P uas_ti

a namurita1r1

E D I T U R A I O N C R E A N B

16

Pove!?ti nemuritoare

Povești nemuritoare

Ediţia a II-a

Editura Ion
Creangă

Coperta de CRINA IONESCU

N. FILIMON

Omul de flori cu barba de mătasă sau povestea lui Făt-Frumos

A FOST ODATĂ ca niciodată, dacă n-ar fi, nici că s-ar mai povesti, cînd lupii beau tutun şi urşii făceau săpun, de-şi ungeau femeile feţile şi uncheşii bărbile.

A fost odată un împărat mare şi tare; după ce bătu pe toţi împăraţii pămîntului şi le luă împărăţiile, se însură şi făcu trei fete: una cu soarele-n frunte, alta cu luna în spate, iar cea mai mică cu luceafărul de dimineaţă iarăşi în frunte; şi toate erau mai frumoase decît zînele munţilor şi ale pădurilor.

Aceste fete se duseră la scăldat şi intrară într-o baie de marmură; dar deodată se ridică o furtună pe cer şi le răpi pe cîte trele. Ajungînd la urechile împăratului această întîmplare, i se tăie inima şi muri lăsînd pe împărăteasă văduvă.

Într-o zi, împărăteasa se apucă să măture pîn casă, dar pe cînd mătura, îi sări un bob de piper în poală; ea luă bobul şi-l pusă pe sobă, dar el sări şi de acolo iar în poala împărăte- sei. Văzînd împărăteasa că nu poate scăpa de dînsul, îl înghiţi; şi aşa rămase grea şi născu un copil cu părul de aur.

Acest copil creştea în trei zile cît cresc alţi copii în treizeci de ani, şi se făcea voinic ca brazii munţilor. Împărăteasa îl dete la dascăl de învăţă toate măiestriile lumei, şi temîndu-se ca să nu-l piarză, îi făcu o colivie de aur, şi-l închise într-însa, dîn- du-i jucării copilăreşti ca să-i treacă de urît.

Într-o zi trecu p-acolo o babă cu două tivde cu apă; fecio- rul de împărat o văzu şi trăgînd cu arcul

îi sparse amîndouă tivdele. Baba se uită în sus şi văzîndu-l îi zisă:

— Lua-te-ar mama vîntului turbat, care a luat pe cîte tre- le surorile tale.

Feciorul de împărat, cum auzi blestemul babei, chemă pe mamă-sa şi-i zise:

— Ian spune-mi, mamă, am avut eu surori ori nu?

— N-ai avut, dragul mamei, nici o soră, răspunse împă- răteasa.

— Spune-mi drept, mamă, că, dacă nu, mă vei pierde.

Văzînd însă că mamă-sa nu voia să-i spună adevărul, se făcu bolnav şi-i zise că dacă nu-i va da ţîţă pe sub talpa casei, el va muri. Împărăteasa făgădui că-i va împlini această cerere. Atunci el se sculă din pat şi ridică talpa casei, şi mamă-sa pusă ţîţa sub talpă, dar el lăsă talpa cam greu peste ţîţă, zicînd iarăşi mamă-sei:

— Spune-mi, mamă, am avut eu alţi fraţi sau surori?

Deocamdată mumă-sa nu voi să-i spuie, dar el lăsă talpa şi mai mult, atunci mumă-sa, nemaiputînd să rabde, zise:

— Să ştii, fătul meu, că ai avut trei surori mai frumoase decît zînele rîurilor şi ale pădurilor, dar le-au răpit cei trei zmei care locuiesc pe tărîmul celălalt.

— Spune-mi acum ce fel de om a fost tatăl meu, care sînt armele care purta şi pe ce cal încălica!

— Tatăl tău a fost un mare viteaz şi s-a bătut nouă ani cu zmeul Răchită înflorită, ca să ia pe soră-sa de nevastă; armele lui sînt îngropate la rădăcina unui plop în grădină, iar calul paşte iarbă prin livede.

Atunci el, încredinţîndu-se despre toate, i-a dat drumul, şi ducîndu-se la un vrăjitor i-a spus tot ce aflase de la dînsa.

— Ei bine, zise vrăjitorul, acum du-te şi ia frîul şi-l sună în trei părţi ale livezii.

El luă frîul şi-l sună în cele trei părţi ale livezii şi îndată veni la dînsul o mîrţoagă de cal şchiop, olog şi plin de bube. Făt-Frumos îi dete un picior în piept, de se duse d-a berbelea- cul cale de nouă zile şi nouă nopţi. Sună frîul de al doilea şi de al treilea, dar tot acel cal veni. Văzînd aceasta, scoase paloşul să-l înfigă în pieptul calului. Dar calul îi zise:

— Făt-Frumos, Făt-Frumos, nu mă omorî, ci du-te de taie trei sute de viţei de la trei sute de vaci, şi dă-mi mie laptele să-l beau.

Făt-Frumos făcu precum îi zisese calul, iar peste trei zile sună iarăşi frîul, dar d-astă dată veni un cal ca un zmeu şi-i zise:

— Ian calecă acum pe mine şi atinge-mă de trei ori cu scările.

Făt-Frumos împlini voia calului, şi după ce se plimbă pu- ţin cu dînsul, îl atinse de trei ori cu scările; atunci calul deschi- se douăsprezece aripi şi zbură cu dînsul pînă la vîntul turbat, apoi coborîndu-se tot pe locul de unde plecase zise:

— Făt-Frumos, dacă vrei să te slujesc cumsecade, să mai tai şase sute de viţei de la şase sute de vaci şi să-mi dai laptele să-l beau.

Făt-frumos împlini şi această poruncă a calului; iar peste trei zile veni împlotoiat şi încoifat[1], şi sună frîul. Calul veni şi el numaidecît înşeuat şi înfrînat; apoi zise:

— Iată-mă, stăpîne, gata, la poruncile tale.

Făt-Frumos încălecă pe cal şi se duse, şi iar se duse, cale lungă şi nătîngă, iar cînd soarele ajunsese pe la chindii, intră într-o pădure neagră şi întunecoasă. După ce călători cîtva timp pîn' acea pădure, calul se opri în loc şi zise:

— Stăpîne, uită-te bine înainte şi-mi spune ce vezi?

Făt-Frumos se uită, dar nu văzu nimic. Calul iar îi zise să se uite; atunci el se uită cumsecade şi văzu o mulţime de şerpi cu capetele rădicate pînă la cer, şi vărsînd flăcăraie de foc din guri; el spuse calului ce văzuse, dar calul îi zise:

— Stăpîne, noi trebuie să trecem prin mijlocul acelor balauri; bagă dar mîna în urechea cea dreaptă şi scoate un arc cu săgeţi, şi cînd vom fi aproape de dînşii să slobozi o săgeată şi ei ne vor face loc să trecem.

Făt-Frumos făcu cum îi zise calul; iar cînd ajunse aproa- pe de balauri, trase o săgeată, şi ei de frică plecară capetele la pămînt şi-i lăsară să treacă. De aci plecă iar înainte şi dete peste o cîmpie cu păduri frumoase de chiparos, cu iarbă verde ca mătasea şi cu mulţime de fîntîni cu apa limpede ca vioreaua şi rece ca gheaţa; iar la căpătîiul acelei fîntîni era un

palat cu totul şi cu totul de argint.

Cum ajunse la palat, bătu în poartă şi ieşi înainte o fată frumoasă; el îi arătă un ineluş de aur, pe care cumu-l văzu, fata cunoscu că Făt-Frumos îi este frate, şi-l strînse în braţe, apoi îi zise:

[1] Cu platoşă şi coif.

— Fugi, frate, că de te va găsi zmeul aici, te va omorî.

— Ian spune-mi, întrebă Făt-Frumos, ce semne are zmeul cînd vine?

— El îşi trimite buzduganul înainte, răspunse fata. Nu trecu mult şi buzduganul veni; şi după ce bătu de trei ori în poartă, se puse în cui. Făt-Frumos luă buzduganul şi învîrtindu-l de trei ori îl azvîrli înapoi la zmeu, apoi încălicînd pe cal se duse de se ascunse sub podul de argint. Zmeul veni numaidecît, dar cum ajunse la capătul podului, calul începu a sforăi şi a se trage înapoi. Zmeul îi dete cu scările şi-i zise:

— Hi! cal de zmeu de paraleu, mergi înainte că n-am frică de nimeni, decît de Făt-Frumos; dar el este pe tărîmul celălalt şi nu crez să-i fi adus corbul osciorul şi vîntul perişorul.

— Ba poate l-o fi adus, zise Făt-Frumos, ieşind de sub pod.

Zmeul se repezi la dînsul şi-i zise:

— Cum vrei să ne batem? În săbii să ne tăiem sau în luptă să ne luptăm?

— Ba în luptă, că-i mai dreaptă, zise Făt-Frumos.

Apoi, după aceea, amîndoi voinicii se luară la luptă. Zmeul adusă pe Făt-Frumos şi îl băgă în pămînt pînă la genunche, Făt-Frumos învîrti pe zmeu şi băgîndu-l în pămînt pînă la gît îi tăie capul, pe cînd calul lui omora pe-al zmeului. Făt-Frumos scoase un bici şi pleznind de trei ori, făcu palatul zmeului o nucă, o băgă în buzunar şi plecă înainte.

După ce călători cîtva timp, dete peste un palat cu totul şi cu totul de aur, bătu în poartă şi ieşi înainte-i o fată foarte frumoasă, îi arătă şi ei inelul cel de aur pe care cum îl văzu, cunoscu pe Făt-Frumos de frate şi strîngîndu-l în braţe îi zise:

— Fugi, frăţiorul meu, căci de va veni zmeul te

va face mici sfărîme.

— Ian, spune, întrebă Făt-Frumos, ce semne face zmeul cînd vine?

— El îşi trimite buzduganul înainte, răspunse fata.

Nu trecu mult timp şi buzduganul veni; apoi după ce bătu de trei ori în poartă, se puse în cui. Făt-Frumos îl luă din cui şi-l azvîrli înapoi la zmeu, iar după aceea încălică calul şi se ascunse sub podul de aur al palatului. Zmeul veni c-o falcă-n

cer şi cu alta-n pămînt, dar cînd ajunse la capul podului, calul lui începu să se tragă înapoi; zmeul îi dete cu scările şi-i zise:

— Hi! cal de zmeu de paraleu, mişcă înainte! că nu-mi e frică de nimeni decît de Făt-Frumos, dar el este pe tărîmul celălalt şi nu crez să-i fi adus corbul osciorul şi vîntul perişorul!

— Ba poate i l-o fi adus, zise Făt-Frumos, ieşind de sub pod.

Atunci zmeul zise:

— Cum vrei, în luptă să ne luptăm sau în săbii să ne tăiem?

— Ba în luptă, că-i mai dreaptă, răspunse Făt-Frumos.

Apoi se luară la luptă, şi se luptară zi de vară pînă-n seară; iar cînd ajunse soarele la chindii, Făt-Frumos trînti pe zmeu şi-i tăie capul, iar după aceea plesni din bici de trei ori şi tot palatul se făcu o nucă pe care o băgă în sîn şi plecă înainte. Se duse şi iar se mai duse, pînă dete peste un palat de topaz, care strălucea atît de mult, încît la soare te puteai uita, iar la dînsul ba. După ce se cunoscu şi cu soră-sa cea mai mică, ce locuia în acel palat, se ascunse iar sub pod, şi venind zmeul se luă cu dînsul la luptă şi se luptară toată ziua, dar nu putură să se trîntească unul pe altul. Văzînd aceasta, zmeul se făcu flacără galbenă, iar Făt-Frumos se făcu şi el flacără roşie, şi iar se luptară, dar nu putură să se biruiască. Zmeul se uită în sus şi văzînd un corb îi zise:

— Corbule, corbule! du-te la Zaana[1] şi-ţi moaie o aripă în seu şi una în apă, şi cu seul să mă stropeşti pe mine, iar cu apă să stropeşti pe Făt-Frumos, că ţi-l dau împreună cu calul lui să-l mănînci.

Făt-Frumos rădică şi el capul în sus şi zise:

— Corbule, corbuleţule! du-te la Zaana şi moaie-ţi o ari- pă în seu şi alta în apă şi cu seul să mă uzi

pe mine, iar cu apă pe zmeu, că-ţi dau să mănînci trei zmei împreună cu caii lor.

Corbul plecă şi întorcîndu-se peste puţin udă pe Făt- Frumos cu seu, iar pe zmeu cu apă. Făt-Frumos sări deasupra zmeului şi-i tăie capul, apoi plesni din bici şi făcînd şi palatul acestuia o nucă, o băgă în sîn şi se duse înainte pînă ce ajunse

---

[1] Abator de oi.

la o grădină cu poame foarte frumoase. El întinse mîna să ieie o pară, dar calul se opri în loc şi-i zise:

— Stăpîne, să nu mănînci din aceste poame, că vei muri, că este sora cea mare a zmeului prefăcută în grădină, dar dacă ai poftă mare, dă mai întîi cu sabia în trei părţi ale pomului ş-apoi mănîncă cîte vei voi.

Făt-Frumos tăie pomul în trei părţi şi începu să curgă sînge, apoi culese pere şi mîncă. Nu trecu mult şi văzu o fîntînă cu apă rece, dar cînd voi să bea, calul iarăşi îi zise să facă ce făcuse la grădină. Făt-Frumos lovi fîntîna de trei ori cu sabia şi, după ce curse sînge, bău apă şi se răcori. Iar după aceea, merse înainte pînă ce dete peste o vie cu struguri dulci ca zahărul şi mirositori ca chihlimbarul. El voi să rupă un strugure; dar calul iarăşi îi zise:

— Stăpîne! Nu rupe struguri, căci via aceasta este sora cea mai mică a zmeului şi, de vei mînca numai o broboană, vei muri; dar dacă ai poftă de struguri, taie o viţă cu sabia şi apoi mănîncă cîţi struguri îţi plac.

Făt-Frumos tăie o viţă şi după ce curse un pîrîu de sînge, luă struguri şi mîncă. Plecă şi se duse, măre, cale lungă şi nătîngă, căci cuvîntul din poveste mai înainte mai lung şi mai frumos este, dar cînd rămase soarele de o suliţă, calul zise lui Făt-Frumos:

— Stăpîne, ia uită-te îndărăt şi spune-mi,

vezi ceva? Făt-Frumos se uită, dar nu văzu

nimic.

— Uită-te mai bine, îi zise calul.

Atunci Făt-Frumos se uită bine şi văzu o flacără cît gămălia acului de mică.

— Să ştii, stăpîne, că acea flacără este mama zmeilor şi a zmeoaicelor, şi nu ştiu cum vom scăpa de dînsa. Ţine-te bine de coamă, că am să ocolesc lumea cît te ştergi la ochi, ca să ajungem la cetatea Omului de flori cu barbă de mătasă, căci numai acolo e scăpare pentru noi.

Făt-Frumos ascultă povaţa calului, carele deschise toate aripile şi începu să zboare mai iute decît vîntul şi mai încet decît gîndul, dar flacăra din ce în ce se mărea şi începu să arză pe Făt-Frumos în spate! Calul, văzînd că nu-i nădejde de scă- pare, se înălţă pînă la vîntul turbat şi intră în cetatea Omului

de flori. Atunci zmeoaica, rămîind afară de cetate, zise cu amă- răciune:

— Făt-Frumos, Făt-Frumos, fă-mi o gaură în zid să văd cine eşti tu care mi-ai omorît trei copii şi trei fete.

Făt-Frumos porunci să facă gaură, dar cînd zmeoaica băgă capul şi voi să-l soarbă, el îi aruncă în gură un buzdugan de fier ars în foc pe care sorbindu-l se umflă şi plesni.

Omul de flori cu barbă de mătasă, auzind că Făt-Frumos se află în împărăţia lui, trimise ciodari şi ideclii de îl chemă la împărăţie şi îl puse în fruntea mesei; dar văzînd pe fata Omului de flori, rămase încremenit de frumuseţile ei şi o ceru de la ta- tă-său de soţie. Omul îi zise că i-o dă, dacă-i va aduce apă vie şi apă moartă de unde se bat munţii în capete. Făt-Frumos încă- lecă calul şi se duse spre soare-apune şi dete peste un om care bea apă de la nouă scocuri de mori şi se văieta că n-are ce bea.

Făt-Frumos stătu în loc şi se miră de dînsul; iar el îi zise:

— Nu te mira de mine, ci te miră mai bine de Făt- Frumos, care a omorît trei zmei, trei zmeoaice şi pe muma zmeilor.

— Eu sînt acela. Eu sînt acela, răspunse Făt-Frumos.

— Dacă eşti tu, ia-mă cu tine, că mult bine îţi voi prinde.

Făt-Frumos luă pe omul ce nu se sătura de apă şi plecă înainte. Pe drum, întîlni un alt om, care mînca pînea de la nouă cuptoare şi se văieta că moare de foame. Făt-Frumos se uită la dînsul şi începu să se mire, dar el zise:

— Nu te mira de mine; ci te miră de Făt-Frumos, care a omorît trei zmei, trei zmeoaice şi pe muma zmeilor.

— Eu sînt acela, zise Făt-Frumos.

— Dacă eşti tu, apoi ia-mă cu tine, că mult

bine ţi-oi prinde.

Făt-Frumos îl luă şi pe acesta şi plecă înainte. Merse ce merse şi dete peste un om care sărea din munte în munte cu nouă pietre de moară legate de picior şi se plîngea că n-are ce sări.

După ce-l luă şi pe acesta cu dînsul, merse înainte ca cuvîntul din poveste, că-nainte mult mai este, şi ajunse într-o cîmpie, de unde se auzea un zgomot mare. Atunci calul zise lui Făt-Frumos:

— Stăpîne, cată spre soare-apune şi spune-mi vezi ceva?

Făt-Frumos se uită şi văzu doi munţi bătîndu-se în capete.

— Printre aceşti doi munţi avem să trecem, ca să luăm apă vie şi apă moartă, zise calul, să mergem încetişor şi cînd om fi aproape de munţi, să-mi dai de trei ori cu pintenii şi să te ţii de coamă cu o mînă şi cu cealaltă să iei apă.

Cum ajunse Făt-Frumos dinaintea munţilor, dete cu pin- tenii calului, care zbură mai iute decît gîndul, trecînd pe la fîn- tînă, luă apă şi ieşi dintre munţi înainte de a se lovi în capete.

Făt-Frumos aduse apă la Omul de flori cu barbă de măta- să şi ceru să-i dea pe fie-sa de nevastă. Dar Omul de flori îi zise:

— Eu ţi-oi da-o, dacă mi-i găsi un om care să mănînce pîinea de la nouă cuptoare, altul să beie apa de la nouă scocuri de mori.

Făt-Frumos zise împăratului:

— Găteşte cele nouă cuptoare şi arată-mi cele nouă sco- curi de moară, că am oameni să-ţi mănînce pîinea şi să-ţi bea apa.

Omul de flori porunci vizirului să gătească pîinea şi să arate scocurile, şi după ce le găti veni împăratul să privească. Atunci Făt-Frumos făcu semne oamenilor săi şi cît te ştergi la ochi mîncară pîinea şi băură apa. Dar Omul de flori nu voi să-i dea fata nici după aceasta, ci îi zise:

— Dacă voieşti să aibi pe fie-mea de soţie, să-mi aduci garoafa care miroasă cale de nouă ani, şi apoi ţi-oi da negreşit pe fie-mea.

Făt-Frumos plecă să caute garoafa şi se duse cale lungă pînă se simţi mirosul garoafei. Atunci calul îi zise:

— Stăpîne, bagă mîna în urechea mea cea dreaptă şi scoate din ea o bucată de săpun, o perie şi o gresie şi mergi înainte fără frică.

De ce mergea şi mergea, mirosul mai mare se făcea, pînă ce ajunse la un palat de sticlă; trase la poartă, bătu în ea şi nime nu-i răspunse. Atunci el intră înlăuntru, văzu garoafa şi o luă. Apoi încălecă pe cal şi plecă înspre Omul de flori. Nu făcu multă cale şi simţi că vine după dînsul zmeul palatului de sticlă

cu o falcă în cer şi cu una în pămînt. Dar tocmai cînd era să-l ajungă, calul îi zise:

— Stăpîne, aruncă săpunul.

El îl aruncă şi numaidecît se făcu un alunecuş care împiedică pe zmeu de a-l ajunge. Zmeul însă făcu ce făcu şi trecu cum putu alunecuşul şi cînd era să ajungă iar pe Făt- Frumos, calul îi zice să arunce peria. Cum o aruncă, se făcu o pădure deasă, de nu putea nime să răzbată printr-însa, dar zmeul făcu ce făcu ş-o trecu, apoi o luă Făt-Frumos iarăşi în goană şi, cînd era să-l prinză, aruncă gresia, care se făcu un munte mare şi nalt pînă la cer. Zmeul roase piatra cu dinţii şi trecu prin ea. Atunci calul zise:

— Stăpîne, nu e bine de noi, o să pierim; dar mai avem o scăpare: să-ţi tragi sufletul de nouă ori, că am să mă ridic şi să trec de nori, ş-apoi de acolo să cad peste zmeu şi să-l strivesc.

Făt-Frumos se luă după povaţa calului, se ridică pînă la nori, apoi se lăsă peste zmeu şi-l strivi; el, după aceea, se duse şi dete garoafa Omului de flori, care, nemaiavînd ce-i cere, îi dete pe fie-sa. Dar cînd veni vremea să se culce cu dînsa, veni omul cel cu nouă pietre de picioare şi ceru să se culce şi el în cămară cu dînşii. Făt-Frumos îl lăsă, căci făcuse jurămînt să nu-i calce niciodată vorba. Peste noapte, tocmai cînd Făt- Frumos dormea mai bine, ieşi un balaur din gura fetei şi cînd se întinse să muşte pe Făt-Frumos, omul cu pietrele de picioare scoase paloşul şi-l tăie, în mici fărîmele. Mai ieşi unul şi-l tăie şi pe acela, şi cînd ieşi şi acel de al treilea, îi zdrobi capul cu o piatră de moară. Apoi, după ce-i puse la o parte pe tustrei balaurii ce-i omorîse, se culcă şi dormi.

A doua zi de dimineaţă, palatul împărătesei era plin de vlădici şi de popi ce veniseră să îngroape pe Făt-Frumos, crezîndu-l mort ca pe ceilalţi gineri ai împăratului. Dar cînd îl văzură viu, se minunară şi i

se închinară. Omul de flori veni şi el, ca să se încredinţeze de este viu sau mort Făt-Frumos, dar cînd văzu pe balaurii cei morţi, se sperie şi întrebă. Dar omul cu pietrele de moară îi spuse că ei au ieşit din fie-sa şi cînd era să muşte pe Făt-Frumos, să-l omoare ca pe ceilalţi gineri, el i-a ucis. Atunci Omul de flori începu nunta şi o ţinu trei zile şi trei nopţi; iar după aceea Făt-Frumos îşi luă ziua bună şi plecă cu

nevasta sa acasă la împărăţia lui şi făcu toate avuţiile zmeilor în trei părţi şi le dete celor trei oameni care-l ajutase. Omul cu pietrele de moară nu se mulţumi, şi ceru să împartă şi nevasta cu dînsul. Făt-Frumos se împotrivi; dar el scoase paloşul şi cînd era gata să o taie pe împărăteasa, atunci ieşi din gura ei încă un balaur, pe care omul cu pietrele de moară îl făcu fărîme şi zise:

— Făt-Frumos! ia-ţi avuţiile, ia-ţi şi nevasta, şi trăiţi sănătoşi, că am scos pînă acum dintr-însa patru balauri şi i-am mai lăsat numai unul, că nu e bine să rămîie femeia fără nici un drac.

Făt-Frumos se prinse frate de cruce cu omul cu pietrele de moară şi-l rugă să nu se prea depărteze de pe locurile acestea, ca nu cumva dracul ce a rămas în femeie să-i răpuie zilele. Apoi a ajuns acasă, şi după ce a văzut pe mumă-sa, a plesnit de trei ori eu biciul şi cele trei nuci s-au desfăcut în trei palate frumoase şi cu cele trei surori ale lui într-însele, pe care după ce le-au dat nuca înapoi, le-au măritat şi s-a făcut mare bucurie şi veselie în toată împărăţia.

Încălecai p-o şa şi v-o spusei dumneavoastră aşa.

Zîna munţilor

A FOST ODATĂ. A fost odată un împărat foarte viteaz; toate împărăţiile de primprejurul împărăţiei sale îi cereau sfaturi; atîta era de drept şi înţelept. Cînd se isca sfadă între dînşii, la acest împărat mergeau mai întîi la judecată şi, cum zicea el, aşa se şi făcea; fiindcă era judecător drept şi iubitor de pace. Cînd fu aproape de bătrîneţe, fu dăruit cu un fecior. Nu se poate spune cîtă bucurie simţi împăratul cînd a văzut că dobîndi un moştenitor. Toţi împăraţii vecini i-au trimis daruri. Ei nu mai puţin se bucurau că vecinul lor, care îi ajuta cu sfaturile şi poveţele lui cele de mult folos, a dobîndit fecior.

După ce se măriri, îl puse de învăţă carte. El era aşa de sili- tor, încît se mirau dascălii de dînsul cum de învăţa aşa de repe- de. Ceea ce învăţau ceilalţi copii într-un an, el învăţa numai într-o săptămînă. Ajunsese să nu mai aibă dascălii ce să-i dea să înveţe. Iată, tată-său scrie carte împărătească la nişte filozofi vestiţi, ca să vie să ispitească[1] cu învăţăturile lor pe fiul său.

La curtea acelui împărat, se afla pe atunci un vînător vestit; şi pînă să vie filozofii cei vestiţi, împăratul dete pe fiu- său acestui vînător, ca să-l înveţe meşteşugul său.

După ce veniră filozofii, învăţă şi de la dînşii cîte în lună şi în soare. Bucuria tatălui său era aşa de mare, unde vedea că fiu-său are să fie procopsit ca nici unul din fiii de împăraţi, încît se uita la dînsul ca la soare. Iară el de ce se mărea, d-aia se făcea mai cuminte şi mai frumos. În toată împărăţia lui şi a vecinilor împăraţi, altă vorbă nu era decît de înţelepciunea şi de frumuseţea acestui fiu de împărat.

N-ajunsese să-şi răsucească mustăcioara, şi foile de zestre curgeau de la fel de fel de împăraţi, care voiau să-şi dea fetele după dînsul, dar el nu voia să se însoare aşa de tînăr.

Într-una din zile, mergînd la vînătoare, văzu o turturică care tot sărea înaintea lui; lui îi fu milă să o vîneze; el căuta

---

[1] Să-l înveţe.

vînaturi mari, fiindcă nu se temea de primejdii; era vînător meşter şi viteaz. În cele din urmă, dacă văzu şi văzu că tot îi sărea în cale, întinse arcul şi dete o săgeată. El se miră prea mult cum de nu o putu omorî, el care era aşa de bun vînător, ci o răni puţin în aripă, care, aşa rănită, se duse de nu o mai văzu. Cum se duse turturica, simţi, nu ştiu cum, nu ştiu de ce, că îi tîcîia inima.

După ce se întoarse acasă, era tot cam galeş. Împăratul văzînd că tînjeşte fiu-său cu sănătatea, îl întrebă ce are: iară el răspunse că n-are nimic.

Turturica aceea era Zîna Munţilor, care se îndrăgostise de frumuseţea lui. Ei nu-i venea la socoteală să se arate lui aievea, ca să-i dea pricină, şi d-aia se făcuse turturică şi îi tot sărea în cale. Nu ştia însă cum să facă, cum să dreagă, ca să se cunoască cu fiul împăratului.

Peste cîteva zile de la întoarcerea feciorului de împărat de la vînătoare, o femeie săracă veni în curtea împărătească să se bage slujnică; şi fiindcă tocmai era trebuinţă de o găină- reasă, o primi.

Curăţenia şi buna îngrijire ce da găinilor şi tuturor pase- relor de la coteţele împărăteşti ajunsese de poveste. Împărătea- sa era aşa de mulţumită, încît în toate zilele spunea împăra- tului cîte o vorbă bună pentru bărbăţia acestei femei tinere, dar săracă. Ea şi începu a se gîndi la norocirea bietei femei. Fiul împăratului, auzind atîtea vorbe frumoase despre găinăreasă, voi s-o vază şi el. Într-o zi, cînd împărăteasa se duse să cerce- teze găinele, şi să vază de coteţe, merse şi fiul său cu dînsa.

Găinăreasa, cum văzu pe fiul de împărat, îşi aruncă ochii asupră-i cu o căutătură aşa de mîngîioasă şi aşa de plină de dragoste, dară cu smerenie, încît feciorul de împărat se fîstîci oarecum; dară îşi ţinu firea. Simţi că obrajii îi ard, o sudoare rece îl trecu şi inima începu să-i ticăiască, de părea că o să-i spargă pieptul. El însuşi nu-şi

putea da seama că ce poate să fie istoria asta. Plecă ochii în jos, nu zise nici cîrc, şi se întoarse acasă.

Toată curtea împărătească lua în nume de bine pe aceas- tă găinăreasă, pentru vrednicia şi curăţenia ei. Ea se purta cu

toate slugile cu bună-cuviinţă şi nimeni nu cuteza să-i zică nici dă-te mai încolo, pentru că ea nu le da prilej de glumă.

Într-acestea, un fiu al unui împărat vecin, însurîndu-se, a fost poftit la nuntă şi pe acest împărat cu toată curtea lui. Împăratul, plin de bucurie, merse la acea nuntă şi luă cu dînsul şi pe împărăteasă şi pe fiul său.

În ziua aceea, cînd era cununia fiului de împărat, la nun- ta căruia merse acest împărat cu feciorul său, găinăreasa se ce- ru şi ea de la vătaf să o lase şi pe dînsa să se ducă la preum - blare. Vătaful, cam rîzînd, îi zise:

— Ce-i trebuie chelului? tichie de mărgăritar.

Apoi o lăsă. Iară ea, înghiţind înfruntarea, nu zise nimic şi plecă.

Împăratul era vesel peste măsură văzînd că din atîţi fe- ciori de împăraţi şi domni, al său se deosebea prin isteţimea, boiul şi înţelepciunea lui. Toate fetele de împărat ar fi voit să joace lîngă el în horă. Cînd, deodată vine la nuntă o fată îmbră- cată în nişte haine cum nici una din fetele de împărat nu avea.

Cosiţele ei împletite cu meşteşug şi date pe spate atin- geau pulpele şi ea era aşa de bine făcută, încît ochii tuturor rămase la dînsa. Ea, cum veni, nici una, nici alta, se prinse lîn- gă feciorul de împărat şi numai lîngă dînsul juca pînă de către seară.

Vorbiră, rîseră, îşi povestiră fel de fel de lucruri, dară cam pe sub mînă, fiindcă-i era ruşine feciorului de împărat să rîză şi să vorbească aşa înaintea tătînă-său. Şi apoi, toţi fiii de împăraţi îşi dau coate; căci băgaseră de seamă că necunoscuta tot lîngă el juca.

Feciorul de împărat nu mai era al său. Se mira însuşi de schimbarea ce simţea într-însul, dară nu cuteza să spuie nimă- nui. El îşi pusese în gînd ca, la

hora din urmă ce va juca, să întrebe pe această necunoscută cine era, de unde venea, de este fată ori măritată şi se gîndea că de n-ar avea bărbat să o ceară de nevastă. Cînd, pieri ca o nălucă.

Feciorul de împărat rămase ca un zăpăcit. Se întoarse acasă, dară cu gîndul era tot la dînsa. Tată-său, văzîndu-l tot pe gînduri şi trist, nu ştia ce să-i mai facă să-l înveselească

oarecum. Cînd iată că-l poftesc la altă nuntă de împărat, unde se şi duse cu împărăteasa şi cu fiul său.

Ca şi la cealaltă nuntă, feciorul de împărat jucă cu fata cea necunoscută şi frumoasă, care venise şi la această nuntă şi se prinse în horă lîngă dînsul. După multe întrebări, află de la dînsa că şedea tocmai înspre partea aceea, încotro era împără- ţia tatălui său; doară nu-i zisese că şade chiar la dînsul. Atunci fiul de împărat făgădui să o ducă acasă, dacă era singură şi ea primi. Însă tocmai cînd era să se spargă nunta, ea pieri de lîngă dînsul din horă.

Se întoarseră deci acasă împăratul şi cu ai lui; însă fiul lor se topea d-an picioarelea şi nimeni nu ştia din ce pricină. Deşi se făcuse vîlvă că feciorul de împărat este îndrăgostit cu o zînă, el încă se apăra înaintea tatălui său că nu ştie la sufletul său nimic. Toţi vracii şi cititorii de stele se aduseră şi nimeni nu ştiu să-i ghicească răul de care suferă. Unul dintr-înşii zice că-i e teamă să nu dobîndească lipici.

Într-aceasta împăratul fu poftit la o altă nuntă de împă- rat, unde nu voi să se ducă, fiindcă inima lui nu era de veselii, ci se îngrija mai mult de fiul său. Dar dacă văzu că fiul său atîta stăruieşte, îi făcu voia. Acesta porunci la nişte credincioşi ai săi să aibă pregătit la îndemînă cîteva cazane cu smoală, să le fiar- bă în ziua nunţii şi cînd va fi în deseară să aştearnă pe drum smoală. După ce puse la cale toate astea, se duse la nuntă.

De cum începu hora, fata cea frumoasă şi necunoscută veni ca din senin, şi iară se prinse lîngă dînsul.

De astă dată era gătită şi mai frumos, avea nişte haine de la soare te puteai uita, dară la dînsa ba. Juca feciorul de împă- rat şi se uita la dînsa ca la un cireş copt. Şi de astă dată o între - bă şi ea răspunse tot cam în doi peri. Îi făgădui şi acum că se va lăsa să o ducă acasă.

Cînd fu îndeseară, la hora cea din urmă, pieri ca

o măias- tră de lîngă dînsul.

Nu se poate spune cît de mult se mîhni el: căzu la pat şi zăcea, fără să-i poată ajuta cineva. Tată-său ar fi dat nu ştiu cît aceluia ce ar fi putut să-i tămăduiască copilul. Cînd iată credin- cioşii lui veniră cu un condur. Măiastra, dacă se nămoli în smoală, mai bine lăsă condurul acolo decît să întîrzie.

Atunci împăratul trimise pe credincioşii lui să umble din casă în casă, şi să puie pe toate femeile să se încalţe cu acel condur şi, la care s-o potrivi, aceea să fie soţia lui. Tată-său se învoi şi el la această hotărîre. Se duseră deci credincioşii lui, ocoliră toată împărăţia, cercară toate femeile condurul şi la nici una nu se potrivi.

Auzind feciorul de împărat una ca aceasta, se îmbolnăvi şi mai rău. Apoi porunci ca să încerce şi femeile din curtea împărătească. La nici una nu se potrivi. Nu mai rămase decît găinăreasa, pe care o uitaseră; dar împărăteasa, aducîndu-şi aminte de dînsa, îi porunci să se încalţe şi ea cu condurul. Cînd îl trase la călcîi, pare că fu de acolo. Era turnat pe piciorul ei. Ea începu a se văicăra şi a tăgădui că nu era condurul ei. Feciorul de împărat, cum auzi, porunci să i-o aducă şi cum o văzu strigă:

— Asta este, mamă!

Ea, deşi tăgăduia, dară înteţită de rugăciunile împăratului, ale împărătesei şi ale fiului lor, în cele din urmă mărturisi că ea este stăpîna condurului.

După ce îi povesti că este zînă măiastră, că îl îndrăgostise de cînd îl văzuse la vînat, că el rănise o turturică şi că acea tur- turică era ea şi dacă nu s-a arătat lui aşa cum este, a fost că de va lua de bărbat un om de pe pămînt, toată puterea ei piere, mai spuse că spre a-l putea vedea mai adesea, intrase găinărea- să la dînşii şi că tot ce ea făcuse era numai pentru dragostea lui.

După aceea ieşi la scară, bătu de trei ori în palme şi iată o cărucioară fără să fie trasă de cai, veni; ea îşi luă zestre numai de scumpeturi dintr-însa; apoi, curgîndu-i şiroaie de lacrimi din ochi se întoarse şi zise feciorului de împărat:

— Iată, pentru dragostea ta, mă lepăd de puterea mea cea măiastră; numai şi tu să mă iubeşti, precum te iubesc şi eu. Dete drumul cărucioarei şi rămase lîngă fiul împăratului, carele în scurt timp se

făcu sănătos. Apoi făcu o nuntă d-alea împărăteştile şi după moartea tatălui său rămaseră ei în scaunul împărăţiei şi domnesc şi astăzi, dacă nu vor fi murit.

POVESTE POPULARĂ ITALIANĂ

Surioara curajoasă

ÎNTR-O ZI DE IARNĂ, trei copii orfani şedeau în jurul focului; erau doi fraţi şi o surioară. În timp ce stăteau de vorbă între ei, se auziră nişte bătăi în uşă. Fetiţa se duse să deschidă; o bătrînă îi rugă pe copii să o lase să înnopteze sub acoperişul lor. Băieţii aveau suflet bun, aşa că au primit-o cu braţele deschise, i-au pregătit ceva de mîncare şi un pat chiar în odaia lor.

A doua zi, în zori, bătrîna se sculă şi se duse în grădiniţa din spatele casei. Se plimbă printre florile viu colorate, apoi se întoarse în casă şi zise:

— Grădiniţa voastră este, ce-i drept, frumoasă, dar ar fi şi mai frumoasă dacă ar avea o fîntînă de aur, o pasăre vorbi- toare şi un copac cîntător.

— Şi unde s-ar putea găsi toate minunile astea? o între- bară copiii.

— De la casa voastră, mergînd mereu înainte, veţi întîlni un om şi el vă va spune tot ce trebuie să faceţi.

Bătrîna dispăru ca prin farmec. Fratele mai mare se învîrti în sus şi în jos, ziua întreagă, frămîntîndu-se întruna, iar pe înserat se hotărî să le spună şi celorlalţi ce avea de gînd:

— Frăţioare şi surioară, eu sînt cel mai mare aşa că eu vreau să mă duc să aduc fîntîna de aur, pasărea vorbitoare şi copacul cîntător. Dacă nu m-aş duce după toate astea, presimt că aş muri de dorul lor. Cred că bătrîna a spus adevărul şi grădina noastră va deveni cea mai frumoasă din lume. Rămas bun, şi gîndiţi-vă la mine! Iar tu, surioară dragă, să-mi coşi în fiecare seară o cămaşă: dacă te vei înţepa

şi din înţepătură va ţîşni sînge, va însemna că mie mi s-a întîmplat ceva rău.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, băiatul o porni la drum. Şi mergi, şi mergi, pînă ce ajunse la poalele unui munte uriaş. La poalele muntelui întîlni un necunoscut. Băiatul îi dădu bineţe şi apoi îl întrebă sfios:

— Ai putea să-mi spui, omule bun, unde găsesc: fîntîna de aur, pasărea vorbitoare şi copacul cîntător?

— Fiule, îi răspunse omul, trebuie să te urci pînă în vîrful acestui munte. Dar fii atent, fiindcă în timp ce vei urca, vei auzi tot felul de vorbe de batjocură şi alte blestemăţii, sau poate că vei fi şi bătut; dar tu trebuie să te prefaci că nu vezi şi nu auzi nimic şi să continui să urci, fără să te opreşti. Dacă vei privi în urmă, fie şi o singură dată, vei împietri. Du-te acum şi îţi doresc noroc.

Tînărul începu să urce, tăind drumul pe o cărare abruptă, ca să ajungă cît mai iute. Nu apucă să facă însă decît vreo cîţiva paşi şi din toate părţile începu să plouă asupra lui vorbe grele şi de ocară. Se prefăcu a nu le auzi, dar parcă o mînă nevăzută îl trăgea de haină cînd într-o parte, cînd într-alta. Băiatul, ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat, îşi urmă urcuşul. Nu merse prea departe, cînd deodată simţi un pumn puternic în spate. De durere nu-şi mai putu ţine firea şi întoarse capul, cu gîndul de a da înapoi lovitura primită. În aceeaşi clipă însă se prefăcu în stană de piatră, iar în casa lui, surioara, care-i cosea liniştită cămaşa, se pomeni că se înţeapă cu acul şi o picătură de sînge îi înroşi albul cămăşii. Ea ţipă şi sări speriată:

— Vai de noi, ceva rău s-a întîmplat fratelui nostru! Şi atunci mezinul, căută s-o liniştească:

— Nu-ţi fă nici o grijă, surioară, tu coase mai departe şi mă duc eu să-l salvez, sau poate că nici nu i s-a întîmplat ceva prea rău.

Şi astfel, fratele al doilea plecă în căutarea celui dintîi, cu gîndul să-l salveze şi apoi să aducă împreună fîntîna de aur, pasărea vorbitoare şi copacul cîntător.

Şi mergi, şi mergi pînă ce ajunse la poalele muntelui, unde îl întîlni şi el pe necunoscut. După ce-i auzi poveţele, începu ca şi fratele lui să se suie

pe munte, dar nici cu el soarta n-a fost mai puţin vitregă. Cînd începu din nou să plouă cu lovituri în spinarea lui, la fel de înfuriat ca şi frate-său mai mare, uitînd de poveţele primite, se întoarse să răspundă lovi- turilor suferite, şi la fel ca şi fratele lui, cît ai clipi, se prefăcu în stană de piatră. Acasă, surioara se înţepă din nou şi cum

pentru a doua oară o picătură de sînge îi înroşi albul cămăşii, ea se tîngui amarnic:

— Vai de mine, acum i s-a întîmplat ceva rău şi fratelui celuilalt!

Aşa că s-a hotărît să plece ea însăşi, în căutarea fîntînii de aur, a păsării vorbitoare şi a copacului cîntător. Cînd ajunse la poalele muntelui, îl întîlni pe necunoscut, îl salută cu sme- renie şi îl întrebă:

— Omule bun, oare, nu ai văzut prin părţile astea doi băieţi?

— I-am văzut, copila mea, sigur că i-am văzut. Au trecut pe aici, dar s-au dus mai departe în căutarea fîntînii de aur, a păsării vorbitoare şi a copacului cîntător. Cum pînă azi încă nu s-au întors, se prea poate că, înainte de a ajunge în vîrful muntelui ei să fi privit înapoi, şi atunci pe loc s-or fi prefăcut în stane de piatră.

Surioara începu să plîngă şi cu lacrimile în ochi întrebă:

— Nu pot să fac nimic ca să-i salvez?

— Sigur că poţi, răspunse omul acela. Trebuie să te urci în vîrful muntelui de colo, fără să priveşti cîtuşi de puţin îna- poi, orice rău ţi s-ar întîmpla, oricît ai suferi. În vîrful muntelui vei afla cele trei lucruri vrăjite despre care ţi-a vorbit bătrînica. La coborîre, să iei toate pietrele pe care le întîlneşti în cale şi să le arunci în vale. Ele se vor preface în oameni, printre care vor fi şi fraţii tăi.

Surioara ascultă totul cu atenţie, apoi începu să urce cu- rajoasă. Şi urcă, şi urcă, şi urcă fără să-i pese de nimic. Ca şi ceilalţi, şi ea auzi ocările şi blestemele, simţi loviturile, dar le suferi pe toate fără să se întoarcă. În sfîrşit, ajunse în vîrful muntelui şi acolo dădu de o fîntînă de aur din care ţîşnea apa limpede ca roua dimineţii. În timp ce se apleca să se răcorească cu apa aceea proaspătă, după cîte pătimise, o păsărică minuna- tă îşi opri zborul pe

umărul ei şi o chemă pe nume. Lîngă izvor creştea un copac, care o pofti cîntînd la umbra crengilor lui şi copacul îşi cînta cîntecul de-ţi era mai mare dragul să-l asculţi. Închipuiţi-vă şi dumneavoastră cît era de fericită copila! Ea luă cu sine toate cele şi începu să coboare. În cale, ridica de pe jos pietrele întîlnite şi le azvîrlea la vale. Îndată ce ajungeau în

vale, pietrele se prefăceau iar în oameni, care se grăbeau să ajungă pe la casele lor. Printre ei se aflau, desigur, şi fraţii ei. Le povesti tot ce i se întîmplase, şi toţi trei se întoarseră acasă fericiţi. Duseră în grădină fîntîna de aur, pasărea vorbitoare şi copacul care cîntă şi de atunci se bucurară de grădina cea mai frumoasă din lume.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ IRLANDEZĂ

Vulpea şi cei doi ursuleţi

ÎN ADÎNCUL unei păduri întunecate, departe, departe, dincolo de munţi şi văi, trăia o ursoaică împreună cu cei doi ursuleţi ai ei. Nicicînd, picior de altă vietate nu îndrăznise să pătrundă în pădurea aceea. Cînd ursuleţii crescură mari, se gîndiră să-şi părăsească bîrlogul şi să cutreiere lumea. Îşi luară rămas-bun de la maica lor, ursoaica, şi pe-aci ţi-e drumul! Şi merseră, şi merseră o zi, două, pînă ce în ziua a treia se pome- niră într-o frumoasă cîmpie, unde se hotărîră să poposească şi să mănînce, pînă la ultima firimitură, merindele puse cu grijă de mama ursoaică pentru ca să le aibă pe drum.

— Mie mi-e foame... parcă aş mai vrea ceva, începu să mormăie ursuleţul cel mai mic.

— Ei, crezi că mie nu? îi răspunse cel mare.

Merseră mai departe şi întîmplarea făcu să găsească în cale o bucată de brînză. Se hotărîră s-o împartă pe din două: nu ştiau însă cum. Tocmai cînd se frămîntau în ce chip s-o rupă în două părţi egale, iată că apare o vulpe.

— Ce tot vă sfădiţi atîta? întrebă vulpea.

— Am găsit bucata asta de brînză şi nu ne pricepem cum s-o împărţim în două bucăţi egale, îi răspunseră ursuleţii.

— Dar nu-i deloc greu! le zise vulpea, rupînd-o în două.

— Vezi că ai greşit! săriră ursuleţii nemulţumiţi. O buca- tă e mai mare ca cealaltă.

Uitîndu-se cu atenţie, vulpea recunoscu:

— Drept este, bucata asta e mai mare decît cealaltă, dar o fac eu îndată la fel.

Şi, spunînd acestea, muşcă cu poftă din bucata mai mare de brînză.

— Ai muşcat prea mult; acum a rămas cealaltă mai mare, ţipară ursuleţii cu nevinovăţie.

Atît aşteptă vulpea ca să muşte cu poftă şi din cealaltă bucată. Şi din nou rămase una mai mare, şi împărţeala vulpii nu se sfîrşi decît odată cu ultima firimitură de brînză.

— Frumos fel de a ne ajuta să împărţim brînza în două părţi egale! mormăiră ursuleţii.

— Şi, totuşi, pentru voi doi, părţile au rămas egale, deoa- rece nici unul din voi n-a avut o fărîmă mai mult şi nici o fărîmă mai puţin decît celălalt.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ SÎRBĂ

Ciocănitoarea şi vulpea

O CIOARĂ îşi făcuse cuibul printre ramurile unui copac. În el ea depuse trei ouă din care ieşiră trei puişori fără pene, trei ciocuri mici. O vulpe din împrejurimi prinse de veste şi se grăbi s-ajungă acolo.

— Ei, cucoană cioară! Eu sînt un biet tăietor de lemne. Stăpînul acestei păduri m-a trimis să tai anume acest copac, spuse şireata de vulpe.

Speriată, cioara începu a se tîngui:

— Te rog, bunule tăietor de lemne, îngăduie-ne un răgaz! Să crească mai întîi cei trei pui ai mei şi apoi mă voi duce în căutarea altui copac, unde să-mi fac un alt cuib.

— Eu mă încred în vorbele tale, dar, ca să creadă şi stăpînul meu în vorbele mele, va trebui să-i duc un zălog; ce-ar fi să-mi dai un pui din cei trei ai tăi?

Cioara nu se lăsă iute convinsă, cîrîi ea ce cîrîi, dar pînă la urmă făcu întocmai. A doua zi însă, vulpea era din nou în faţa aceluiaşi copac.

— Întîmplă-se orice, coană cioară, eu trebuie să tai azi copacul acesta! strigă vulpea.

Speriată şi mai rău, cioara o imploră:

— Nu mă alunga de aici, şi-i voi trimite stăpînului dumitale pe un alt pui de-al meu, zălog.

Vulpea făcu nazuri, dar se prefăcu apoi înduioşată şi în cele din urmă primi tîrgul. Cu alt pui de cioară la ea, îi mai îngădui bietei păsări să stea un timp în cuibul ei.

La cîteva zile după această întîmplare, iată că pe deasupra cuibului de cioară zboară o ciocănitoare. Cînd o văzu pe cioară atît de mîhnită şi cu un singur pui lîngă ea, îi strigă:

— Ei, coană cioară, ce ţi s-a întîmplat de eşti atît de posomorîtă?

Şi cioara îi povesti toate cele petrecute.

— Sînt sigură că n-a fost nici un tăietor de lemne, gîndi cu glas tare ciocănitoarea. Mai degrabă cred că a fost o scorneală a şiretei de vulpi. Răspunde-i cu curaj cînd oi mai vedea-o: „Du-te de aici, du-te iute, căci nu-ţi mai dau nici un pui de azi încolo!”

Şi, într-adevăr, a doua zi vulpea nu întîrzie să vină, ameninţînd-o pe cioară că acum trebuia neapărat să taie copacul acela. Dar cioara îi răspunse întocmai cum o învăţase ciocănitoarea.

Înfuriată la culme după un răspuns atît de cutezător, vulpea îi strigă înveninată:

— Nu-i din capul tău ce spui acolo, astea-s vorbele ciocănitoarei, dar am s-o învăţ eu minte şi am să mă răzbun pe ea şi pe puii ei.

Şi alergă în goana mare.

Se întinse la un moment dat pe iarbă şi căscă gura, prefă- cîndu-se că-i moartă. Nici nu trecură cîteva clipe şi iată zbu- rînd pe acolo chiar ciocănitoarea. Ca să se încredinţeze că era într-adevăr moartă, începu să o pigulească; dar cînd să ajungă la cap, vulpea căscă o gură cît toate zilele şi haţ! o prinse. Cu o ultimă speranţă, ciocănitoarea o întrebă:

— De ce mă ţii între fălci? Ce rău ţi-am făcut eu ţie?

— Ce rău mi-ai făcut tu mie?...

Dar nici nu apucă să-şi termine vorba bine, căci de cum deschise botul, ciocănitoarea ţîşni afară, zburînd cît mai sus pe copacul cel mai apropiat. De furie, vulpea încercă şi ea să sară după ciocănitoare, dar după ce se căţără pînă la jumătatea copacului, alunecă şi rămase moartă pe loc. Aceasta i-a fost răsplata binemeritată.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ FINLANDEZĂ

Ariciul şi porumbeii

UN ARICI îşi săpase culcuşul lîngă trunchiul unui copac, în vîrful căruia îşi aveau cuibul doi porumbei sălbatici, soţ şi soţie.

Cîtva timp au dus-o bine porumbeii cu vecinul lor, pînă cînd, într-o bună zi, ariciului i se năzări că porumbeii erau mai fericiţi la soartă decît el, căci ei găseau hrana de-a gata în copac, un alun încărcat de fructe, în timp ce el, sărmanul, era condamnat să tot scormone prin toate rădăcinile pomilor ce-i apăreau în cale. Se gîndi şi iar se gîndi, pînă ce găsi un şiretlic.

În fiecare dimineaţă luase obiceiul de a sta pe marginea văgăunii, cu o înfăţişare de sfînt, veşnic cufundat în rugăciuni. Şi trecu o zi, şi mai trecu alta, şi porumbelul, despre care nu se ştie de-l luase ori nu în seamă pînă atunci, nu se abţinu să nu-l întrebe:

— Mă iartă, prietene, că îndrăznesc, dar de cînd trăieşti aşa?

— De-o viaţă, îi răspunse ariciul.

— Mereu în rugăciuni?

— Mereu.

— Şi cu ce te hrăneşti?

— Cu ce-mi pică din cer.

— Şi din ce e făcută haina pe care o porţi?

— Din spini, aşa cum se cuvine unuia ce se căieşte.

— Şi cum de ţi-ai ales să locuieşti tocmai în văgăuna asta, cînd sînt atîtea locuri mai atrăgătoare?

— Am ales-o tocmai din umilinţă; în felul acesta pot da exemplu celorlalţi.

— Eşti de admirat! Ştii că aproape îmi vine şi mie poftă să fac la fel ca tine?

— Prietene, îi răspunse ariciul, nu totdeauna ai şi în suf- let ceea ce ai pe buze. Dar dacă eşti sincer în spusele tale, lasă casă şi masă şi vino să duci un trai sărac, dar curat.

Porumbelul sălbatic îi răspunse:

— Nu-i prea uşor! Nici nu ştiu cum aş putea sta împre- ună cu soţia mea în altă parte, decît tot în vîrf de copac.

— Dragul meu, se prefăcu ariciul, ia din pom cîte alune crezi că îţi vor fi de-ajuns pentru un an întreg, apoi vei putea părăsi locul de acolo de sus, făcîndu-ţi un cuib umil aici la rădăcină.

Porumbelul, convins şi înduioşat, zbură într-un suflet la soţia lui, ca să-i istorisească tot ceea ce învăţase de la credin- ciosul arici.

Ascultătoare, porumbiţa împreună cu el începu să culea- gă aproape toate alunele din copac, azvîrlindu-le pe jos, lîngă vizuina ariciului. Cînd termină lucrul, porumbeii, obosiţi, îi spuseră ariciului:

— Preacuvioase arici, după atîta trudă ni s-a făcut foame, şi înainte de a ne căuta loc pentru un cuib umil aşa cum ai spus tu, am vrea să ciugulim cîte o alună.

— Dragii mei, alunele vă stau la dispoziţie. Le-am adunat pe toate în vizuina mea. Intraţi, vă rog, şi serviţi-vă!

Cei doi intrară cu toată încrederea. Dar ariciul se aşeză în uşă, îşi zbîrli acele şi le strigă:

— Aţi căzut în capcană! Acum am şi fructe şi carne.

— Cîtă ticăloşie! şopti porumbelul. Dar lasă că nici o faptă fără răsplată.

Nici nu-i înghiţi bine ariciul, cînd se porni o furtună ca-n basme şi întîmplarea făcu să cadă un trăsnet chiar pe copacul cu pricina. Şi, în loc să fie apărat de acele sale, ariciul muri mistuit de focul propriilor săi ţepi.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ INDIANĂ

Sticletele şi broaştele ţestoase

PE O CÎMPIE MINUNATĂ, pe malul unei ape, pe unde dădeau tîrcoale nişte broaşte ţestoase, iată că se auzi un cîntec duios şi neobişnuit pentru ele, care-şi duceau de mult veacul pe acolo, dar aşa ceva nu mai auziseră.

Era într-adevăr o vietate nou venită prin părţile acelea. O pasăre firavă, dar cu penele viu colorate, care stîrni simpatia broaştelor de cum o văzură.

— Rămîi la noi, pasăre frumos cîntătoare, îi spuseră ele.
Aici vei găsi şi hrană, şi cuib, şi toată prietenia noastră.

Şi rămase acolo. De cum se iveau zorii, sticletele zbura, iar seara ţinea de urît broaştelor, ca a doua zi, dis-de-diminea- ţă, să le trezească cu cîntatul lui şi apoi din nou să-şi ia zborul în albastrul cerului. După cîtva timp, o broască începu să orăcăie:

— Prea puţin timp stă cu noi sticletele ăsta încîntător. Îi simt lipsa toată ziua; abia seara ce mai petrece cu noi şi ne ţine de urît.

— Aşa e, spuse alta, are atîta farmec! Şi mie îmi lipseşte. Cum să facem să nu mai zboare deloc şi să stea numai cu noi?

— Am o idee, spuse a treia. Veţi
vedea! Şi a doua zi începu să-l
încînte pe sticlete:

— Tu nu ştii cîtă desfătare ne-ai adus, nu ştii cît de mult te îndrăgim! Cît de mult am dori noi, broscuţele, să stai toată ziua lîngă noi şi să ne cînţi întruna!

— Dar şi eu ţin la voi la fel de mult, îi răspunse sticletele, emoţionat pînă-n vîrful penelor.

— Am vrea să nu mai zbori deloc, ci să stai numai şi numai cu noi, căci te iubim nespus.

— Dar cum să fac să vă fiu pe plac? întrebă sticletele.

— Există un mijloc, sări broasca ţestoasă. Să-ţi retezi aripele, ca să nu mai zbori... Vei lua masa cu noi, te vei plimba

pe malul apei cu noi şi vei hoinări prin iarbă pe toată cîmpia asta minunată, ţopăind mereu alături de noi...

Peste măsură de mişcat, de atîta dragoste, sticletele făcu întocmai.

Şi, în cîteva zile, se hotărî să se lipsească de zbor şi-şi re- teză aripile, mulţumit de a ţine toată ziua tovărăşie broaştelor ţestoase, care, într-adevăr, ţineau la el şi ascultau cu mare drag cîntecele lui vesele.

Totul mergea de minune, cînd deodată se pomeni în faţa unei nevăstuici haine, care izbucni în hohote de rîs în faţa aces- tui spectacol; un sticlete fără aripi cîntă unor broaşte ţestoase! Şi, dispreţuitoare, cu o labă... harşt! prinse biata pasăre lipsită de apărare.

Sticletele izbuti să scape pentru o clipă din strînsoarea labei de nevăstuică şi să se tîrască pînă lîngă casa uneia din broaştele ţestoase. Dar, în carapacea lor, se ştie, nu mai încape nici o altă vieţuitoare... Nu i-a fost greu nevăstuicii să întindă laba încă o dată şi să-l înşface! Plînseră broaştele cu lacrimi de crocodil, se tînguiră amarnic de atîta disperare, dar degeaba. Ultimele suspine ale sticletelui desluşeau parcă o îndurerată căinţă: „Nu voi sînteţi de vină, ci eu, care mi-am retezat aripile, rămînînd fără apărare. Trebuia să rămîn aşa cum m-a lăsat natura şi acum aş fi fost salvat! Îmi merit soarta!"

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ LIBERIANĂ

Întrecerea între un crap şi o vulpe

ÎNTR-O ZI, o vulpe, mergînd de-a lungul unei ape, văzu pe nisip un crap; stătea nemişcat acolo.

— Te salut, crăpceanule! i se adresă vulpea. Se spune că tu eşti cel mai leneş dintre toţi peştii şi că nu eşti în stare să fugi. O fi, oare, adevărat?

— Flecăreli, cumătră vulpe! Alerg la fel de iute ca şi tine, îi răspunse crapul.

— Nu te cred, spuse din nou vulpea, decît dacă vrei să ne luăm la întrecere.

— Pun rămăşag c-oi fi mai iute ca tine, îşi dădu cu părerea crapul.

Îşi fixară mai întîi un loc unde aveau să se oprească şi, după aceea, s-a hotărît ca vulpea să fugă de-a lungul apei, iar crapul prin apă. Crapul era renumit de leneş, dar nu şi de prost. El a găsit timp să-i şoptească de întrecere altui crap, care se afla întîmplător lîngă el, şi tot aşa mai departe, acesta, prie- tenului său din apropiere, de se duse vestea de rămăşagul pus de cei doi. Astfel, în cîteva clipe, toţi crapii din apă ştiau de această cursă.

Gîfîind, după ce alergase o bună bucată de drum, vulpea strigă înspre apă:

— Crapule, m-ai ajuns?

— Iată-mă, aici sînt! îi dădu răspunsul crapul din dreptul ei.

Vulpea încercă să fugă şi mai iute, şi, după cîtva timp, iar întrebă:

— Crapule, m-ai ajuns?

— Iată-mă! îi răspunse alt crap, care se afla în locul cel mai apropiat de ea.

Şi tot aşa, pînă ce ajunse la locul hotărît, cînd

vulpea întrebă pentru ultima oară:

— Crapule, unde eşti?

Şi crapul de lîngă ea răspunse leneş, tăvălindu-se pe nisi- pul de pe marginea apei:

— De cînd te aştept, cumătră vulpe! Dar a cam trecut vreme pînă să mă ajungi!...

Abia atunci şi-a dat seama şireata vulpe că de data asta a fost ea cea păcălită, şi răzbunarea ei a fost că, de atunci încolo, n-a mai stat de vorbă cu peştii şi dacă a deschis gura în faţa lor, a făcut-o numai ca să-i înghită.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ MAGHIARĂ

Boul, măgarul şi cocoşul

A FOST ODATĂ ca niciodată un om căruia soarta îi hără- zise un dar cu totul neobişnuit: înţelegea graiul animalelor.

Dar i s-a prezis la naştere că în ziua în care şi-ar fi des- tăinuit acest dar altcuiva, avea să moară. Nici propriei lui soţii nu avea voie să-i mărturisească. Amîndoi trăiau într-o casă frumoasă la ţară, îndestulaţi cu de toate. În grajd, în apropie-rea casei, stăteau un bou şi un măgar. Într-o dimineaţă, pe cînd deretica prin grajd împreună cu soţia lui, omul nostru îl auzi pe bou cum îi vorbea măgarului:

— Prietene, dac-ai şti cît de mult invidiez traiul tău tihnit şi felul tău de muncă!

— E adevărat că pe mine mă ia stăpînul numai din cînd în cînd să-i duc povara, pe cînd tu ieşi zilnic la cîmp. Un ani - mal, ca şi un om, are cîteodată nevoie de un sfat. Prefă-te bol- nav o zi, două şi poate te mai lasă aici în staul să te odihneşti. Fă-te că nici mîncarea nu te îmbie.

Boul îi mulţumi; îl privi galeş şi făcu întocmai. A doua zi de dimineaţă, îngrijitorul văzu că mîncarea era aproape neatin- să, iar boul zăcea într-un colţ. Atunci se gîndi:

„Animalul ăsta e bolnav!...” şi alergă să-i dea de ştire stă- pînului său. Dar cum el ştia de vorbele grăite de bou măga- rului, cu o zi în urmă, zîmbi.

— Dacă bietul animal e aşa de rău bolnav, ia măgarul şi pune-l în jug în locul lui, dădu ideea stăpînul.

Chiar aşa şi făcu. La întoarcere, de cum îl văzu

boul pe măgar, se repezi să-i mulţumească pentru sfatul dat. Era odihnit, în timp ce măgarul venise gîfîind şi tuşind de la cîmp, mai mult mort decît viu.

— Ce deştept ai fost tu, prietene, şi cînd te gîndeşti că oamenii te au exemplu de cap tare! Am făcut aşa cum m-ai învăţat şi iată-mă acum odihnit şi cu chef de viaţă.

— Eu, deştept? Nu vezi în ce hal sînt? Sfatul meu o fi fost bun pentru tine, dar pe mine m-a îmbolnăvit! răcni măgarul de se cutremură staulul.

Tocmai cînd intră stăpînul în grajd auzi următoarea discuţie:

— Ce-ai de gînd mîine dimineaţă? Eu fac iarăşi cum mi-ai spus tu. Mă tolănesc pe jos şi fac pe bolnavul cu ochii întredeschişi, mugea boul, cu o privire blajină.

— Ar fi vai de tine, îi întoarse vorba măgarul, adineauri am auzit cum îi spunea stăpînul ţăranului: „Dacă nici mîine nu se înzdrăveneşte boul, e mai bine să-l tăiem!”

— Vai de mine! trase un muget boul.

— Aşa că, ascultă-mă şi de astă dată: Mănîncă tot şi ara- tă-te vioi mîine, căci de nu...

Stăpînul, auzind acestea, plecă şi intră în casă, rîzînd în hohote!

— De ce rîzi cu atîta poftă? îl întrebă soţia lui.

— Nu pot să-ţi spun.

— Cum aşa, nu poţi?

— Nu pot să-ţi repet ceea ce am auzit vorbindu-se în grajd. Eu înţeleg graiul animalelor. Dar dacă repet cuiva ceea ce tălmăcesc eu cînd le aud glasul, mor chiar în clipa aceea.

— Prostii! Nu cred. Vreau să-mi spui imediat tot, strigă femeia.

Plînse, ameninţă, se înfurie într-atîta, încît bietul om, la stăruinţele ei, se hotărî să-i destăinuie toate cîte le auzise şi să-şi facă testamentul.

Zadarnic interveniră rudele lor cu tot felul de rugăminţi în faţa soţiei bietului om, căci nimic n-a înduplecat-o din încă- păţînarea ei.

În timp ce-şi conducea, spre poartă, rudele posomorîte, sărmanul osîndit îl văzu în curte pe credinciosul lui cîine şopă- căind cu cocoşul. Rămas singur, ascultă vorba lor.

— Ai auzit ce-a păţit stăpînul nostru? Soţia lui

ţine mor- ţiş să-i dezvăluie taina lui cea mare – el cunoaşte vorbirea noastră, dar dacă o dezvăluie cuiva, moare imediat – ea nu-l crede şi o ţine una şi bună, să-i spună ce-a auzit vorbindu-se în grajd.

— Măi, ce stăpîn caraghios avem! Cincizeci de neveste stăpînesc eu în curtea asta şi el nu e în stare să-şi ţină în frîu o singură nevastă?

— Şi mă rog, ce-ar trebui să facă, după mintea ta de cocoş?

— Nimic mai simplu: să-i dea o sfîntă de bătaie şi să-i spună: „Iată-mi secretul!” Şi să-i mai dea o altă bătaie, mai zdravănă, pînă ce-o face-o să spună că-i ajunge cît a aflat şi nimic altceva nu mai vrea să ştie.

Cu o privire năucă, omul urmări cele două animale cum se îndepărtau... Sări ca ars de pe locul unde încremenise şi se grăbi să ajungă în odaia unde o lăsase pe soţia lui. Şi fără să mai ţină seama de ţipetele ei, se porni cu o ploaie de lovituri pe spinarea încăpăţînatei lui soţii. Şi nu se mai opri decît după ce o auzi cu un fir de glăscior cum îi cere iertare pentru răutatea şi neîncrederea ei, făgăduindu-i că de azi încolo nu va mai ieşi din cuvîntul bunului ei soţ. Aşadar, datorită minţii unui cocoş adevărat, îşi regăsi omul pacea în casă şi rămase în viaţă.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ CEHĂ

O familie înţeleaptă

AU FOST ODATĂ un bărbat şi o femeie care aveau o fată de măritat. Într-o zi se înfăţişă un tînăr chipeş în familia aceea, ca s-o ceară de soţie pe fiica lor. Vrînd să-i facă o impresie bună, primindu-l cît mai generos pe acel tînăr, mama se grăbi să-şi trimeată fata în pivniţă să aducă o cană plină cu cel mai bun şi mai vechi vin al lor. Dar, de cum se trezi în pivniţă şi dădu drumul vinului din butoi, ea căzu pe gînduri. Ce credeţi că o frămînta acum?: „Dacă se va mărita cu tînărul acela, ceea ce negreşit va face, va avea un copil şi cînd copilul va fi bolnav, cum avea să ştie ea să-l îngrijească?” Rămase aşa pe gînduri, fără să-şi dea seama că vinul trecuse de mult de gura cănii, umplînd pivniţa de-i ajunsese fetei pînă la glezne.

După cîtva timp, mama ei, îngrijorată, alergă în pivniţă să vadă ce se întîmplase cu fata:

— Hai, grăbeşte-te, tînărul te-aşteaptă!

Dar auzind-o pe fată ce-o frămînta, căzu şi mama pe gînduri.

— Ai dreptate, dacă se va îmbolnăvi copilul, cum vei şti tu oare să-l îngrijeşti?

Dar nu trecu mult şi în pivniţă coborî şi tatăl ei:

— Ce-aveţi de gînd cu băiatul? Nu veniţi sus cu vinul cel bun? întrebă tatăl, plictisit de atîta aşteptare.

— Doamne, bărbate... începu femeia să se tînguie, fata noastră se gîndeşte la ceva foarte grav. Dacă se va căsători cu tînărul acesta, ceea ce negreşit va face, va avea, desigur, un copil, dar dacă s-o îmbolnăvi, cum o să ştie ea să-l îngrijească? Ei, ce spui tu de-asta?...

Şi atît de convingătoare a fost femeia, încît bietul bărbat nici n-a văzut că în pivniţă vinul cel bun le ajunsese tuturor pînă la genunchi şi în loc să le zorească pe cele două femei, căzu şi el pe gînduri...

Cînd coborî neliniştit şi tînărul în pivniţă, să afle ce se întîmplase, văzîndu-i pe toţi trei cum se înecau în vin şi ascul- tîndu-le pricina frămîntării lor, fără a mai scoate vreo vorbă, o luă tiptil-tiptil înapoi pe scară şi la scurt timp după întîmplarea aceea, se hotărî să plece cît mai departe de meleagurile acelea...

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ BULGARĂ

Două daruri

LA CURTEA UNUI ÎMPĂRAT a venit într-o bună zi un ţăran cu un coş uriaş plin cu piersici mari şi frumoase, cum nu se mai văzuseră pînă atunci în împărăţie.

— Te salut, Luminăţia Ta, iată că ţi-am adus în dar aces- te piersici nemaipomenite! îi spuse ţăranul.

— Îţi mulţumesc, prietene, îi răspunse împăratul şi se grăbi să-l ospăteze cu ce avea mai bun.

În timp ce ţăranul era servit cu bunătăţile acelea, împă- ratul se strecură în camera alăturată, ca să-şi întrebe sfetnicul cum l-ar putea răsplăti pe ţăran pentru gestul lui frumos şi generos.

— Dacă a venit la Măria Ta cu sufletul curat, lipsit de ori- ce interes şi nu ascunde intenţia de a căpăta zece găini pentru trei boabe de tărîţe, atunci merită un dar frumos, bunăoară, un armăsar, îl lămuri el.

Şi-ntr-adevăr, împăratul îl încercă pe ţăran cît era de cinstit în gîndul lui, întrebîndu-l ce dorea în schimbul piersi- cilor acelea minunate. Modest, ţăranul îi ceru în schimb cîţiva sîmburi de piersică, după ce avea să mănînce fructele, ca să mai poată avea sămînţă şi pentru la anul. Văzînd împăratul modestia ţăranului, se grăbi să-i dăruiască unul din cei mai frumoşi cai ai săi, după povaţa sfetnicului.

Şi pornind-o ţăranul călare, după ce-i mulţumise de mii de ori împăratului pentru asemenea dar neaşteptat, ajunse în scurt timp la stăpînul său, renumit pentru avariţia lui, poreclit de aceea şi Zgîrie-brînză. Cînd auzi el cele petrecute cu ţăranul

lui, nici nu mai stătu la îndoială şi luînd cel mai arătos cal din grajd se grăbi să-l ducă împăratului.

— Să trăieşti, Măria-Ta! Am auzit că aţi dăruit unuia din supuşii mei un cal pentru un coş mare cu piersici, aşa că m-am gîndit să vă ofer alt cal de-al meu, ca să-l aveţi în locul celui dăruit.

— Nobile cavaler, îi răspunse împăratul, sînt încîntat de mărinimia ta.

Şi se grăbi să se sfătuiască cu sfetnicul său cum ar putea să-l răsplătească pe nobilul cavaler.

— Dacă a venit cu sufletul curat, şi nici el n-ar vrea pen- tru cîteva boabe de tărîţe să plece cu zece găini, merită şi el un dar împărătesc.

Ca să-i încerce gîndurile cavalerului, împăratul îl întrebă şi pe acesta ce-ar dori în schimbul darului său.

— Ce să vreau, împărate? Cu zece pungi de galbeni aş fi mulţumit.

— Dragă prietene, ceva mult mai bun am pregătit pentru mărinimia ta.

Şi porunci să fie puşi în două legăturici toţi sîmburii de piersică, una pentru cavaler şi alta pentru ţăran.

Aşadar, ţăranul generos a primit un cal pentru cîteva piersici, iar cavalerul Zgîrie-brînză, cîţiva sîmburi de piersică pentru un cal.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ALBANEZĂ

Păstorul şi hoţul

A FOST ODATĂ un hoţ şi un păstor. Într-o noapte, pe cînd păstorul îşi păzea turma, i se păru că aude un zgomot neobişnuit. Şi într-adevăr, repezindu-se să vadă cine dăduse iama prin oile lui, nu mică-i fu uimirea dînd nas în nas cu un om străin. Nu reuşi păstorul să-i desluşească bine faţa, căci luna stătea pitită în spatele unui nor.

A doua seară, hoţul încercă din nou să pătrundă în gos- podăria ciobanului şi să-i fure cîteva mioare, dar zadarnică îi fu strădania, căci dacă ziua păstorul era cu ochii în patru după oile sale, noaptea le veghea cu o sută de ochi.

Atunci, ce-i dădu prin minte hoţului? Cumpără o piele veche de lup, o umplu bine cu paie şi o duse cu el, iar seara, o aşeză în aşa fel, încît şi păstorul s-o vadă.

Convins că înşelătoria lui îi va fi de folos, se duse ţintă la păstor şi-i spuse:

— Seara bună, drag păstor. M-a trimis lupul care a trecut prin părţile astea să-ţi cer în numele lui o pereche de oi pentru cină, dacă vrei să ai linişte din partea lui.

Păstorul, înfricoşat de lupul împăiat ce părea aievea, se grăbi să-i dea de îndată două oi din cele mai grase, numai să scape de furia lupului.

— Dă-i-le iute! Desigur că nu mă voi împotrivi dorinţii lui, şi spune-i că-l salut cu toată supunerea.

Nici nu aşteptă hoţul să-şi termine vorba păstorul şi o şi zbughi cu cele două oi după el, uitînd de lupul împăiat.

După asemenea izbîndă, nu şovăi să repete

păcăleala şi în seara următoare. Dar... la cele spuse de hoţ, răspunsul păs- torului îi păru neaşteptat... Căci ciomegele de pe spinarea ho- ţului nu mai aveau număr. Nedumerit, îl întrebă abia răsuflînd între o ciomăgeală şi alta:

— Dar cum, nu te mai temi de furia lupului? Nu ţi-e frică de el? Ţi-ar putea lua toate oile dacă ar vrea!

— Ba poate mi-ar fi fost frică rău de el, dacă n-aş fi văzut cum un iepuraş trăgea, mai adineauri, paie din el, iar o cioară îl ciugulea de cap. În faţa unei atari lipse de respect din partea unor biete animale, de ce să i-l mai port eu?

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ SPANIOLĂ

Prîslea şi invidioşii

CU ANI ŞI ANI ÎN URMĂ a fost un ţăran care la moartea lui lăsă celor trei feciori pe care-i avea cîte o juncană. Cu limbă de moarte le poruncise:

— Fiecare dintre voi să aibă grijă de juncana lui, s-o ducă în fiecare zi la păşune, să crească şi să vă dea de mîncare.

Şi cei trei fraţi făcură întocmai după cum îi povăţuise ta- tăl lor, pe patul de moarte. Şi trăiră în bună pace, lungă vreme, fiecare cu gospodăria lui. Dar într-o bună zi, cel mic căzu bol- nav la pat, aşa că-i rugă pe ceilalţi fraţi să-i ducă şi juncana lui la păşune. Fraţii săi consimţiră, dar invidioşi cum erau pe vioi- ciunea şi iuţeala de minte a Prîslei, nici nu dădură bine cotul casei şi amîndoi fraţii mai mari se gîndiră la aceeaşi răutate: să-i arunce juncana în fîntîna părăsită şi secătuită, care se afla acolo, în apropiere. Zis şi făcut. Juncana lui Prîslea zăcea în fundul fîntînii. Cînd Prîslea îi văzu seara că se întorc numai cu două juncane, pricepu imediat ceea ce se întîmplase, în ciuda faptului că fraţii îi spuseră că a fost o întîmplare nenorocită cu juncana sa şi că alunecase ea singură în fîntînă.

În cîteva zile, Prîslea se făcu sănătos şi neavînd altceva mai bun de făcut, se duse de unul singur pe cîmp. Şi iată că deodată se apropie de el o pereche frumoasă de boi, nu se ştie de lîngă cine se rătăciseră pe-acolo şi se ţinură după el, peste tot pe unde hoinări el în ziua aceea, mergînd pe urma lui Prîs- lea pînă acasă. Cînd îl văzură fraţii lui, rămaseră încremeniţi.

— De unde ai boii? îl întrebară ei.

— M-am dus lîngă fîntîna unde s-a prăpădit juncana mea, dată în dar de la tata, şi atîta am plîns şi m-am rugat, încît pe cînd îmi ştergeam lacrimile de supărare, m-am pome- nit cu perechea asta frumoasă de boi.

La auzul celor povestite, cei doi fraţi lăsară să treacă noaptea şi de cum se crăpă de ziuă o porniră amîndoi cu junca- nele lor la fîntîna cea secată şi le dădură de-a berbeleacul pe

amîndouă în adînc. Apoi aşteptară să se întîmple minunea. Şi se jeluiră acolo în genunchi toată ziua. Se lăsă noaptea şi de apărut nu mai apăru nimic, nici o vietate. Căzuţi pe gînduri şi amărîţi, se îndîrjiră parcă şi mai mult împotriva bietului Prîs- lea. Şi a doua zi, pe cînd era la păşune Prîslea, fraţii îi dădură foc micii lui gospodării. Dar, Prîslea nu deznădăjdui, ci ump- lînd un sac cu tăciuni şi altul cu cărbuni, plecă la tîrg. Acolo începu să strige cît îl ţinea gura că are de vînzare doi saci cu argint. Cînd se apropie un negustor bogat de el, îi spuse că-i vinde sacii, dar fiind vorba de argint vrăjit, nu are voie să le deschidă gurile decît după ce va ajunge acasă. Negustorul îi plăti suma cerută şi plecă.

A doua zi chiar, fraţii îşi dădură foc caselor şi făcură întocmai cum făcuse Prîslea. Dar, din nenorocire, la tîrg se întîlniră faţă în faţă cu negustorul păcălit de Prîslea. Şi cînd acesta auzi de aceeaşi păcăleală, se porni cu ciomegele pe ei, de ajunseră numai vînătăi şi oase frînte. Şi, de ruşine pentru rău- tatea şi prostia lor, nici nu se mai întoarseră în satul în care se născuseră ei şi fratele lor mai mic. Aşa că rămas singur, bunul Prîslea îşi putu duce liniştit zilele mai departe.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ GREACĂ

Poznaşul, peştişorul auriu şi broasca ţestoasă

A FOST CÎNDVA, de mult de tot, o femeie foarte săracă, de nici tăciuni în foc n-avea. Avea însă un fiu tare poznaş, care o mai făcea să uite de necazuri. Şi într-o bună zi, pe cînd se plimba el pe malul unei ape, văzu în lumina soarelui un peşti- şor frumos, auriu, cum se zbătea pe uscat.

— Om bun, ai milă şi aruncă-mă din nou în apă! se rugă el.

— Te-arunc eu, dar ce-mi dai în schimb? îi răspunse tînărul.

— Îţi voi dezvălui o taină. Ceva mai departe, vei întîlni o broască ţestoasă cu care se joacă nişte copii răi. Dacă o scapi din mîinile lor, ea îţi va împlini cîte dorinţe vei avea tu.

— Dacă-i adevărat, bine, şi tînărul apucă uşor peştişorul şi-i dădu drumul în apă.

Deşi plecă el cam îndoit de spusele peştişorului, iată că la o aruncătură de băţ de-acolo, vede nişte copii cum se jucau cu o broască ţestoasă, de parcă era o minge în mîna lor. Nici nu mai stătu pe gînduri şi se grăbi s-o salveze. În ciuda ţipetelor şi a nedumeririi copiilor, care se jucaseră nestingheriţi şi altă dată cu broasca aceea, tînărul se făcu nevăzut pe o potecă, cu broască cu tot. Ajuns într-un loc liniştit, se grăbi să-i tămădu- iască micile zgîrieturi şi cu mintea la cele spuse de peştişor, încercă să-i vorbească, să vadă dacă într-adevăr era broasca fermecată, făcătoare de minuni.

— Broscuţă dragă, e adevărat că tu ai putea să-mi împlineşti orice dorinţă?

— Dar ce-ai vrea? glăsui broasca. Fiindcă m-ai salvat, eu am să-ţi împlinesc întotdeauna orice dorinţă.

— Cu ce să încep? Fata împăratului va trece în curînd pe aici să se plimbe. Este o înfumurată. Fă să-i apară în vîrful na- sului un neg mare cît un cartof, să sufere... cît oi vrea eu de mult.

— Bine, şuieră broasca.

Tînărul şi broasca se pitiră într-un tufiş. Cînd să treacă prin faţa lor frumoasa, dar înfumurata fată de împărat deodată curtenii care o însoţeau începură să pufnească în rîs, de negul cel mare de pe vîrful nasului, care îi apăruse fetii chiar în clipa cînd trecea pe-acolo.

Încîntat de reuşita poznei, tînărul îi ceru broaştei să-i pocească şi pe curteni, făcînd să apară cîte o pereche de coarne fiecărui curtean. Şi într-adevăr, cînd rîdeau mai cu poftă, iată-i şi pe ei încornoraţi şi ajunşi de rîsul lumii.

Din ce în ce mai minunat de puterea magică a broaştei, tînărul, după ce o rugase ca mama lui să nu mai ştie ce e sără- cia, îi cerea mereu lucruri tot mai trăsnite şi mai nebănuite; dar în cele din urmă, mîngîindu-i cu duioşie carapacea aceea tare şi respingătoare, îi şopti:

— Aş vrea ca tu să te prefaci într-o fată frumoasă şi să devii soţia mea.

Şi într-o clipă în faţa tînărului poznaş apăru o fată de toata mîndreţea, frumoasă, bună şi ascultătoare, care şi-a petrecut toată viaţa alături de el, continuînd să-i împlinească orice dorinţă, dar după puterile unei soţii iubitoare şi cuminţi şi nu ale unei broaşte fermecate.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ GERMANĂ

Orbul şi şchiopul

A FOST ODATĂ un om care avea o livadă cu mere. Ca el nu era altul mai iscusit în lume.

— Ce paznici mai potriviţi aş putea eu găsi, să-mi păzească merele, decît un orb, care să nu le vadă cît de roşii şi de coapte sînt, şi un şchiop, care să nu se poată căţăra la ele, chiar dacă le vede pîrguite şi ispititoare?

Aşa gîndea iscusitul stăpîn al livezii.

Şi aşa şi făcu. Tocmi un orb şi un şchiop ca paznici ai livezii. După cîtva timp, cînd merele arătau mai coapte şi mai ademenitoare ca oricînd, iată că şchiopul se opreşte în faţa unuia din pomi cu mare admiraţie:

— Nicicînd n-am mai văzut aşa mere frumoase! Ce-ar fi să luăm şi noi cîteva? ispiti el pe orb.

— De ce-mi vorbeşti de ele? îl întrebă orbul. Eu nu le văd şi atunci nici nu mi-e poftă de ele.

— Am o idee nemaipomenită! Ascultă-mă! Tu mă iei în cîrcă şi mergi cu mine după cum te îndemn eu. Şi las' că eu întind mîna şi culeg pentru amîndoi cîte un sac. Vrei să faci precum îţi spun?

— Mai e vorbă? răspunse orbul.

Şi în aceeaşi clipă şchiopul se urcă în spinarea orbului şi ajunse sub măr. Ceea ce au făcut ei în ziua aceea repetară mai multe zile, în şir, pînă cînd stăpînul livezii începuse să observe lipsa fructelor. Nebănuind însă ce se întîmpla cu ele, stăpînul se aşeză la pîndă. Încremeni văzînd că tocmai paznicii lui erau hoţii şi nu putu să nu se minuneze: „Iscusinţa a fost învinsă de viclenie! Iar eu, care mă credeam cel mai dibaci om de pe faţa pămîntului, iată-mă dus

de nas şi prădat chiar de paznicii aleşi de mine: de un şchiop care a mers pe picioarele unui orb, şi de un orb care a văzut cu ochii unui şchiop”.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ FRANCEZĂ

Lupul şi vulpea

ÎNTR-O ŢARĂ ÎNDEPĂRTATĂ, îndepărtată, cu ani şi ani în urmă, un lup şi o vulpe trăiau liniştiţi şi în armonie în aceeaşi vizuină. Dar într-o bună zi lupul începu să-şi schimbe felul lui de a fi cu vulpea, dînd-o de-a berbeleacul pe iarbă, zgîriind-o cu labele, ba chiar trăgînd-o de coada ei stufoasă, ca să-i arate că el era mai puternic decît ea, şi merita deci să se teamă de el şi să-i dea ascultare.

Văzînd vulpea că lupul nu mai era tovarăşul ei bun de altă dată, nu se gîndea acum decît la răzbunare. Dar şireată, după cum îi e renumele, în faţa lui se arăta tot supusă şi temătoare.

Într-o bună zi, vulpea prinse de veste, de la o cumătră, că în apropiere, la o gospodărie, sosiseră de curînd vreo douăzeci de găinuşe de toată frumuseţea. Nici nu trecură două zile, cînd iat-o pe vulpe în faţa gospodăriei aceleia. Cu multă grijă ea dădu mai întîi tîrcoale, să vadă dacă nu cumva se află şi o cursă pe acolo, pentru musafirii nepoftiţi, vreo groapă acoperită cu ramuri, sau cam aşa ceva, ca nu cumva să cadă în ea. Şi într- adevăr, zări un fel de capcană la cîţiva paşi, dincolo de gard. A avut grijă s-o ocolească şi profitînd că în clipa aceea gospodarii erau ocupaţi în altă parte a curţii, înşfăcă două găinuşe şi pe- aci ţi-e drumul! Se îndestulă cu una iute-iute, iar pe a doua se gîndi s-o ducă preaputernicului lup.

— Cumetre lup, ia te uită ce găinuşă frumoasă ţi-am adus, îi spuse vulpea cea şireată. Aproape de vizuina noastră e o curte de unde-ţi poţi alege cîte vrei. M-am uitat eu bine, n-au pus nici o capcană.

— Îţi mulţumesc, cumătră vulpe, şi mă bucur că eşti atît de îndatoritoare cu mine. Mîine dis-de-dimineaţă vom merge acolo împreună.

Şi, într-adevăr, aşa făcură. Ajunseră la faţa locului. Cu ochii la găinuşele care cotcodăceau şi ciuguleau prin curte,

lupul nu se mai uită nici în stînga, nici în dreapta, şi hop, sărind gardul, nimeri direct în groapa pregătită anume pentru fiarele flămînde şi haine.

Închipuiţi-vă satisfacţia vulpii, care începu să dănţuie în jurul gropii, în timp ce lupul, cu o mutriţă de mieluşel, vărsa lacrimi amare:

— Cumătră, ajută-mă să ies de aici, îţi făgăduiesc să fiu bun de-acum încolo. Totdeauna eşti atît de isteaţă! Găseşte un mijloc să ies din groapa asta! se jelui umil lupul.

— N-ai spus tu, cumetre lup, că eşti puternic şi că eşti spaima animalelor? Ai acum prilejul să arăţi cît eşti de puter- nic, sau toate n-au fost decît lăudăroşenii, şi atunci nu-ţi rămî- ne decît să te închini soartei tale amarnice, îi răspunse cumătra vulpe.

Şi lupul, de atîta furie şi neputinţă, începu să urle, încît biata vulpe, deşi în afara primejdiei, se înfricoşă şi fugi. Auziră în schimb gospodarii, care se grăbiră să vadă ce se întîmplase.

— Veniţi, oameni buni! A căzut un lup în cursă!

Şi, în timp ce toţi erau în jurul gropii, bucurîndu-se de asemenea pradă, cumătra vulpe se întoarse ca să se convingă de izbînda răzbunării ei; şi ca să nu-şi piardă renumele de şireată, profită că toţi erau în jurul capcanei pentru a mai înşfăca de acolo încă o mică provizie.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ POLONĂ

Cei doi măgăruşi

ÎNTR-O BUNĂ ZI, doi măgăruşi se pomeniră legaţi de gît cu o sfoară, încît erau siliţi să stea unul lîngă altul ca doi oameni uniţi de aceeaşi soartă. Cum stăteau unul cu spatele la celălalt, unul se uita la răsărit, în timp ce celălalt se uita la apus. La o oarecare distanţă de ei, în cele două părţi opuse, se aflau două grămăjoare frumoase de fîn proaspăt cosit. Mirosul fînului gîdilîndu-le din ce în ce mai plăcut nările, începură să tragă pe rînd, cînd unul şi cînd celălalt, unul într-o parte şi celălalt în partea opusă, care să ajungă mai repede la fînul proaspăt. Dar, fiind amîndoi la fel de puternici, iar sfoara scurtă, nici unul din cei doi măgăruşi nu izbuti să se apropie de grămăjoara de fîn din faţa fiecăruia.

Pe măsură ce timpul trecea, foamea lor creştea şi mai mult, şi crescînd foamea, creştea şi forţa cu care trăgeau. N-a lipsit mult să moară strangulaţi, mai înainte chiar de-a muri de foame, în faţa fînului neatins, cînd, cu o nebănuită iscusinţă, iată că unul din măgăruşi răgi sfios celuilalt:

— Ce-ar fi dacă am merge unul lîngă altul şi ne-am apro- pia de prima grămăjoară de fîn şi apoi tot împreună de a doua?

— Dacă nu vrem să murim sugrumaţi, aşa e bine să facem. Hai să încercăm! se-nvoi şi celălalt măgăruş.

Şi ca doi fraţi buni, se aşezară frumos şi cu încredere unul lîngă altul, isprăviră prima grămăjoară de fîn, şi tot aşa alături, se îndreptară înspre a doua grămăjoară, din cealaltă parte. Şi după ce se ospătară bine, primul întrebă:

— Şi dacă tot unul lîngă altul am porni şi spre rîu să ne potolim setea?

Şi într-adevăr, măgăruşii, pe care oamenii îi dau drept pildă de încăpăţînare, au pornit-o împreună, legaţi de aceeaşi sfoară, înspre rîu. S-au răcorit şi apoi s-au tolănit pe marginea apei, fericiţi că s-au gîndit să-şi unească puterile, în loc să se nimicească, trăgînd unul încoace şi altul încolo.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ SÎRBĂ

Cele două vulpi

CÎNDVA, în vremea îndepărtată, o vulpe bătrînă se îm- prietenise cu altă vulpe mai tînără. Cea bătrînă nu vorbea toată ziua decît de agonisire pentru ziua de mîine, într-atîta, încît aşa zisa cumpătare a ei ajunsese curată avariţie. În schimb cealaltă, cea tînără, avea dorinţa de a devora totul într-o clipă sau într-o zi: „nu se ştie ce va fi mîine”, era vorba ei.

Odată, cea tînără veni să o vestească pe cea bătrînă că descoperise o fermă cu sute de pui, de găini şi de curcani, de unde puteau lua cît voiau ele, căci noaptea nu era prea bine păzită ferma. După ce ajunseră acolo, cea bătrînă începu s-o boscorodească pe cea tînără:

— Fata mea, să nu te apuci să mănînci tot odată. Suceş- te-le gîtul şi apoi îngrămădeşte-le într-un colţ cît mai ascuns, şi mai venim noi şi altă dată să ne îndestulăm.

Cea tînără îi răspunse:

— Poate că tu te-oi fi săturînd mai iute, dar eu vreau să mănînc bine, ba chiar pentru mai multe zile, fiindcă tot am ajuns aici şi nu se vede nimeni. Cine ştie dacă altă dată vom mai avea norocul ăsta! Dacă prinde de veste stăpînul fermei, să vezi ce o să mai întărească paza şi poate nu o să mai putem veni niciodată aici. Nu se ştie ce va fi mîine!

Bătrîna nu-i răspunse, ci făcu aşa cum crezu ea că era mai bine. Îşi puse ceva deoparte şi se întoarse a doua zi. Dar stăpînul fermei o prinse şi-i puse capăt zilelor, după cum bănu- ise cea tînără. Avariţia ei o pierduse. Dar nici vulpea cea tînără nu judecase cu înţelepciune, căci focoasă şi nesătulă în

pofta ei, hăpcănise atîtea găini şi atîţia pui, că abia se mai tîrîse pînă la vizuină, unde şi-a dat duhul de îmbuibată ce era, în culcuşul ei.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ SCOŢIANĂ

Vulpea şi corbul

CÎNDVA, de mult de tot, o vulpe îşi avea vizuina lîngă scorbura unui copac, în vîrful căruia îşi făcuse cuibul un corb puternic şi isteţ. Cîtăva vreme, fiecare şi-a văzut de propria-i viaţă, fără să-i pese de vecin. Corbului nu-i trecuse niciodată prin minte să afle cum o ducea vulpea şi cu ce se hrănea ea, iar cumătra vulpe, găsind destule de-ale gurii în pădurea în care trăia, nu avea timp să se gîndească la corbul din vîrful copacu- lui. Cînd vulpea îşi îngrămădea proviziile în scorbură, aproape că şi uita de vecinul ei, corbul. Şi-au dus-o multă vreme aşa, pînă cînd, într-o bună zi, adică zi rea pentru cumătra vulpe, se întoarse acasă frîntă de oboseală şi lihnită de foame, căci nu înhăţase nici o pradă. Ajunsă în vizuina ei, toată noaptea nu făcu altceva decît să plănuiască în fel şi chip cum să-şi facă rost de hrană. Şi iată că o străfulgerare a minţii ei agere îi veni în ajutor. Corbul! Vecinul ei! Ce-i drept, lumea animalelor din jur îl ştia isteţ, dar ea, vulpea, oare nu era renumită pentru şire- tenie? Deci, cînd puterea ei se dovedise cu o zi în urmă deşartă, era datoare să-şi încerce altă armă, viclenia.

Strigă s-o audă corbul:

— Cumetre corb, trăim de mult în vecinătate, şi totuşi nu ne-am împrietenit pînă acum; mă simt datoare să-ţi ofer toată prietenia mea, cel puţin de-acum încolo, îi vorbi mieros vulpea.

— Cumătră, tare ademenitor mai glăsuieşti, dar de cînd cu atîtea păţanii prin cîte au trecut cei din neamul meu şi după cît s-au ciocnit cu cei dintr-al tău, parcă mă îndoiesc de sinceri- tatea ta. Sîntem mult

prea deosebiţi pentru a putea lega o ade- vărată prietenie. Tu eşti obişnuită să vînezi, iar eu fac parte dintre cei vînaţi. Aşadar...

— Nu înseamnă că dacă sîntem două neamuri deosebite nu putem fi prieteni. Cine ar fi crezut că un purice ar putea fi vreodată prietenul unui şoricel? Şi totuşi îi cunosc eu bine pe amîndoi şi ştiu ce bine trăiesc în casa unui bogătaş, ajutîndu-se

unul pe altul. De cîte ori are o bucată de caş în mînă bogătaşul, puricele îl înţeapă, ca să-i cadă din mînă şi cînd stăpînul caută puricele, şoricelul îi ia caşul, şi aşa mai departe. Deşi sînt atît de diferiţi, convieţuiesc de minune.

— Nu mă îndoiesc că putinţa de a se ajuta o au toate vieţuitoarele, totul e să vrei să faci bine. Dar firea ta, cumătră vulpe, o cunoaşte toată lumea. Nicicînd o vulpe n-a fost sinceră şi nici bună la suflet. Mai degrabă aş crede că nu mai dai de pradă şi atunci te gîndeşti să înlocuieşti puterea care te părăseşte cu vreun şiretlic.

— Crezi oare că numai viclenia m-a făcut să-ţi dau bine- ţe? mai încercă vulpea. Află că şi uliu de-ai fi fost, şi tot mi-ar fi făcut plăcere să ne împrietenim.

— Şi-ai fi făcut rău, căci cine face treaba la întîmplare riscă să-şi sfîrşească zilele ca şi pasărea aceea îngîmfată, îi răs- punse corbul.

— Care pasăre? întrebă uluită vulpea, care nu cunoştea povestea asta.

— Odată o pasăre firavă, dar îngîmfată, zburînd deasu- pra unei turme, văzu un uliu cum îşi înfige ghearele într-un miel şi zboară cu el mai departe în văzduh. Crezîndu-se la fel de puternică, încercă acelaşi lucru şi biata pasăre firavă; dar gheruţele îi rămaseră în încîlceala lînii de pe miel, încît păstorului nu i-a fost greu s-o prindă şi s-o mănînce friptă, chiar în aceeaşi seară. Şi de cînd strămoşii mei s-au lăsat păcăliţi de cei din neamul tău, am aflat destule isprăvi, încît ştiu astăzi să mă feresc. Cu aceasta, cumătră vulpe, îţi spun să-ţi cauţi alţi prie- teni, care n-au avut timp să afle ceea ce ştiu eu azi, încheie corbul.

Luîndu-şi coada la spinare, vulpea nu-şi putu stăpîni un scrîşnet, care o dădu de gol.

— Îmi spui şi mie, cumătră vulpe, de ce scrîşneşti cu atî- ta îndîrjire? Oare numai pentru că n-ai cîştigat încrederea mea în prietenia pe care ai venit

să mi-o dăruieşti? continuă corbul, mulţumit.

— Scrîşnesc de obidă, că poţi fi mai deştept şi mai vic- lean decît o vulpe.

Şi urlînd de durerea unei asemenea jigniri, mai mult decît de foamea care o rodea, se pierdu în desimea codrului.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ INDIANĂ

Supărarea maimuţei

CÎNDVA, o maimuţă se privea într-o oglindă. Văzîndu-şi doar mîinile şi picioarele, şi gîndindu-se la puterea ei, cît şi la atîtea viclenii de care era în stare, ea crezu că e la fel ca omul, sau poate şi ceva mai mult decît el. Dar, cum nu era lipsită de gust, cînd îşi zări şi chipul în oglindă se văzu nevoită să-şi re- cunoască urîţenia. Se gîndi ea ce se gîndi şi deodată îi veni în minte că vina era a oglinzii şi nu a chipului ei, care era, pesem- ne, cu totul altfel, adică mult mai atrăgător decît pocitania pe care o vedea ea în oglindă.

— Fii blestemată, oglindă neruşinată! ţipă maimuţa. Nu- mai tu eşti de vină! Eu sînt o frumuseţe, ba chiar mai frumoasă decît frumuseţea însăşi! De ce îmi arăţi chipul ăsta pocit, care nu-i al meu?!

Şi luînd un băţ pe care-l avea la îndemînă, se apucă să izbească în oglinda cea mare, făcînd-o în sute de bucăţele. Rî- sul răutăcios de pe figura maimuţei se prefăcu iute într-un rînjet de mare amărăciune. De unde-i apăruse un singur chip pocit în oglindă, acum pe unde se învîrtea, nu dădea decît de acelaşi chip, dar în sute şi sute de cioburi. Răzbunarea ei nedreaptă se întorsese împotrivă-i. Şi adevărul, oricît de dureros a fost el, a potolit îngîmfarea fără noimă a maimuţei.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ GREACĂ

Cocoşul, soarele şi luna

CU MII ŞI MII DE ANI ÎN URMĂ, cocoşul, soarele şi luna trăiau în împărăţia cerului ca trei fraţi. Cel mai vesel dintre ei era cocoşul. Cînta de dimineaţa pînă seara. Nici soarele nu era o fire posomorîtă. Dar veşnic mohorîtă şi îmbufnată era luna.

Într-o zi, se înfurie pe bietul cocoş, fiindcă nu-i cînta precum îi era ei voia, şi nici una, nici două, îl lovi atît de tare, de-l rostogoli din cer direct pe pămînt. Cînd apăru soarele să vadă ce se întîmplase cu cocoşul, auzi cele petrecute şi se gîndi să-l răzbune, lipsind-o pe reaua lună şi de prietenia lui.

— Lună, tu care eşti veşnic urîcioasă, neliniştită, ba chiar răzbunătoare, deoarece pentru un fleac l-ai alungat pe bietul cocoş de lîngă noi, să ştii că nici cu mine nu vei mai trăi alături, de azi încolo, îi strigă soarele.

— Ei, bine, eu sînt aşa cum ai spus tu, dar tu care eşti veşnic strălucitor de-atîta voie bună, eşti îngăduitor şi ai un suflet de aur, tu care din căldura ta încălzeşti inimile tuturor din jur, de ce vrei să mă pedepseşti? îl învălui linguşitoarea lună.

— Nu te mai pedepsesc. Fie! Dar, de azi înainte, tu vei domni peste noapte, iar eu peste zi; de azi încolo nu vom mai trăi laolaltă. Drumurile noastre se vor despărţi pe veşnicie. Iar cocoşul va şti aceasta şi se va trezi odată cu venirea mea din zori, va cînta de bucurie şi va bate din aripi, pe cînd la venirea ta se va grăbi să se ascundă.

Repovestire de ADRIANA

Şi aşa a rămas de atunci şi pînă azi. De cîte ori simte cocoşul apropierea soarelui, se grăbeşte să trîmbiţeze zorile. Şi de cîte ori presimte apropierea lunei, se grăbeşte să se ducă la culcare, să n-o mai vadă pe cea care l-a zvîrlit din cer.

Repovestire de ADRIANA

POVESTE POPULARĂ SIBERIANĂ

Ursul şi ţînţarul

ÎNTR-O BUNĂ ZI, pe vremurile îndepărtate şi de mult uitate, un urs stătea de vorbă cu un ţînţar. Ursul îl întrebă:

— Ţînţarule, tu, care nu faci toată ziua decît să înţepi alte animale şi să le sugi sîngele, spune-mi şi mie care-i mai gustos?

— Fără îndoială, sîngele de om, îi răspunse ţînţarul.

„Atunci şi carnea de om trebuie să fie cea mai gustoasă”, se gîndi ursul.

Şi o şi porni în căutarea omului. Se întîlni cu un băieţaş:

— Tu eşti un om? îl întrebă ursul.

— Încă nu, dar în curînd voi fi, îi spuse mîndru băieţaşul, nebănuind tîlcul întrebării.

— Nu vreau să ştiu nimic din ce va fi; eu am nevoie de un om acum.

Merse ce merse şi dădu de un biet cerşetor.

— Tu eşti un om? îl întrebă ursul.

— Oi fi fost eu cîndva, dar azi am ajuns o zdreanţă, răs- punse trist bietul cerşetor.

— Nu vreau să ştiu de ceea ce-a fost, pe mine mă intere- sează ceea ce este, mormăi ursul şi plecă mai departe.

Dar tocmai trecea pe-acolo un voinic pe un armăsar alb.

Şi ursul voi să-l oprească:

— Tu ce eşti, voinice? Eşti un om?

— Şi încă ce om! Stai să vezi!

Repovestire de ADRIANA

Şi voinicul nici nu termină bine vorba, că şi scoase spada să-l străpungă. Îl zgîrie adînc şi, în timp ce ursul se tîrşîia spre vizuina lui, îl mai nimeriră şi vreo două cartuşe în labă. Abia scăpă cu viaţă, ca să-i poată spune ţînţarului:

— O fi bună carnea de om, dar cu omul nu-i de glumit! Ştie să se apere mai bine decît noi. Am scăpat ca prin minune!

Şi de atunci ursul nu-l mai caută pe om cu prea multă stăruinţă, ci preferă să trăiască singuratic, ca mai toţi urşii.

Repovestire de ADRIANA

POVESTE POPULARĂ SLOVACĂ

Cocoşul şi vulpea

UN COCOŞ sări gardul curţii unde trăia, şi hoinărind pînă departe de ogradă, se trezi într-o pădure.

— Ei, cocoşule, încotro? îi apăru o vulpe în faţă.

— M-am rătăcit şi nu mai ştiu să mă întorc, îi răspunse cocoşul.

— Poate că eşti obosit, n-ai vrea să te odihneşti puţin? îl îmbie vulpea.

Şi se prefăcu că-i este şi ei somn, invitîndu-l şi pe cocoş să se odihnească alături. Dar cocoşul avea chef de joacă şi de cîntat.

— O să mă culc eu, dar mai întîi cîntă-mi, se alintă cocoşul.

Şi vulpea îi făcu pofta şi-i cîntă singurul cîntec ce-l ştia. Cocoşul, văzînd că ea îi ascultă rugăminţile, se grăbi să fie şi el ascultător. Se aşeză liniştit lîngă ea, părîndu-i-se că, după cîntec, vulpea chiar adormise. Dar, hap! vulpea îl înhăţă! Coco- şul nu pierdu speranţa, şi pe jumătate mort, îi ceru cu prefă- cută duioşie:

— Mai zi-i o dată cîntecul tău! Cîntai aşa de frumos...

Şi vulpea, uitînd că are prada în bot, căscă gura mare, încîntată că pe lîngă renumele de vicleană îl va avea şi pe cel de mare cîntăreaţă. Cocoşul sprinten o luă la goană prin întunericul pădurii. Dar nu mai înainte de a-i striga cîteva vorbe vulpii, care se tînguia în urma lui:

— Ce nevoie aveam de cîntec, cînd mie mi-era foame! Iar cocoşul, isteţ şi el, de departe îi răspunse:

— Tot atîta nevoie cîtă aveam eu să dorm, cînd voiam să cînt.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ DANEZĂ

Liliacul înfumurat

ODATĂ, într-o toamnă foarte friguroasă, un liliac zbura de colo pînă colo, văitîndu-se cît îi era de frig. Auzindu-l vultu- rul, de care se temeau şi ascultau toate păsările cerului, îl întrebă:

— Ce-i cu tine, liliacule, de eşti atît de rebegit şi tremuri tot ?

— Mi-e frig. Nu mă vezi ce golaş sînt? Toate păsările sînt împodobite cu felurite pene, numai eu sînt aşa! îi răspunse îndurerat liliacul.

Vulturul zbură, dar nu mai înainte de a-i fi făgăduit lilia- cului că nu va uita cele ce i-a spus şi că va avea grijă de el. Ţinu sfat maimarele păsărilor şi reuşi să le convingă pe toate zbură- toarele din jurul lui să se îndure măcar de o pană fiecare, ca să-l ferească de frig pe bietul liliac. Şi toate în cor se arătară mulţumite să-l ajute.

Deodată, liliacul se pomeni cu stoluri-stoluri de păsări, care mai de care să-i ofere cu generozitate cîte o pană, după cum îi făgăduise vulturului, încît în puţin timp liliacul ajunsese mai frumos decît oricare dintre ele. Căci, cu o pană de la una şi cu o pană de la alta, liliacul avea o mîndreţe de pene colorate, mai ceva ca pasărea paradisului...

În uimirea tuturor păsărilor, se repezi în zbor deasupra unei ape, să se oglindească. Şi rămase cu ochii pironiţi multă vreme asupra propriului său chip din apă. De a doua zi îşi schimbă însă şi firea. Şi de unde pînă atunci liliacul era sfios, ba chiar umil, din ziua în care păsările toate îl împodobiseră cu

penele lor, devenise înfumurat şi răutăcios. Aflînd de această schimbare, vulturul din nou ţinu sfat cu păsările, dar singur liliacul nu vru să se ducă, de înfumurat ce devenise. La rugă- minţile păsărilor, de a-şi lua penele înapoi, vulturul consimţi. Aşa cum se grăbiseră să i le dăruiască, tot astfel fiecare pasăre se repezea să-şi ia pana înapoi. Şi, de ciudă, îl mai şi înţepau cu

ciocurile lor. Neputincios, liliacul se lăsă jumulit. De ruşine, cînd se văzu iarăşi despodobit, îşi întinse larg aripile şi zbură departe, departe, ca să se ascundă, golaş aşa cum rămăsese, şi pînă în ziua de azi nu mai zboară decît noaptea.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ FILIPINEZĂ

Broasca şi maimuţa

ODATĂ, o broască ţestoasă privea spre un banan, plantat pe marginea unei ape. I se păru că rădăcinile copacului se clăti- nau uşor, gata-gata de a fi luate de curentul apei. Singură, s-a gîndit broasca ţestoasă, n-ar fi în stare să-l ducă pînă acasă la ea, ca să-l planteze acolo. Şi atunci îi veni în minte prietena ei, maimuţa. De cum auzi despre ce era vorba, maimuţa se grăbi să-i dea o mînă de ajutor.

Cînd ajunseră cu bananul acasă, maimuţa ceru şi ea o ju- mătate de copac. Fără a mai aştepta învoiala broaştei, îşi alese partea de sus a pomului, fiindcă era plină de banane. Se duse ca vîntul cu jumătatea de pom acasă şi după ce-i mîncă toate bananele, se grăbi să-l îngroape în pămînt, convinsă că va prin- de rădăcini şi în curînd va avea alte banane de cules. Dar pomul se îngălbeni şi se vesteji destul de iute, căci nu putea prinde rădăcini.

Între timp, broasca îngropase cu grijă rădăcinile de ba- nan, pe care se îndurase maimuţa hrăpăreaţă să i le lase. Trecu cîtva timp şi acum iată că jumătatea de banan crescu şi dădu alte roade. Dar bananele erau prea sus pentru a le putea ajunge broasca ţestoasă. Şi atunci cui să-i ceară ajutor? Vecinei ei, maimuţa, care veni într-un suflet.

— Te ajut eu să le culegi. Mă urc în copac şi ţi le arunc una cîte una, spuse maimuţa.

Încrezătoare, broasca ţestoasă se învoi. Dar odată suită în copac, maimuţa începu să le mănînce una cîte una, fără să se gîndească deloc să-i mai arunce şi broaştei.

— N-ai fost cinstită cu mine. M-ai lăsat să iau

jumătatea de copac care ştiai că o să putrezească, acum pune-ţi pofta în cui. Uite, ţie ţi-arunc cojile, ca să te înveţi minte, îi strigă mai- muţa cu gura plină de banane.

Ca să se răzbune, broasca se duse în pădure şi aduse cu ea mărăcini şi-i aşeză la poalele bananului. Cînd coborî mai-

muţa, mestecînd ultima banană din copac, nici nu observă mărăcinii de pe jos, cînd ce să vezi? Vaiete, înţepături, pe unde punea piciorul.

— Lasă, o să vezi tu, broască afurisită, ce o să-ţi fac eu ţie! îi strigă maimuţa înveninată.

— Fă-mi orice, îi răspunse broasca. Recunosc că şi eu m-am purtat urît cu tine! Fă-mi orice, dar nu mă arunca în apă, mai adăugă ea, convinsă că răutatea maimuţii o va împin- ge să facă tocmai pe dos.

Şi a avut dreptate. Maimuţa a apucat-o de carapace şi a azvîrlit-o furioasă în apă. Dar broasca, după ce făcu bîldîbîc în apă, îşi reveni şi începu să înoate liniştită.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ BULGARĂ

Bufniţa şi corbul

CÎNDVA, în vremea îndepărtată, bufniţa se ocupa cu vopsitul penelor. Toate păsările veneau la ea să şi le vopsească, fiecare după cum i se năzărea. Toate, afară de corb, care avea penele de un alb nepîngărit.

Dar, într-o bună zi, plictisit şi obosit de albul propriilor lui aripi, se duse la bufniţă, rugînd-o să-i vopsească şi lui penele în ce culoare va crede ea de cuviinţă.

Bufniţa, jignită într-un fel că el fusese singura pasăre care nu venise la ea pînă atunci, să-i vopsească aripile, se gîndi la o mică răzbunare.

— Ce culoare crezi că ţi-ar veni mai bine? întrebă şireată bufniţă pe clientul ei, corbul.

— Mă las în seama gustului tău, preaiscusită bufniţă. Ţi- au lăudat măiestria toate păsările în cor, îi răspunse încrezător în talentul ei corbul.

Dar bufniţa, dă-i, dă-i, cu pămătuful ei de pene în vop- seaua urîtă de toate păsările: în vopseaua neagră. Şi făcîndu-i penele catran de negre, îi spuse:

— Culoarea ta va fi unică în lume. Nici o pasăre nu va mai avea asemenea culoare. După ce-ţi vopsesc ultima pană, o să arunc vopseaua ca să rămîi singurul colorat astfel, îl linguşi bufniţa.

— Mă simt măgulit, îi răspunse corbul.

Şireata bufniţă era încîntată de isprava ei. Corbul, în schimb, cînd se privi, rămase uluit:

— De ce ai ales culoarea asta mohorîtă?

— N-ai spus tu că eşti plictisit de atîta alb? M-am gîndit că negrul acesta nu-l are nici o pasăre, şi că vei fi mîndru de asemenea culoare, care impune

respect şi teamă, răspunse iute bufniţa.

— Respect... repetă trist corbul, înţelegînd într-un fel, mica răzbunare a bufniţei.

Dar nici bufniţa n-a rămas mai veselă după asemenea ispravă, căci de-atunci e îmbufnată şi zboară numai noaptea, cînd n-o vede nimeni, şi mai ales cînd corbii dorm.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ UCRAINEANĂ

Cîinele credincios şi lupul iscusit

UN ŢĂRAN avea în gospodăria lui un cîine foarte credin- cios, dar care îmbătrînise. Soţia lui l-a sfătuit să-l alunge, căci nu le mai servea deloc ca paznic. Răguşise rău, de abia mai pu- tea lătra, iar dinţi, ca să muşte pe nepoftiţi, puţini îi mai rămă- seseră.

Aşadar, cîinele cel bătrîn se trezi azvîrlit în mijlocul dru- mului. Mergînd alene, ajunse pe înnoptate în pădure. Şi în pă- dure se întîlni cu un lup. În întuneric, lupul crezu că întîlnise vreun confrate, dar întrebîndu-l ce e cu el pe acolo, la o oră atît de tîrzie, cîinele îi istorisi păţania:

— Am îmbătrînit şi soţia ţăranului, la care am stat atîta amar de ani, i-a spus stăpînului că nu mai sînt bun de nimic şi nu mai merit să-mi mai dea demîncare.

— Lasă că te ajut eu, se grăbi cu răspunsul lupul. Unde sînt stăpînii tăi mîine dimineaţă?

— De dimineaţă ies la cîmp. Ei doi şi copilul cel mic, pe care-l lasă de obicei la marginea cîmpului, îi explică bătrînul cîine.

— Ei bine, să vezi tu ce ispravă o să le facem. Eu le iau copilul cel mic şi ţi-l aduc ţie, iar tu le arăţi credinţa ta mai departe, ducîndu-le copilul înapoi acasă. Astfel ei îşi vor da seama că totuşi le mai poţi fi de folos şi de azi încolo şi nu te vor mai azvîrli în stradă, rînji triumfător lupul.

Zis şi făcut. Cînd le era ţăranilor disperarea mai mare că lupul le răpise copilul şi pesemne că-l şi mistuise, iată-l pe bătrînul cîine că apare gîfîind cu copilul în gură. Nu mai spun cît de mare le-a fost bucuria şi, după cum prevăzuse lupul, cu cîtă

dragoste l-au mîngîiat pe bătrînul animal credincios, vrînd parcă să-şi ceară iertare de fapta lor urîtă.

Trecură de atunci zile şi luni şi veni timpul ca ţăranul să- şi mărite fata lui mai mare. Pregătirile de nuntă se făceau la el acasă. Şi cîinele se gîndi că s-a ivit, poate, prilejul să-i mulţu-

mească lupului pentru că-l salvase în clipele lui grele. Şi, într-adevăr, îl povăţui să se strecoare, pe înnoptat, pe furiş, la ţăran acasă şi să se pitească liniştit sub masa nuntaşilor, că el, cîinele, se va îngriji să-i dea acolo din toate bunătăţile de pe masă. Oaspeţii începură să simtă că fripturile dispăreau cam iute şi se repeziră să-i dea cîte un picior cîinelui, bănuindu-l pe el, dar gazda se împotrivi, sărind în apărarea cîinelui:

— Nouă ne-a făcut atîta bine, încît îi iertăm orice, din ziua în care ne-a adus acasă copilaşul răpit de lup. Lăsaţi-l în pace!

Îmbuibat însă de toate cu cîte se înfrupta, lupul începu să urle de fericire, încît toţi invitaţii o luară la fugă înspăimîntaţi. Numai gazdele erau liniştite şi aşteptau ca bătrînul şi credin- ciosul lor cîine să-i scape şi de astă dată de lup, cum le scăpase atunci copilaşul. Şi, într-adevăr, sub ochii încrezători ai stăpî- nilor lui, cîinele îl luă cu binişorul pe lup şi-l scoase afară, fără să i se întîmple nici un rău nimănui.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ MEXICANĂ

Cei doi puişori

O GĂINĂ, pe nume Cotcodac, şi un cocoş, pe nume Cucurigu, aveau un puişor mic şi galben, ca aurul, pe nume Piupiu. Trăiră toţi trei fericiţi, pînă cînd se întîmplă ca tocmai pe acolo să treacă un uliu uriaş şi s-o fure pe găina Cotcodac. Rămas văduv, cocoşul îşi luă altă găină şi aceasta făcu un alt pui, negru, căruia îi dădu un nume lung, de răsfăţ, încît nimeni din ogradă nu izbutea să-l rostească: *Puiunostrucelnegruşi- drăguţ.* Aşa fusese voinţa mamei lui.

Şi cum tuturor le era mai uşor să-l cheme pe Piupiu, numai el robotea pe acolo.

Piupiu, fă una, Piupiu, fă alta! Toată lumea din ogradă mai degrabă îl ruga pe el să facă vreo treabă, decît pe frăţiorul lui, căci pînă să-i strige numele acela lung, trecea ziua toată.

O vulpe, care dădea de mult tîrcoale pe-acolo, iată că-l prinde pe Piupiu şi vrea să fugă cu el. Dar deodată sar cu toţii şi aleargă pe urmele ei, strigînd cît îi ţinea gura că Piupiu era în primejdie. De groaza atîtor orătănii, vulpea fugi înfricoşată, de scăpă şi puiul din gură.

A doua zi, venindu-şi în fire, vulpea se întoarse şi mai flămîndă, ca să-şi încerce încă o dată norocul. În cale îi ieşi pu- iul cel negru. Îl înşfăcă şi pînă strigă biata maică-sa că vulpea l-a prins pe *Puiulnostrucelnegruşidrăguţ,* vulpea îl şi înghiţise.

Numele cel lung al puiului l-o fi scutit, ce-i drept, de muncă, dar i-a scurtat şi firul vieţii.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ SUEDEZĂ

Şoarecele şi pisica

CU ANI ŞI ANI ÎN URMĂ, şoarecele şi pisica trăiau sub acelaşi acoperiş. Într-o zi, şoarecele vine vesel acasă, spunîndu-i pisicii că el găsise într-un loc o bucată mare de slănină şi să-l ajute s-o care. Au adus-o împreună acasă şi-au pus-o binişor în pivniţă, s-o aibă pentru iarna cea friguroasă, care bătea la uşă.

Într-o zi, se găti pisica şi plecă de acasă, spunîndu-i şoarecelui că era poftită la o vecină de-a ei, la o petrecere. Cum şoarecelui nu-i prea era aminte de joacă şi glume în ziua aceea, o lăsă să plece singură.

Dar ce făcu pisica? Sări pe ferăstruica de la pivniţă, înşfăcă bucata de slănină şi pînă nu termină un sfert din ea, nu plecă. Se linse pe botic, o porni pe urmă puţin la plimbare şi se întoarse fericită şi veselă acasă.

— Ei, cum a fost? întrebă şoarecele.

— Minunată! răspunse pisica.

— Minunată, ce? întrebă şoarecele.

— Masa. Petrecerea... nu se fîstîci pisica în răspunsuri.

Şi tot aşa, după cîtva timp, pisica se găti iar de plecare, şi iar se opri să mai mănînce o bucată de slănină. Şi altă dată, la fel, nu mai ieşi din pivniţă pînă n-o mistui toată.

Veni şi timpul ca şoarecele să coboare în pivniţă să ia slănina, căci se răcise rău vremea afară, ningea cu fulgi mari şi nu mai găseau lesne de-ale gurii. Dar care nu-i fu uimirea, cînd, ia slănina de unde nu-i! Politicos, o întrebă pe pisică dacă ştie ea

ceva, ori ba.

Lingîndu-se pe bot, la amintirea gustului bun de slănină, ea îi răspunse înfiptă:

— Ei bine, cum de n-ai ghicit oare ce erau petrecerile mele cu mîncărurile grozave de care-ţi povesteam? Îndrăzneşte numai să mă cerţi, că acum te înhaţ şi pe tine!

Şoarecele abia avu timp să se furişeze iute pe lîngă coada pisicii şi să o gonească prin nămeţi şi de atunci nici un şoarece de pe lume n-a mai trăit în pace sub acelaşi acoperiş cu vreo pisică.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU.

POVESTE POPULARĂ SLOVACĂ

Lupul şi purceluşul

UN LUP a prins de veste că într-o căsuţă, aproape de vizuina lui, locuieşte de curînd un purceluş gras şi frumos. Imediat ce a aflat îmbucurătoarea veste, a şi început să se frămînte prin ce şiretlic să-l poată înhăţa, făcînd din carnea lui dulce un ospăţ regesc.

Într-o dimineaţă, iată-l pe lup în faţa căsuţei unde locuia noul proprietar: alb, rotofei şi frumos.

— Purceluş frumos, bună dimineaţa. Vrei să-mi deschizi poarta? Ţi-aş face o vizită, îi strigă lupul pironit în faţa porţii.

— Lupule, nu-ţi deschid poarta. Ce-ai să-mi spui, spu- ne-mi, că eu te aud şi de la fereastră, îi răspunse grijuliu pur- celuşul.

— Ai fost în livada din spatele casei fierarului, să vezi ce mere mari şi frumoase sînt? Hai să mergem mîine dimineaţă să culegem împreună. La ora şase te aştept în faţa casei tale.

— Bine, îi răspunse purcelul, deşi nu prea auzise ca lupul să mănînce mere.

A doua zi, la ora cinci, purcelul alergă cu sufletul la gură pînă la livadă, se îndestulă cu toate merele căzute pe jos, de coapte ce erau şi mai aduse o grămadă şi acasă.

La ora şase, cînd sosi lupul la întîlnire, purcelul, fericit că scăpase de el şi se întorsese acasă cu mere, îi strigă voios:

— Dragul meu lup, îţi mulţumesc pentru bunăvoinţa ta. N-am mai avut însă răbdare şi am pornit-o la drum mai de dimineaţă. Te poţi duce singur, dacă vrei. Eu abia m-am întors. Lupul scrîşni din dinţi de furie, dar plecă cu coada între picioare,

ticluind cu mintea lui ageră altă păcăleală. A doua zi, iar se înfiinţă înaintea porţii:

— Purceluşule, mîine dimineaţă viu la ora cinci să te iau să culegi napi mari şi frumoşi, cum n-ai mai văzut de mult.

— Bine, răspunse iar purceluşul.

A doua zi, la patru, purcelul era la cules napi, şi din nou iute acasă, mai înainte de sosirea lupului. Atunci lupul născoci altceva:

— Purcelușule, mîine mergi la tîrg? Ai răbdare că viu eu să te iau. Sînt chiar hotărît să-ţi cumpăr ceva frumos, ce vei dori tu, îl îmbie lupul.

— La ce oră vii? întrebă purcelul.

— La trei.

În toiul nopţii, purcelul alergă la tîrg şi cumpără iute un butoiaş mare cît să încapă în el. Se duse pe deluşorul din faţa casei şi stătu acolo la pîndă să-l vadă venind pe lup. De cum îl zări, de departe, se băgă în butoi şi-şi dădu drumul de sus, de pe deal, înspre lup. Lupul, luat prin surprindere, nu şi-a putut da seama ce se rostogolea spre el cu atîta repeziciune, aşa că se feri şi fugi de arătarea aceea nemaivăzută cît îl ţinu răsuflarea.

Purceluşul în faţa casei lui ieşi iute din butoi şi se încuie cu două lacăte.

Cînd s-a dumirit lupul că purceluşul îşi bătuse joc de el, lăsă orice şiretenie la o parte şi înfuriat îi urlă la fereastră:

— Fie ce-o fi! Vin acum la tine şi într-un minut te-am dat gata! Înainte de ivirea zorilor te voi face cea mai bună friptură din cîte am mîncat pînă acum. Ţi-o jur!

Şi dintr-un salt se repezi deasupra casei. De pe acoperiş încercă să se facă subţire ca să-şi poată da drumul pe hornul casei. Dar purceluşul, care ţinea urechile ciulite, de cînd apăru- se prima dată în faţa porţii lui, şi de astă dată, se grăbi să-l primească după cum se cuvenea: făcu un foc mare, puse o oală uriaşă cu apă la fiert şi cînd lupul alunecă pe horn nimeri direct în vasul cu apă clocotită.

Pentru o singură dată s-a văzut şi un lup mîncat de... un purceluş isteţ.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ITALIANĂ

Ţăranul, ursul şi vulpea

ÎN TIMP CE-ŞI ARA CÎMPUL, un ţăran se pomeni pe neaşteptate cu un urs, mormăind în spatele lui:

— Pregăteşte-te, că te mănînc!

— Dă-mi pace, ursule, numai pînă oi sădi un cîmp cu sfeclă din care vei lua şi tu apoi cîtă o să vrei, căci mie mi-or fi de ajuns doar rădăcinile, îl rugă omul.

— Bine.

Şi ursul veni la timpul potrivit să-şi ridice recolta. Dar în curînd îşi dădu seama că ce fusese mai bun, ştiuse omul să-şi oprească. Supărat de păcăleală, hotărî să se ducă din nou să-l ameninţe:

— Omule viclean, m-ai dus de nas! Să ştii că te mănînc!

— Ai dreptate, ursule! Mai dă-mi răgaz să ar şi să semăn pămîntul cu grîu şi de astă-dată ale tale vor fi rădăcinile, îi făgădui omul.

— Bine; aşa mai merge, spuse mulţumit ursul, care nu se prea pricepea la munca cîmpului.

Şi ţăranul, isteţ, culese tot grîul. Vîndu boabele din snopi, îşi mai peteci acoperişul şi-i lăsă rădăcinile ursului.

— De astă-dată nu mai scapi! mormăi ursul. Ţi-ai bătut destul joc de mine! Fii gata într-o oră, că mă întorc să te înghit.

După ce se îndepărtă puţin ursul, iată că trecu pe acolo o vulpe.

— Ce e cu tine, omule, de eşti atît de amărît? întrebă vulpea.

— Aştept să se întoarcă ursul să mă înghită, răspunse omul.

— Ce-mi dai dacă te salvez? întrebă vulpea. Îmi dai doi pui graşi?

— Desigur. Aşteaptă şi ai să vezi!

În clipa aceea iată-l şi pe urs. Dar vulpea în haine de vînător începu să strige:

— Om bun, n-ai văzut lupi sau urşi pe aici, că tare mi-e poftă să vînez ceva de soi!

— Spune-i că n-ai văzut nici urmă de urs, îi şopti ursul ţăranului, şi parcă se făcu mai mic, ascunzîndu-se în spatele căruţii.

— N-am mai văzut de mult aşa ceva prin partea locului, îi spuse ţăranul vulpii.

Şi vulpea îi făcu cu ochiul şi se prefăcu apoi că pleacă, dar, de fapt, se apropia de căruţă. Ursul, speriat, o luă la goană şi nu se mai arătă pe-acolo, cînd îşi dădu seama ce prieteni puternici avea ţăranul.

— Ei, unde-s puii cei graşi? întrebă vulpea.

Dar în aceeaşi clipă, doi cîini vînjoşi se repeziră asupra vulpii, de o sfîşiară cu colţii lor ascuţiţi.

Ce-i drept, ţăranul nostru scăpă cu viaţă şi economisi şi cei doi pui graşi, făgăduiţi ca răsplată vulpii; dar de atunci toa- te vulpile nu se gîndesc decît să răzbune soarta surioarei lor păcălite, punînd laba pe orice pui, rotofei sau nu, ce le-ar ieşi în cale.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ NORVEGIANĂ

Ursul nerecunoscător

ODATĂ, un urs alb, leneş, stătea tolănit la soare şi privea în zare oceanul. În depărtare, pe un bloc plutitor, i se păru că desluşeşte un grup de pui de focă.

— Departe mai sînt! Dacă ar fi fost mai aproape, ce m-aş mai fi înfruptat! oftă adînc ursul.

În clipa următoare, vîntul îi şuieră în urechi:

— Ajută-mă să-mi recapăt forţele; suflă cu toată puterea ta şi mă vei dezmorţi şi pe mine! Pe urmă, te voi răsplăti, suflînd spre focile acelea în direcţia ta!

La asemenea răsplată, ursul nu mai stătu pe gînduri şi cu toată puterea lui ursească, suflă din adîncul plămînilor. Vîntul se simţi şi el din nou puternic şi într-adevăr într-o clipă toţi puii de focă erau sub nasul ursului. Dintr-un salt ajunseră toate pe blocul său de gheaţă şi într-un fulger nu mai rămase decît el pe gheaţa sclipitoare. Sătul se tolăni din nou şi se lăsă cuprins de-o mare lenevie.

Dar nu trecu mult şi vîntul iar îşi pierdu puterile şi amin- tindu-şi că-l mai ajutase o dată ursul, îi şuieră:

— Ursule, mai ajută-mă o dată, şi-ţi voi fi iar recunoscător!

— Nu vezi că sînt gata să adorm? Lasă-mă în pace! Acum nu mai am poftă de nimic, decît de un somn bun! răspunse ursul, nepăsător la rugăminţile vîntului.

Şi vîntul, ruşinat de refuzul ursului, se depărtă abătut şi fără vlagă, în larg...

Dar de ţărm se apropiau mai mulţi vînători. Ursul

alb, de somnoros ce era, nici nu-i adulmecase... Visa pe gheaţa pluti- toare şi de nimic nu-i păsa! De bucurie, unul dintre vînători, cînd zări ce urs frumos şi voinic plutea nu prea departe de ţărm, strigă cît îl ţinu gura:

— Ia te uită, ce frumos moţăie ursul acela alb pe blocul de gheaţă!

La strigătul lui de bucurie se trezi şi ursul, înspăimîntat de ceea ce-l aştepta. Chemă disperat vîntul în ajutor să-l ducă cît mai departe de puştile ucigătoare. Dar vîntul şi dacă l-ar fi auzit, deşi acum era departe de ţărmul oceanului, tot nu s-ar mai fi întors din drum, pentru un urs nerecunoscător, cu atît mai mult, cu cît nici nu fusese în stare să-şi recapete singur forţele.

Şi ursul... cît era el de frumos şi mai ales de voinic, a picat ca un urs de jucărie în mîinile vînătorilor.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ MACEDONEANĂ

Cotoiul cel isteţ

DUPĂ O NOAPTE de hoinărit prin tot satul, înspre dimineaţă, un cotoi se rătăci de casa unde locuia, trezindu-se la marginea unei păduri. Era un cotoi gras, cu o blană stufoasă şi doi ochi verzi, de scăpărau cînd arunca o privire mai furioasă. Tot mergînd, se simţi cuprins de o toropeală şi intră să se odih- nească în primul adăpost care i se păru mai bun. Dar unde a tras el, nu era altceva decît vizuina unei vulpi.

— Cine eşti tu? îl întrebă vulpea, care nu prea ştia să desluşească ce fel de animal să fie cotoiul acela.

Şiret, cotoiul nu se pierdu, ci îi spuse iute o minciună:

— Sînt regele cotoilor, şi ca să dovedesc puterea mea în faţa supuşilor, am jurat că voi mistui zece iepuri, zece lupi şi zece vulpi. Am isprăvit cu iepurii, cu lupii, şi acum sînt în cău- tarea vulpilor, să le mănînc.

Cît părea vulpea de isteaţă şi vitează, la cele spuse de cotoi, încremeni, şi schimbînd zece culori, începu să se bîlbîie:

— Cruţă-mi viaţa şi-ţi voi fi recunoscătoare! Rămîi cît vrei în casa mea. Îţi stă totul la dispoziţie, numai cruţă-mi viaţa. Şi nici nu aşteptă vreun răspuns şi o luă la fugă, îngrozi- tă. Pe drum, se întîlni cu lupul, căruia îi istorisi pe nerăsuflate întîlnirea ei cu animalul acela ciudat, care se pretindea regele cotoilor. Iar lupul foarte liniştit o încurajă:

— Ei bine, cumătră vulpe, tocmai tu, regina vicleniilor, să te laşi atît de uşor dusă de nas?

Spuneai că nu-i mai mare decît tine şi că nu-i chiar atît de înspăimîntător...

— Vino, să te convingi! Să vezi ce privire fioroasă are. Te ucide doar cu scînteile ochilor! mai spuse vulpea.

— Să mergem! hotărîră amîndoi.

Deşi luat pe nepusă masă, cotoiul nu se pierdu în faţa celor două animale mult mai puternice decît el, ci printr-o nouă viclenie scăpă şi de data asta. Cu un aer măreţ, se adresă lupului:

— Nu ţi-a fost de ajuns, lupule, că ţi-am nimicit zece fraţi de-ai tăi? Parcă era vorba să-mi faci rost de zece vulpi deodată, nu de una. Aşa ne-a fost vorba cînd ţi-am cruţat viaţa, ucigîn- du-i pe ceilalţi?

Lupul încremeni în faţa unei asemenea născociri. Dar vulpea crezu că fusese trasă pe sfoară de lup, fiind înţeles cu cotoiul. Pînă să se dezmeticească lupul, vulpea se năpusti asupra lui, căci de uluire îl părăsiseră şi puterile.

În timp ce vulpea se încăiera cu lupul, cotoiul o porni liniştit, odihnit şi îndestulat spre casă unde locuia el în sat... Dar mai ales fericit, că se dovedise şi el, măcar o dată, mai viclean decît cumătra vulpe.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ AFRICANĂ

Struţul ingenios

CU SUTE şi sute de ani în urmă, în timpul unei războieli cumplite între păsări şi animale, cînd totul părea pierdut pen- tru bietele înaripate, mult prea slabe faţă de puterea celorlalte, struţul, pe vremea aceea comandantul suprem al păsărilor, se gîndi la un şiretlic. Adună iute sfat mare. În mijloc erau trei ouă mari de struţ.

— Iată aici trei ouă pe care să le jertfim. Vulturul să în- cerce să spargă unul în capul elefantului, şoimul, în capul leu- lui, iar uliul, în capul tigrului. Ele vor lăsa o urmă galben-roşie- tică, ce va părea sînge, din depărtare. Văzîndu-şi comandanţii răniţi, n-ar fi cu neputinţă ca şi ceilalţi, speriaţi şi descurajaţi, să părăsească în goană cîmpul de luptă.

Struţul a fost ascultat. Cei trei supuşi au făcut întocmai cum li s-a cerut.

Viespile şi albinele în roi s-au repezit să-i înţepe pe duş- mani, de i-au pus pe fugă. S-a iscat mare învălmăşeală şi victo- ria a fost de partea păsărilor, deşi nimeni nu se mai aştepta la asemenea minune.

— Acolo unde nu ajunge puterea, numai şiretenia i-ar putea lua locul – încheie vicleanul struţ, cînd primi felicitări de la oştenii săi viteji, cît şi de la prietenii credincioşi: viespile şi albinele.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ TATGIKISTANĂ

Măgarul care a cucerit o cetate

UN BIET OM nu avea altă avere decît un măgar prăpădit şi jigărit. Cineva îi dăduse ideea să meargă pînă într-o cetate depărtată, unde, nefiind cunoscut acest animal, cine ştie, ar fi putut obţine ceva galbeni pe el.

Nu aşteptă să-i spună de două ori şi, cu un boţ de mămă- ligă rece, o porni la drum lung. Şi curînd ajunse tocmai în cetatea pomenită.

— Acesta este un animal rar, începu el să-şi laude măga- rul. El poate cuceri cetăţi. E cel mai mare cuceritor al lumii...

Prinse de veste chiar regele şi-l chemă la el.

— Cît ceri pentru animalul acesta nemaivăzut, cu puteri miraculoase? îl întrebă regele.

— Cer atîţia galbeni cît cîntăreşte el, răspunse omul cel sărac, care prinsese gust de aur.

Şi regele îi dădu greutatea măgarului în aur.

În curînd cetatea se află în pragul războiului cu cetatea vecină. Dar nimănui nu-i păsa de nimic, decît să îngraşe măga- rul care trăia într-un staul regesc şi toată nădejdea salvării lor şi-o puseseră în animalul acela curios. Şi, într-adevăr, cînd duşmanii s-au aflat destul de aproape de cetate, oamenii i-au dat frîu liber măgarului. Fericit că se afla în libertate, el începu să ragă, dar atît de fioros, încît duşmanii, speriaţi şi de arătarea cu urechi cît toate zilele, şi de răgetele lui fioroase, o rupseră la fugă.

În cetatea învingătoare, măgarul acela a rămas multă vreme cea mai respectată şi mai temută vieţuitoare. I s-au pregătit cele mai bune merinde şi cea mai aleasă băutură şi toţi curtenii, mereu în jurul

lui, căutau să-l mîngîie, convinşi că se pot molipsi prin atingerea mîinii lor de vitejia măgarului.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ PAPUAŞĂ

Cocoşul n-a fost totdeauna pasăre domestică

DE MULT, cocoşul era maimarele păsărilor şi împreună cu ele trăia pe un podiş minunat, unde-şi înjghebaseră laolaltă un fel de mică cetate, numai a lor. Într-o seară, au petrecut, au cîntat şi au jucat atîta, încît au uitat de foc. Şi-a ars focul pînă la ultimul tăciune. De dimineaţă, s-au trezit toate păsările aproape îngheţate. Ca maimarele lor şi ca cel mai sprinten, cocoşul s-a oferit să zboare pînă în satul vecin şi să le aducă nişte cărbuni aprinşi. Înăuntru, lîngă gura sobei, stătea o fetiţă frumoasă cu nişte cosiţe blonde, în care se jucau parcă mii de raze de soare. Cocoşul îi făcu o plecăciune, îi slăvi frumuseţea şi-i povesti cele întîmplate, rugînd-o smerit să-i dea şi lui cîţiva cărbuni aprinşi.

— Îţi dau tot ce doreşti tu, numai să-mi făgăduieşti că te vei întoarce, îi spuse fetiţa cu părul de aur şi ochii senini ca albastrul cerului.

— Fie precum ţi-e voia, dar acum lasă-mă să duc cărbu- nii supuşilor mei, căci îi voi găsi îngheţaţi de frig, dacă-i mai las mult să aştepte – îi răspunse grăbit cocoşul şi zbură ca vîntul.

Cocoşul, pînă ajunse acasă, aproape că şi uită de învoiala făcută, cu gîndul la datoria pe care o avea faţă de ai săi.

Dar, după o zi, după două, îşi aminti de cele făgăduite fetiţei şi de unde cocoşul trecea drept cel mai sprinţar şi mai jucăuş dintre zburătoare, acum aducea cu o biată curcă ploua- tă. Pe de altă parte, fetiţa se îmbolnăvise de dorul cocoşului cu penele atît de frumos colorate, care-i făgăduise că se va întoar-

ce la ea, dar, după cum credea ea, o uitase.

Cînd celelalte păsări băgară de seamă că stăpînul lor se schimbase de la o vreme şi că nu-i mai ardea nici de glumă, nici de cîntec, şi nici de joacă, îl întrebară care-i pricina:

— Mi-e gîndul numai la fetiţa aceea frumoasă şi bună, căreia i-am spus că mă voi întoarce la ea. Nu pot să nu-mi ţin

făgăduiala. Nu mai am linişte. Presimt că nici ei nu-i mai e gîn- dul la joacă, ci e tristă ca şi mine, se destăinui cocoşul cu inima deschisă.

Au încercat ele, păsările, în fel şi chip să-l înduplece, dar văzînd că n-au încotro, l-au lăsat să plece. Iar fără stăpîn nu au mai stat nici ele pe podiş, ci, găina, curcanul, raţa, gîsca şi cele- lalte orătănii, învăţate pînă atunci să trăiască în sălbăticie, au pornit-o care încotro, sperînd să întîlnească şi ele o fetiţă bună şi frumoasă, care să le îndrăgească.

Ce mare a fost bucuria fetiţei cînd a auzit cocoşul cel mîndru cîntînd într-o bună dimineaţă în zori la fereastra ei şi mai ales cînd a aflat că venise să locuiască acolo pentru totdeauna!

Şi de-atunci, cocoşii trăiesc fericiţi şi mîndri în preajma omului şi în grija femeii. Şi dacă cocoşul de dragul fetiţei cu cosiţe aurii şi-a părăsit domnia, lăsînd feluritele orătănii de capul lor, mai tîrziu s-a mulţumit să domnească doar asupra cîtorva găini dintr-o ogradă.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ESTONĂ

Iepurii şi oile

ÎNTR-O BUNĂ ZI, iepurii au hotărît să se adune cu toţii în pădure să ţină sfat mare, ce să facă, ce să dreagă, să nu mai fie socotiţi cei mai laşi şi cei mai fricoşi dintre toate animalele. Ajunseseră de rîsul lumii.

— Pînă şi copiii ne dau de exemplu ca fricoşi, spuse un iepure.

— N-am văzut o dată un animal, cît de mic, să se arate înspăimîntat de noi. Dimpotrivă, tot noi, de cum simţim altă vietate, o luăm la goană, adăugă un altul.

— Nu-i o viaţă demnă, viaţa noastră! Ce e de făcut? întrebă un al treilea.

— Eu zic să ne înecăm cu toţii! Mai bine să murim, decît să ducem o viaţă ruşinoasă! încheie al patrulea iepure.

Şi iepurii în cor au răspuns „da!” Şi toţi cîţi erau la sfat au pornit-o năvalnic în coloană de marş spre rîul cel mai apropiat. Pe marginea rîului se adăpau liniştite nişte oi. La vederea atîtor iepuri, alergînd în goana mare, oile se speriară şi o luară la fugă; după ei cîinii, şi apoi ciobanii, care nu înţelegeau ce anume le speriaseră pe oi. Iepurii rămaseră încremeniţi de ceea ce văzură cu ochii lor, căci nu le venea să creadă. Existau deci vietăţi cărora să le fie totuşi teamă de ei? Atunci de ce să se mai înece? Se răcoriră cu apa proaspătă a rîului, după atîta alergătură şi apoi ţine-te rîs... şi dacă nu crăpară ei rîzînd de păţania aceasta, crăpară în schimb buzele lor... şi de atunci toţi iepurii au rămas cu buzele crăpate.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ SÎRBĂ

Lupul, vulpea şi barza

DUPĂ UN OSPĂŢ DE POMINĂ, cînd lupul singur înfu- lecase doi miei şi o oaie, iată că era gata-gata să se sufoce din cauza unui oscior ce-i rămăsese în fundul gîtului. De unde se socotea în culmea fericirii, acum, cu spaima în suflet, dădu buzna la cumătra vulpe, cea şireată şi pricepută în toate, să-i găsească leacul.

— Oricît aş vrea să-ţi fiu pe plac, lupule, dragul meu ve- cin, nu am ce-ţi face. Ai un os în fundul gîtului şi eu nu ajung ca să ţi-l pot scoate. Îţi dau însă un sfat: Fugi la barză, căci numai ea cu ciocul ei lung şi ascuţit te-ar putea salva, îl sfătui vulpea.

Gîfîind şi cu osul în gît, cît pe aci să se sufoce, abia îi putu arăta berzei despre ce era vorba şi ce voia de la ea.

— Barză, barză, numai tu mă poţi salva! se tîngui umil lupul acum, pe cît era el de feroce, altă dată.

Foarte liniştită, barza, chibzuind după cum îi cerea întîmplarea, şi anume – o biată barză era implorată să salveze viaţa unui lup, îl întrebă cum crede el că va şti să-i poarte recunoştinţă.

— Cere-mi orice, numai scoate-mi osul din gît, că mă sfîrşesc sub ochii tăi! urlă lupul.

Cu gînd bun, barza nu-i ceru nimic altceva, decît să-i cru- ţe pe toţi cei din neamul ei. Lupul îi făgădui şi-şi ţinu făgă- duiala.

Barza îşi vîrî iute ciocul ei lung şi ascuţit pe gîtul lupului, fără teama de a fi înghiţită; îl salvă şi rămaseră prieteni, căci lupul cuiburilor de barză nu le-a dat niciodată tîrcoale.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ MAGHIARĂ

De ce l-a îndrăgit cîinele pe om

CU SUTE şi sute de ani în urmă, un cîine trăia în pădure alături de un urs. Ziua mergeau împreună la vînătoare şi se îm- păcau de minune, dar seara, cînd să meargă la culcare, pe cîine îl apuca cîteodată lătratul; şi azi aşa, mîine aşa, ursul îi spuse că nu-l mai poate suferi din cauza schelălăielii lui. În cele din urmă, cîinele înţelese că nu mai era chip să trăiască sub acelaşi acoperiş cu ursul.

Întîlni o vulpe, îi istorisi necazul cu ursul şi ea îl pofti să locuiască în vizuina ei. Ziua, totul mergea strună: şiretenia vul- pii şi puterea cîinelui îi făceau să vină acasă încărcaţi de vînat. Dar cînd să meargă la culcare însă, auzindu-l pe cîine cum lătra, vulpea îi spuse:

— Nu-i bine ce faci! Dacă te aude lupul sau tigrul, vin glonţ aici şi ne ucid pe amîndoi!

Sătul şi de cicăleala vulpii, cîinele se gîndi la un alt ani- mal mai mic decît el, care să nu îndrăznească să-l bată la cap. Şi, din întîmplare, în pădure îi ieşi în cale un iepure.

— Ce spui, iepuraş, ţi-ar plăcea să vînăm împreună? îl întrebă cîinele cel voinic.

Onorat, iepurele îi răspunse pe nerăsuflate că ar fi fericit de asemenea tovărăşie, ziua şi noaptea. Şi merseră a doua zi împreună la vînătoare. Lîngă el, iepurele se simţea parcă alt animal. Toate bune. Se ospătară în doi şi petrecură clipe fru- moase. Dar, la culcare, cînd iepurele auzi ce tare lătra cîinele, o rupse la goană părăsindu-şi şi casă şi tot, de teamă ca lătratul să nu atragă toate fiarele într-acolo.

Plictisit de toate animalele cu care încercase

să-şi ducă zilele, se opri într-o bună zi la casa unui pădurar:

— Mă primeşti, bunule pădurar? îl întrebă cîinele şovă- ielnic, şi ca să nu mai aibă supărare, îl anunţă că el e obişnuit să latre de cîte ori are el poftă, cînd e fericit şi cînd e trist şi mai ales de cîte ori simte că se apropie vreo vietate de el.

— Sînt tare bucuros că vrei să trăieşti pe lîngă casa mea! Ziua vom vîna împreună, şi seara am să-ţi pregătesc un culcuş minunat. Cît priveşte obiceiul tău de a lătra, e un bine pentru mine, căci mă vei anunţa de toţi oaspeţii care vor să ne viziteze şi dacă-s buni îi vom primi cu bunătate şi dacă or fi răi, cu puşca.

— Rămîn tot restul vieţii cu tine, omule! Tu nu eşti nici fricos, nici mofturos cum au fost toţi pe lîngă care am trăit pînă acum – încheie cîinele şi se gudură fericit, de primirea pădu- rarului.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ INDIANĂ

Broasca ţestoasă şi raţele sălbatice

A FOST ODATĂ un lac, şi într-o vară secetoasă a secat şi lacul. Mai toate vieţuitoarele de acolo îl părăsiseră, de cum şi-au dat seama că va seca, afară doar de două raţe sălbatice şi o broască ţestoasă care rămăsese abătută pe malul lacului.

— Dacă şi voi zburaţi, răţuşte prietene, atunci eu o să mor de sete, dar şi de urît... Luaţi-mă şi pe mine. Eu merg încet şi cine ştie dacă voi ajunge teafără lîngă o altă apă, le rugă fierbinte broasca ţestoasă pe raţele sălbatice.

— Te luăm cu noi, broscuţă. Ne-am şi gîndit cum o să facem mîine dimineaţă, cînd vom porni în zbor, spuse una din cele două raţe. Du-te chiar acum de caută o ramură mai groasă de copac. Te vei apuca cu gura, bine-bine de ea, iar eu de la un capăt şi prietena mea de la celălalt capăt, vom ţine cu ciocurile noastre de ram, încît tu vei zbura alături de noi.

— Toată grija ta, continuă a doua raţă sălbatică, va fi să nu scoţi nici o vorbă, orice s-ar întîmpla, să vezi sau să auzi în văzduh sau pe pămînt, în timpul zborului. Fii cu băgare de seamă, că dacă deschizi gura să vorbeşti, cazi de pe ram şi mori! Noi te vom purta în zbor cu toată grija, de noi să nu ai teamă, fii doar atentă la ce ţi-am spus!

A doua zi, în zori, broasca apucă cu putere ramura groa- să, de o parte o raţă şi de cealaltă parte cealaltă raţă, şi iată broasca ţestoasă zburînd cum nu zburase nici o altă broască pînă atunci. Cînd străbătură văzduhul, celorlalte păsări întîlni- te în zbor nu li se părură ceva extraordinar, văzînd cum

zboară o broască sau chiar dacă erau uimite, nu aveau timp să-şi arate uimirea, zburînd şi ele, zburînd şi raţele.

Dar iată că plutind deasupra unui sat, oamenii care au văzut pentru prima dată o broască ţestoasă în zbor, nu s-au dumirit cum şi ce fel zbura ea şi atunci nu s-au abţinut să nu exclame:

— Ia te uită ce minune!... broască să zboare!... Dar un- de-i sînt aripile?... şi tot se minunau de zor, pînă cînd broasca, supărată, le strigă din înaltul cerului:

— Nu vedeţi că nu eu zbor, ci raţele sălbatice?

Nu-şi termină însă vorba, şi pică mai rău decît un bolo- van de pe vîrful unei stînci. Uitase de făgăduiala făcută, şi clipa aceea a costat-o viaţa!

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ARABĂ

Olarul şi zugravul

DE MULT, într-o ţară îndepărtată, pe vremea lui Verde Împărat, un olar îşi avea casa alături de un zugrav. Cîtă vreme o duceau greu amîndoi, ai fi zis că erau foarte buni prieteni. Nimic nu umbrea înţelegerea dintre ei; dar, într-o bună zi, zugravul a fost chemat la castelul unui vestit cavaler, unde i s-a încredinţat o lucrare de o sută de galbeni, altă dată, la alt nobil, a mai căpătat altă pungă cu aur şi de unde era un om sărac şi nimeni nu-l cunoştea, ajunsese un zugrav de vază, ba chiar un om înstărit.

În schimb, nu tot atît de bine îi mergea şi olarului. Pe ici pe colo, găsea cîte ceva de lucru, dar nu izbutise cîtuşi de puţin să-şi îmbunătăţească traiul.

Şi mereu cu ochii la sporul din gospodăria vecinului, privirea olarului nu mai era prietenoasă, ci se încărca din ce în ce mai mult de invidie.

Mai mult decît atît, nimicindu-se ultimul grăunte al ar- moniei trecute, în mintea lui începu să încolţească răzbunarea. După o noapte albă, în care meşteşugise tot felul de planuri, dis-de-dimineaţă o porni ca vîntul şi ca gîndul şi nu se opri decît la curtea împăratului:

— Slăvite stăpîne, începu el, cunosc pe cineva în stare să-ţi facă elefantul cel negru, alb ca spuma laptelui. Ştiu că asta ţi-a fost dorinţa de cînd l-ai primit în dar. Ţi-l va face aidoma elefantului sfînt din India.

— Să fie răsplătit acest om, porunci împăratul, şi chiar acum să-mi aduceţi la Curte pe cel ce se încumetă să-mi facă elefantul alb ca spuma laptelui.

Olarul luă punga cu galbeni, răsplata dezvăluirii

unei tai- ne atît de scumpe pentru împărat, şi pe-aici ţi-e drumul, în cul- mea fericirii că găsise cel mai iscusit mijloc de a-l pierde pe vecinul lui pe care-l ura, deşi pînă mai deunăzi fusese bunul

său prieten. Senin, ajunse acasă, tocmai cînd solia împăratului îl invita pe zugrav la palat.

— Iubite zugrav, îi vorbi blînd împăratul, am aflat de la vecinul tău că ştii taina vopsitului, ca nimeni altul, ba chiar din vorbele lui am înţeles că eşti gata să-mi împlineşti visul, de cînd am primit în dar elefantul cel negru. Mi-a spus că în cel mai scurt timp îl vei face alb ca spuma laptelui. Apucă-te de lucru chiar mîine! încheie el.

Înspăimîntat de ceea ce auzise din gura împăratului şi mai înspăimîntat de ura vecinului, pe care n-o înţelegea, nici nu ştiu ce să-i răspundă. Ceru răgaz de gîndire pînă a doua zi şi plecă de la palat mai mult mort decît viu. Cu o noapte în urmă, olarul se frămîntase cum să-l nenorocească pe zugrav; în noaptea asta zugravul se frămînta cum să scape teafăr. Se trezi buimac şi fără a şti întocmai ce avea să-i spună împăratului, o porni spre palat, fiindcă aşa-i făgăduise împăratului. La între- barea acestuia: „Cînd începi lucrul?” deodată se lumină şi-i răspunse cu cea mai mare linişte:

— Luminate împărate, drept e că ştiu să ţi-l fac alb, pre- cum îl voieşti. Dă însă poruncă, de îndată, olarului, vecinul meu priceput, să facă iute, cît o putea el, un vas mare în care să-mi potrivesc culoarea şi în care să stea apoi elefantul; se ştie doar că orice ai vopsi, trebuie ţinut în vas un timp, ca să prindă bine culoarea.

Pe cît de firească i s-a părut împăratului dorinţa zugravu- lui, pe atît de nefirească i s-a părut olarului, care n-a mai văzut scăpare, cînd a auzit cum şi ce fel era porunca împăratului.

Neavînd încotro, s-a apucat de lucru, deşi ştia că nimeni pe lume n-a izbutit şi nu va izbuti vreodată să facă un vas de pămînt în care să se poată lăfăi un elefant. De atunci şi pînă azi el mereu încearcă, dar cum pune un picior elefantul, vasul se sparge... Şi astfel, olarul nostru n-a dezminţit zicala că „Cine

sapă groapa altuia, cade el în ea”.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ FRANCEZĂ

Săracul şi cei trei galbeni

ODATĂ, un om sărac găsi pe drum trei galbeni. Străluci- rea aurului din mîna lui îi stîrni pofta de bogăţie şi acum min- tea lui zbura la luxul de la palat, la mîncăruri alese, la straie scumpe, şi cîte şi mai cîte se pot cumpăra cu galbeni.

„Dar aceştia sînt numai trei galbeni, îşi spuse el, ce să fac mai întîi?”

Şi, ca să se gîndească mai bine, se opri la primul han şi pînă una alta ceru un pui fript. Desigur că şovăi mult stăpînul hanului pînă să i-l servească: dar sărmanul om, ghicind moti- vul şovăielii, puse un galben strălucitor pe masă şi cu un glas domol, îl mai rugă o dată:

— Fii bun şi adu-mi un pui fript!

Cînd privi galbenul, stăpînul hanului îngălbeni şi el, căci în aceeaşi clipă îi fulgeră prin minte că bărbatul din faţa lui nu putea fi decît un prinţ, sau oricum un mare bogătaş risipitor, căruia îi plăcea să umble travestit. Căci mai avusese el de-a face cu mulţi oameni de aceştia. Cerîndu-şi mii de iertăciuni, se retrase, cu mii de plecăciuni, ca să revină imedit după aceea, cu un pui mare, fript.

Tot gîndindu-se cum să facă să-şi înmulţească cei trei galbeni, el mai ceru între timp trei plăcinte cu mere şi vin bun, dar tot nu-i veni în minte nici o idee năstruşnică. Plictisit şi îngîndurat, se ridică să plece. Spre mirarea lui, stăpînul hanu- lui îi dădu înapoi galbenul pe care-l lăsase pe masă, împreună cu un coş cît toate zilele plin de bunătăţi, şi în timp ce se închi- na în faţa lui, pînă la pămînt, îl ruga stăruitor să nu-l uite:

— Onorat, de prezenţa Voastră în hanul meu. Vă rog să nu uitaţi purtarea mea cu înălţimea Voastră, şi cînd oi avea şi eu vreo rugăminte să mi-o împliniţi, încheie hangiul întinzîn- du-i timid coşul cu bunătăţi.

— Îţi mulţumesc, omule, şi fii sigur că nu voi uita bună- tatea ta, îi răspunse omul cel sărac, uluit de ce puteri miracu- loase începea să dovedească un singur galben.

Şi de unde credea că pierduse unul din galbeni, rămăsese cu tot ce venise, ba pe deasupra şi un coş de merinde alese, pe lîngă supunerea şi preţuirea hangiului. Ceea ce se petrecuse la han i-a dat ghes să mai intre şi la croitorul de alături, prevenit între timp de o slugă a hangiului că un prinţ de seamă se află acolo, îmbrăcat în cerşetor. Intră să-şi comande un costum frumos. Croitorul începu să-i arate cele mai fistichii şi mai înzorzonate costume:

— Tot ce vă place din prăvălia mea vă aparţine şi mă voi simţi îndatorat dacă vă alegeţi ceea ce doriţi, fără a-mi plăti nici un galben, ci doar cu rugămintea ca de azi încolo să vă faceţi costume numai la mine, îi vorbi croitorul.

Şi omul cel sărac îşi alese cîteva din cele mai frumoase costume şi-i făgădui croitorului că numai la el va veni de azi înainte. Plecînd cu costumele îi spuse croitorului că după colţ îl aştepta caleaşca lui. Aşadar, şi de la croitor plecă cu toate ono- rurile şi cum lîngă croitor locuia cizmarul, prevenit şi el, poves- tea s-a desfăşurat la fel, încît omul cel mai prăpădit şi mai neştiut de nimeni, din zorii zilei, ajunsese cel mai împopoţonat şi cel mai vestit pînă la asfinţitul soarelui. Văzîndu-l vecinii cît de încărcat de lucruri scumpe se întorcea acasă, cînd ştiau ei cum plecase în zori, se minunară şi-l întrebară:

— Dar prin ce minune te-ai îmbogăţit aşa într-o singură zi? Ce comoară ai găsit?

— N-am găsit decît trei galbeni în drum, dar pînă seara s-au înmulţit. Dacă oţi găsi şi voi, veniţi şi vă voi spune toată povestea, le răspunse el simplu.

Dar n-a venit nimeni să-l roage să-i povestească, fiindcă nimeni n-a mai găsit de atunci nici un galben pe drum, darmite trei!

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ JAPONEZĂ

Hainul

A FOST ODATĂ, de mult de tot, un om tare hain la suf- let. Avea pămînturi întinse, case şi alte atîtea bogăţii, dar suf- letul lui era negru ca păcura. Cu toţi supuşii lui era neîndurător şi nimeni nu-l iubea. I se dusese vestea de sufletul său rău, rău, pînă în împărăţia diavolului. Şi, din curiozitate, un drăcuşor, într-o bună zi, se furişă în casa lui, vrînd să se convingă dacă aşa era sau ba. A stat la pîndă drăcuşorul şi cînd îl văzu că iese din casă şi se pregăteşte să plece cu caleaşca în satul vecin, o zbughi iute înaintea lui, ca să-i iasă în cale. Luînd chip şi ase- mănare de om, după cîţiva zeci de metri, iată ce-l roagă:

— Te rog să mă iei şi pe mine în caleaşca dumitale, îi vorbi diavolul cel şiret.

Dar hainul îl recunoscu după corniţe, deşi îi erau ascunse de un păr negru stufos. Nu luase niciodată suflet de om în trăsura lui, dar pe un diavol s-a temut să-l respingă.

— Poftim de te urcă, îi răspunse şi-i dădu o mînă să urce. După cîtva timp se întîlniră cu o mamă care-şi bătea bă- iatul, fiindcă nu-i dăduse ascultare şi, supărată cum era, iat-o spunînd cît o ţinea gura: „Să te ia dracu, năzdrăvanule, căci nu- mai supărări îmi faci!” De cum o auzi, despotul hain îi şopti diavolului:

— Mi se pare că mama aceea ţi-a dăruit pe propriul ei fiu, de ce nu te grăbeşti să i-l iei?

— A spus-o în glumă! Nici nu mă gîndesc! îi răspunse diavolul.

Mai departe, iată un bătrîn cu o mîrţoagă:

— Fir-ai al dracului de cal jigărit! Abia te mai

tîrăşti! înjură amărît bătrînul.

— Nici pe calul ăsta nu-l iei? Nu l-ai auzit pe bătrîn c-ar fi bucuros să scape de el? îl stîrni din nou omul hain.

— Nu-i adevărat. Ştiu eu cît ţine de mult la calul lui, dar l-a supărat acum, ar fi însă mai necăjit dacă ar rămîne fără el.

Mai departe iată o femeie că se opreşte în faţa trăsurii şi strigă:

— Lua-te-ar dracu de om hain! Din cauza ta nu mai avem de nici unele! Zgîrcenia şi răutatea ta ne-au distrus!

Omul cel rău amuţi. Dar diavolul se uită crunt la el şi se răsti:

— De-astă dată nu mă-nşel, dacă cred că această femeie a fost sinceră în ce-a spus şi n-a glumit deloc.

Fără a-i da răgaz de dezvinovăţire, din ce auzise şi ce văzuse, diavolul a fost sigur că îi fusese dăruit cu adevărat şi că face bine să-l ducă la el în iad, ca să-l răsplătească.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ENGLEZĂ

Pentru copiii care nu sînt cuminţi şi nu vor să se ducă la culcare

ÎNTR-O SEARĂ de vară, cînd cu greu se întuneca afară; trei surioare şi trei frăţiori nu voiau să înceteze joaca şi să se ducă la culcare, deşi se făcuse tîrziu pentru ei. Şi atunci mama lor le spuse:

— Dar dacă vă povestesc ceva frumos, o să vreţi să vă vîrîţi în pătucurile voastre?

— Daaaa! răspunseră cu toţii în cor.

— Şi dacă eu vă spun o poveste, îmi veţi spune şi voi mie una pe urmă? mai adăugă mama.

— Daaaa, mamă!

— Într-o seară de vară, începu ea, cînd cu greu se întune- ca afară, trei surioare şi trei frăţiori nu voiau să înceteze joaca şi să se ducă la culcare, deşi se făcuse tîrziu pentru ei... Şi atunci mama lor le spuse: „Dar dacă vă povestesc ceva frumos o să vreţi să vă vîrîţi în pătucurile voastre?” „Daaaa”, răspunseră cu toţii în cor. Acum eu sînt obosită, spuneţi-mi voi mai departe...

Şi unul din băieţi, mai ştrengar şi mai şugubăţ, începu şi el:

— Într-o seară de vară, cînd cu greu se întuneca afară, trei surioare şi trei frăţiori nu voiau să înceteze joaca şi să se ducă la culcare, deşi se făcuse tîrziu pentru ei... Şi atunci mama lor le spuse: „Dar dacă vă povestesc ceva frumos, o să vreţi să vă vîrîţi în pătucurile voastre?”

Şi frăţiorii lui şi surioarele continuară joaca

vorbelor. Iar un al doilea frate îi luă vorba din gură, începînd şi el aceeaşi poveste. Şi tot aşa, pînă cînd nici nu-i mai veni rîndul ultimului copilaş... căci căscau toţi, de somn ce le era...

Şi de astă dată, mămica lor găsise o poveste cu care să-i poată ademeni în lumea viselor.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ DANEZĂ

Alunel cel năzdrăvan

A FOST ODATĂ un moş şi o babă; şi tare le mai era urît singuri. Toată ziua nu făceau decît să se roage, să se aciuiască un suflet de om pe lîngă ei. Şi după ce multă vreme trăiseră singuri, iată că într-o bună dimineaţă, cînd s-a dus baba în grădină să culeagă cîteva roşii frumoase, dădu printre răsaduri de o fiinţă nu mai mare decît o alună, dar cu chip şi asemănare de copil. Sări de gîtul bătrînicii şi-i spuse:

— Sînt mititel, dar am venit la voi să vă ţin de urît şi chiar să vă mai uşurez din grijile bătrîneţilor.

Nu a mai putut de bucurie baba, şi într-un suflet alergă cu fiinţa aceea mică şi încîntătoare la moşul ei, ca să-i aducă vestea cea mare: rugămintea lor fierbinte le fusese împlinită.

Şi cum era mic cît o alună, năzdrăvanul acela primi nu- mele de Alunel. Mic, dar isteţ, trebăluia acum în casa aceea, cot la cot cu bătrînii. Dar fericirea lor nu dură mult, căci în sat se răspîndise zvonul despre Alunel cel harnic, şi dacă oamenii buni s-au bucurat pentru mîngîierea bătrînilor, în schimb nişte tîlhari, care au aflat, au şi început să pună la cale cum să-l răpească. Şi într-o bună zi, cînd moşul era la cîmp, iar baba deretica în curte pe la orătănii şi Alunel zburda în grădină printre flori, iată-i şi pe tîlhari la faţa locului. Cel mai îndrăzneţ dintre ei se apropie de Alunel şi începu să-i vorbească cu un glas mieros:

— S-a dus vestea de hărnicia ta, în sat. Dar înzestrat cum eşti, ai putea să ai tot ce-ţi doreşti, dacă ai veni cu mine. Lasă-i pe bătrîni un timp şi să vezi ce de lucruri frumoase vei avea, ce trai şi ce

bogăţii te aşteaptă.

Şi mai veniră şi ceilalţi tîlhari şi-i vorbiră, şi-l încîntară cu atîtea şi atîtea făgăduieli, încît Alunel se duse cu ei, ca vrăjit, fără să mai ţină seama de durerea şi mîhnirea celor doi bătrîni, care zadarnic l-au mai aşteptat în ziua aceea şi în multe altele.

Tîlharii încă de a doua zi au mers cu Alunel, pînă la casa unui om foarte bogat, pe care aveau de gînd să-l jefuiască. De cum s-a lăsat noaptea, ei au ieşit de la locul de pîndă şi s-au grăbit să-l bage pe Alunel pe gaura cheii de la uşă, ca să le des- chidă, apoi, o dată înăuntru, ei să poată fura în voie, tot ce le poftea inima. Şi azi aşa, mîine aşa, Alunel se obişnuise cu viaţa tîlharilor, ba chiar se simţea şi un mic erou, dîndu-şi seama ce rol de seamă avea acum în viaţa lor.

Într-o noapte, pe cînd hoţii furau în tihnă în casa unui bogătaş, Alunel se furişă în cămara lor, căci îi era foame. După ce ciuguli el de peste tot, ce i se păru pe acolo mai gustos, iată că vede şi un borcan cu dulceaţă. Îi dădu tîrcoale şi mîncă ce mîncă de pe marginea borcanului, dar picioruşele lui mici alunecară înăuntru. Se împotmolise destul de rău şi era s-o pă- ţească Alunel, dacă în întunericul acela nu întindea cineva o mînă să-l salveze. Cu el în mînă, mîngîindu-l şi sărutîndu-l, nu era decît moşul care-l aducea acum înapoi acasă. Căci el se luase în seara aceea pe urmele tîlharilor, dornic să-l readucă pe Alunel acasă.

Cu lacrimi în ochi, Alunel le-a mulţumit bătrînilor lui că l-au salvat şi de la moarte şi de la tîlhăriile acelea de care-i era acum ruşine. Încredinţat că mititel aşa cum era, avea nevoie de veghearea şi îndrumarea bătrînilor care-l iubeau atît, Alunel n-a mai ieşit niciodată dincolo de curtea casei, fără voia lor.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ RUSĂ

Unde-s mulţi puterea creşte

ÎNTR-O PĂDURE, odată, o căprioară se prinse în laţul pus de un vînător. Disperată, începu să se zbuciume, dar nu iz- buti să se salveze. Din întîmplare, iată trecînd chiar prin locul acela cîţiva iepuraşi, prieteni de-ai căprioarei. Şi unde n-au început iepuraşii să ronţăie şi să ronţăie, ca să-i poată găsi o ie- şire prietenei lor, căprioara. Dar pînă ce să termine lucrul lor iepuraşii, parcă se auzi un foşnet îndepărtat, în pădure. Într-a- devăr, se apropia chiar vînătorul care pusese capcana aceea.

Înlemniseră şi căprioara şi iepuraşii, de spaimă, ca nu cumva să ajungă vînătorul acolo, înainte de a putea ei s-o eli- bereze pe prizonieră. Dar un cîrd de păsări care zburau pe dea- supra lor, privind cu încîntare la hărnicia iepuraşilor, cu inima cît un purice, dar cu sufletul de aur, se grăbiră să-i scoată din impas pe prietenii lor. Şi zburînd în întîmpinarea vînătorului, începură să-şi zbată aripile repede-repede, făcînd mereu oco- luri pe deasupra capului său, ca să-l abată din drum, să-l facă să întîrzie, ca să poată fi salvată căprioara şi bieţii iepuraşi.

Şi într-adevăr, păsările îi atraseră atenţia; dar cînd era gata să ochească pe una din ele, iată că o viespe se grăbi şi ca să le ajute pe bietele păsări miloase, să nu fie jertfite şi cu o clipă înainte de a o ochi, îl înţepă pe straşnicul vînător, de-l făcu să tragă cu puşca în aer. Plictisit de joaca fără de folos cu păsările care mai mult îl necăjiseră, se duse înfipt spre capcana lui, curios să vadă ce se prinsese în plasă.

Cum însă iepuraşii nu stătuseră degeaba pînă atunci, au avut timp să roadă atît cît să salveze pe nevinovata căprioară. Şi astfel, unindu-şi puterile, toţi aceşti prieteni ai pădurii s-au ajutat unii pe alţii în ziua aceea, încît vînătorul s-a întors acasă fără nici o pradă.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ENGLEZĂ

Faptă şi răsplată

A FOST ODATĂ, de mult de tot, pe cînd trăia primul om care a sădit primul pom, un tînăr chipeş, harnic şi cu un suflet de aur. Plecînd el, într-o dimineaţă, pe cînd soarele ardea cu mare putere, spre codru verde, ca să se mai răcorească, trecu prin faţa unei ape, căci acela îi era drumul, şi iată că văzu cum trei peşti aurii abia mai aveau putere să se zbată, pe mal, căci valul îi aruncase acolo de mai multă vreme şi soarele era gata- gata să-i pîrjolească de tot cu razele lui fierbinţi din dimineaţa aceea. Tînărului i se făcu milă, îi apucă uşurel pe rînd, pe fieca- re, şi-i vîrî înapoi în apă. Se îndepărtă apoi, cu inima plină, fe- ricit că făcuse o faptă bună şi în ziua aceea, după cum îl povă- ţuise totdeauna tată-său, care-i spusese adesea: „Fă bine şi aruncă-l în mare”.

Dar, din întîmplare, cei trei peşti aurii aveau puteri mira- culoase; şi de îndată ce şi-au revenit în răcoarea apei, au şi în- ceput a chibzui cum să-i răsplătească fapta tînărului lor salva- tor. Şi toţi trei au căzut la învoială să-l ajute să-şi împlinească orice dorinţă ar avea el.

Între timp, tînărul ajunsese în pădure, îşi tăiase lemnele de foc ca să le ducă acasă, dar, cînd să le ridice, îşi dădu seama că era prea obosit în dimineaţa aceea de zăpuşeală, ca să le poată căra în spinare. „Sînt atît de istovit, că mai repede aş vrea să mă duceţi voi pe mine acasă, decît eu pe voi!” aruncă el vorbele către vreascurile acelea. Şi într-o doară se aşeză pe ele, ca să se odihnească. Dar, în clipa următoare, se văzu înălţat şi purtat în văzduh, spre casa lui. Şi vreascurile nu-l mai purtară pe

drumurile pe care venise, de-a lungul apei, ci pe partea cea- laltă, adică prin faţa palatului unde se afla o prinţesă frumoasă ca Ileana Cosînzeana. Prinţesa privea pe fereastră tocmai cînd trecea şi el călare pe vreascuri. Şi de cum dădu cu ochii de ea, tînărul se îndrăgosti nebuneşte de frumuseţea aceea de fată, dar: „Ce păcat că această frumoasă prinţesă nu mă iubeşte şi ea

pe mine!” se gîndi el. Şi ce credeţi? Chiar în ziua următoare, prinţesa se duse drept la casa tînărului şi în taină se cununară. Şi ca să fie cît mai departe de supărarea părinţilor fetei, neîm- păcaţi cu alegerea ei, plecară de acolo. Pe drum, el se gîndi cu glas tare, împărtăşindu-i şi soţiei lui gîndul: „Dacă am avea şi o casă frumoasă, nu ne-ar mai păsa de nimeni şi de nimic, şi am fi pe deplin fericiţi!” Şi nu-şi sfîrşi bine vorbele, şi iată în faţa lor un palat şi mai măreţ şi mai strălucitor decît al prinţesei, împodobit cu tot ce era mai minunat şi mai încîntător pe lume. Şi cîţiva ani i-au petrecut acolo în palat, fără griji şi fără neca- zuri. Prinţesa însă era cînd şi cînd tristă, căci îi era dor de pă- rinţii ei. Nu avea totuşi curajul să se întoarcă acasă...

Într-o noapte întunecoasă, cînd afară ploua cu tunete şi fulgere şi se dezlănţuia o furtună ca în basme, cineva bătu la poartă:

— Deschideţi, oameni buni, m-am rătăcit în pădure şi plouă cu găleata.

Prinţesa auzind la ora aceea că cineva bate la poartă, a avut parcă o presimţire şi a alergat chiar ea să deschidă. L-a recunoscut îndată pe tatăl ei, căruia i-a sărit fericită de gît. Şi nici bătrînul nu era mai puţin fericit, căci şi el o căutase ani şi ani de zile, căindu-se că nu-i dăduse atunci consimţămîntul şi că fuseseră nevoiţi să se despartă atît de trist.

— De azi încolo vom locui cu toţii împreună, şi toată averea mea va fi şi a voastră, copiii mei! le vorbi bătrînul tată, fericit că-şi regăsise fata. Căci de cînd ai plecat tu din casă, fata mea, nici soarele şi nici veselia n-au mai pătruns în palatul nostru.

— Mie mi te-a adus ploaia, tată, se grăbi să-i răspundă fata, iar noi îţi vom aduce soarele!

Şi trăiră fericiţi, pînă la adînci bătrîneţi, copiii şi părinţii împreună.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ MAGHIARĂ

Zgîrcitul şi sluga isteaţă

ÎNAINTE DE A PLECA LA CÎMP, un ţăran bogat şi zgîr- cit îi spuse slugii lui isteţe:

— A sosit clipa să mergem la cîmp, să secerăm grîul! Să luăm un codru de pîine sau un boţ de mămăligă şi apoi să plecăm!

— Eu aş spune, fu de părere sluga, să luăm acum şi masa de prînz, ca să nu zăbovim de la lucru cu drumul pe care trebuie să-l facem acasă, doar pentru mîncare – îndrăzni sluga, deoarece nici pe o măsea nu-i ajunsese, ca de obicei, ceea ce se îndurase să-i dea stăpînul dimineaţă.

Crezînd în sinceritatea vorbelor lui, stăpînul îi ceru soţiei sale şi masa de prînz; mai ales că se gîndea că sluga va mînca mai puţin, deoarece luase mizilicul acela înainte. Şi ce-l duse mintea? Vrînd să facă şi mai mare economie, văzînd cu cît greu mai mesteca sluga ultimele îmbucături, zise:

— Nevastă, ştii ceva? De ce să mai vii tu după-amiază cu de-ale gurii la cîmp? N-ar fi mai bine să ne dai acum pîinea şi brînza pe care ni le-ai fi adus la cîmp? întrebă el şiret şi mul- ţumit că sluga nu mai putea acum să ia nici o înghiţitură mă- car, rămînîndu-i tot lui.

— Eu aş zice s-o pornim la drum, spuse sluga, acum că era sătulă şi cu poftă de muncă.

Stăpînul, renumit pentru zgîrcenia lui, parcă nici nu auzi vorbele slugii, căci el se bucura văzînd mîncarea lăsată pe ma- să, şi ca să scape şi de cheltuiala cu cina, i-a cerut nevestii lui să aducă şi bucatele pregătite pentru cină, ca să-şi ia grija meselor pe ziua aceea şi să poată munci liniştit la

cîmp.

— Nu-i aşa, îi vorbi el slugii cu viclenie, că dacă luăm şi cina, pe înserat, tîrziu, cînd ne vom întoarce morţi de oboseală ne putem vîrî direct în pat?

Sluga, mai şireată decît stăpînul, găsi în ce fel să-i răs- pundă lăcomiei lui. Lăsă să i se aducă cina, fireşte că nu se pu-

tu atinge de nimic, dar în gînd îi pregătea stăpînului o răsplată, căci ştia el bine că după întoarcerea de la cîmp nu avea să-i mai dea nici o fărîmă de pîine.

— Acum hai să mergem la cîmp! tună cu vocea lui groasă zgîrcitul, fericit de cîtă mîncare rămăsese pe masă.

— A, nu, stăpîne! Dacă aşa stau lucrurile, orice om după masa de seară are dreptul să-şi odihnească oasele. Noapte bună!

Socoteala zgîrcitului nu s-a mai potrivit de astă dată cu a slugii isteţe.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ CHINEZĂ

Cele douăsprezece luni

ODATĂ, în vremurile de demult, cînd mai umblau cîinii cu covrigi în coadă şi greierii cu joben şi frac, o tînără şi bună fată se duse la grădină să culeagă ceva zarzavaturi pentru ea şi mama ei săracă. Şi pe cînd se apleca ea să smulgă o căpăţînă de varză, iată că o făptură de o frumuseţe rară, de ai fi zis că-i o zînă, îi apăru înaintea ochilor şi o întrebă:

— Ce lună îţi e mai dragă, fata mea?

— Dar cine eşti tu, şi de ce mă întrebi?

— Tu n-ai de unde să mă cunoşti, dar eu aş vrea să ştiu ce gîndeşti tu despre toate lunile.

Supusă, copila îi răspunse cuviincioasă şi plină de vioiciune:

— Mi-e dragă luna ianuarie, ninge atît de frumos! La fel şi februarie... în martie şi în aprilie înfloresc pomii... în mai e totul o grădină... în vară cîmpurile sînt aurii...

Şi-ar fi mai lăudat mult copila, lunile toate, dar făptura aceea cu chip de zînă n-a mai lăsat-o să continue, ci mîngî- ind-o, îi ceru coşul în care începuse să-şi adune legumele. I-l umplu cu galbeni şi voi să dispară, dar fata mai apucă s-o întrebe cine era:

— Cine eşti tu, frumoasă ca o zînă?

— Sînt una din cele douăsprezece luni ale anului! Mi-a plăcut răspunsul tău măgulitor pentru noi toate şi am ţinut să te răsplătesc pentru sufletul tău curat şi frumos, îi răspunse cea mai frumoasă dintre luni.

Într-o suflare, fata se întoarse la mama ei săracă şi răsturnînd coşul în faţa ei, dinăuntrul lui nu

mai încetau să se rostogolească galbeni de aur.

De-a doua zi, firul vieţii lor începu să se depene altfel şi fata îşi cumpără din tîrg rochii frumoase pentru ea şi pentru mama ei, iar caleaşca cu care venise acasă era încărcată cu toate bunătăţile din lume.

Vecina ei cea rea şi invidioasă, căci erau şi pe vremea aceea vecine rele şi invidioase, s-a şi grăbit să le facă o vizită şi să le descoasă cum şi în ce chip reuşiseră ele să se îmbogăţească peste noapte.

Şi fata cea cinstită nu a şovăit în a-i povesti din fir a păr toate cîte se petrecuseră.

A doua zi dis-de-dimineaţă, cu un coş cît toate zilele, ve- cina se afla la grădină în locul unde-i istorisise fata că-i apăru- se zîna cea bună, cea mai frumoasă dintre lunile anului. Şi într- adevăr, iată apărînd o fiinţă, aidoma descrierii făcute de copilă.

De cum o văzu, diafana făptură se grăbi să-i pună aceeaşi întrebare:

— Ce lună îţi e mai dragă, fata mea?

Dar vecina invidioasă şi îndrăcită, căreia nimeni şi nimic nu-i intra în voie, uitînd de istorisirea şi povaţa fetei, îi răspun- se iute, iute, după cum îi era felul, adică veşnic nemulţumită, cu gîndul de a primi cît mai repede răsplata:

— În ianuarie şi în februarie e un ger de-mi clănţăne din- ţii, în martie şi în aprilie începe să plouă de nu mai conteneşte pînă ce îţi intră ploaia în oase, iar în lunile de vară te coci de nu mai poţi şi zăduful îţi taie răsuflarea...

Şi tot aşa ar fi vrut să îndruge, dacă nu i-ar fi stăvilit furia luna cea mai frumoasă a anului, dar căreia i se întunecase acum chipul de cîte rele auzise despre surorile ei.

— Bine, fata mea, îi răspunse zîna, zdrobită de durere, dă-mi coşul tău să-ţi răsplătesc bunătatea.

Fata stătea cu coşul ei mare cît toate zilele, întins, con- vinsă că nici nu-l va putea duce de atîţia galbeni cu cît îl va umple zîna.

Zîna i-l dădu înapoi plin şi dispăru.

Ajunse într-un suflet acasă, rînjind de bucurie că o va în- trece în bogăţie pe vecina ei, care se dusese la grădină cu coşul ei mic, pe cînd ea avusese grijă să-l ia pe cel mai mare din cîte se aflau pe acolo. Şi

cînd să-l răstoarne?... numai vipere, pe unde te învîrteai, vipere veninoase... asemănătoare sufletului ei invidios şi rău.

Fugi de teamă, dar şi de ruşine de vecinele ei, fugi atît de departe, încît să nu afle nimeni ce i se întîmplase şi cum îi fusese răsplătită invidia şi răutatea.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ PERSANĂ

Fiul regelui a vrut luna de pe cer

A FOST ODATĂ un fiu de rege, căruia tatăl său nu i-a re- fuzat niciodată nici o dorinţă. Ce a visat noaptea i s-a împlinit a doua zi. Şi a visat de multe ori lucruri ce păreau cu neputinţă de realizat, şi totuşi tatăl lui a făcut ce a făcut şi i-a îndeplinit toate dorinţele. Dar într-o bună dimineaţă, iată-l pe fiul regelui că-i spune tatălui său, cu un aer foarte senin:

— Dragă tată, ştiu că bucuria ta cea mare este să-mi îm- plineşti toate visele. Ei bine, în noaptea trecută eu am visat că apucasem luna de pe cer. Parcă mă aşezasem pe vîrful unui turn, făcut din sute şi sute de cutii mari de lemn. Vreau să ating aevea, luna de pe cer, tată! Aşa cum am visat!

— Fiule, din cîte-mi spui tu, nu-mi pare totuşi cu putinţă asemenea lucru. N-am auzit ca făptură omenească de pe acest pămînt, să fi putut atinge vreodată luna. Cere-mi orice altceva, tu ştii cît ţin la tine, nu-ţi voi nesocoti nici o altă rugăminte, dar aşa ceva nu se poate, îi răspunse pe un ton blajin regele.

Dar atîta se rugă fiul lui, şi atît de trist se arătă din ziua aceea, încît pînă în cele din urmă regele dădu poruncă să fie adus la palat cel mai mare meşter dintre tîmplari, care să fie în stare să-i facă un turn, aşa şi aşa, după cum era dorinţa fiului său, încît să ajungă înălţimea turnului pînă la ceruri.

Se dădu sfoară în ţară şi cei mai fricoşi dintre tîmplari îşi luară lumea în cap şi fugiră departe de meleagurile acelea, cînd auziră ce-i aşteaptă. Căci regele mai spuse că cel ce se va încu- meta să înceapă turnul, dar nu-l va duce la bun sfîrşit, îşi va afla capul unde-i stau picioarele.

Iată că un tîmplar mai curajos se înfăţişează totuşi înain- tea regelui şi începe să aşeze cutiile mari de lemn una peste alta, şi mai-mai că turnul făurit de el atingea cerul. Tîmplarul era aproape gata cu lucrul lui, cînd apăru la faţa locului şi fiul regelui, nerăbdător să urce şi să vadă dacă poate atinge luna. Se înserase şi tîmplarul aproape sfîrşise lucrul; după mintea

lui, parcă-i mai trebuiau cîteva cutii de lemn ca să atingă înălţimea poruncită, dar cum fiul regelui nu mai avea răbdare să aştepte, începe să urce. Şi urcă, şi urcă el în culmea fericirii, că nici de astă dată tatăl lui nu-i nesocotise dorinţa şi tot urcînd ajunse în vîrful turnului. Între timp, apăruse şi luna. Întinse el o mînă s-o atingă, şi de sus de acolo, îi strigă tatălui său că n-o poate atinge.

— Mai ai răbdare, fiule, îi spuse cu înţelepciune tai- că-său, pînă mîine dimineaţă, cînd tîmplarul nostru va mai adăuga alte cutii mari de lemn. Vei urca din nou mîine pe înserat după ce-o răsări luna.

Dar băiatul n-a mai avut răbdare, căci era tare înfuriat; să fie el atît de aproape şi totuşi să n-o atingă, aşa cum o atin - sese în vis?...

— Numai de-o singură cutie e nevoie, şi dacă nu aveţi alta pe acolo, iau ultima cutie şi-o pun în lung ca să fie mai înaltă, strigă înflăcărat fiul regelui.

Dar, un picior greşit îl făcu să se prăbuşească cu turn cu tot. Îi împlinise regele, tatăl său, toate dorinţele, fiului răsfăţat, dar după cum s-a văzut, chiar luna de pe cer, cît era de puter- nic, regele, tot nu i-a putut-o oferi. Năzuinţa lui s-a dovedit a fi prea îndrăzneaţă, chiar pentru un fiu de rege...

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ BULGARĂ

Hoţul şi merele de aur

ODATĂ, un om sărac lipit pămîntului, trecînd prin faţa unui palat, văzu în curtea lui cîţiva meri încărcaţi cu fructe. Şi erau atît de roşii şi de frumoase merele, iar săracului îi era atît de foame, că, deşi era un om cinstit, de astă-dată n-a mai ţinut socoteală că merele nu erau în curtea lui, ci tocmai în curtea unui palat şi, sărind iute gardul, îşi culese cîteva din cele mai pîrguite şi le adună în poala cămăşii lui zdrenţuite.

Paznicii palatului l-au găsit, l-au înşfăcat şi s-au grăbit să-l ducă Judecătorului, să afle ce pedeapsă i se va hărăzi.

Pînă să ajungă în faţa judecăţii, el avu timp să mestece un măr şi neavînd unde să arunce sîmburii îi puse în buzunar. Era sărac omul care se înfruptase din merele prinţului, dar pe cît era de sărac pe atît era de isteţ. Ce-i trecu prin minte ca să scape de temniţă? Ceru să fie adus în faţa prinţului, spunînd că are o taină de dezvăluit numai prinţului. Dat fiind că şi ultimul condamnat are dreptul la o ultimă dorinţă, i se împlini voia şi se pomeni faţă în faţă cu prinţul, care nici nu aflase încă nimic.

— Prea slăvite prinţ, vreau să-ţi ofer aceşti sîmburi de mere, îndrăzni omul cel sărac.

— Nu te înţeleg, îi răspunse nedumerit prinţul, vrei oare să mă jigneşti la mine în palat? Ce înseamnă aceşti sîmburi de măr?

— Dacă mîna celui ce-i sădeşte este mîna unui om cins- tit, din aceşti sîmburi va rodi un măr ce va face mere de aur. Ţi-i dăruiesc ţie, luminate prinţ, căci din mîna ta vor ieşi mere de aur!

Pe moment, prinţul se înflăcără la ideea că în curtea pa- latului va creşte mîndru un măr cu mere de aur, dar cînd se mai gîndi puţin, îşi aminti, că odată, pe cînd era mic, îi luase tatălui său din punga de catifea roşie cîţiva bănuţi de aur. Şi atunci, tăinuindu-şi sfiala din inimă printr-un prefăcut aer de îngîmfare, se adresă sfetnicului său:

— Dacă eşti om cinstit, vei sădi aceşti sîmburi în curtea palatului şi din pomul ce va răsări vom culege apoi mere de aur!

Dar sfetnicul se ştia cît era de viclean şi de prefăcut şi cum mai lua cîte un galben de la curteni pentru o vorbă bună la prinţ, aşa că nu se încumetă, ci îl arătă pe vistiernic:

— Cel mai cinstit din palat cred că-i vistiernicul înălţimii Tale. De ce nu i-ar sădi el, cu mîna lui?

Dar vistiernicul ştia prea bine cîţi galbeni se strecuraseră şi în punga lui, din visteria prinţului, aşa că-l propuse pe căpi- tanul armatei, dar şi el ştia că mai subţiază din solda soldaţilor în fiecare lună şi socotindu-l cel mai drept şi mai cinstit pe Ju- decător, se adresă lui:

— Judecător atotputernic, tu împarţi dreptatea aici la palat! Tu eşti cel mai vrednic dintre noi toţi. Din mîna ta, nu - mai, vor ieşi cu adevărat mere de aur, aşa cum de aur e şi dreptatea ce-o împarţi.

Dar Judecătorul se ştia el prea bine, căci nimeni altul de- cît el lua galbeni de la vinovaţi şi nevinovaţi, ca pedeapsa să fie mai aspră sau mai puţin aspră, după cum era învoiala cu banii.

Văzînd şovăiala prinţului şi mai ales şovăiala celorlalţi, omul cel sărac îndrăzni să strige cît îl ţinea gura în faţa supu- şilor:

— Voi, care nu cutezaţi să vă dovediţi cinstea în faţa prinţului, voi, care vă temeţi că vinovăţia voastră va ieşi la iveală, vreţi să mă aruncaţi în temniţă pentru cîteva mere, care nu sînt nici măcar de aur?! Nu aveţi dreptul s-o faceţi!

Aflînd şi prinţul despre ce era vorba, îi dădu dreptate bietului om, şi pe deasupra, din ziua aceea, îl făcu şi sfetnicul lui, căci îi plăcu felul lui înţelept de a-i cunoaşte pe oameni şi de a-i face să se cunoască pe ei înşişi.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ FRANCEZĂ

Păstorul cel cinstit

CÎNDVA, de mult de tot, a fost un păstor cinstit, care nu minţise în viaţa lui nici măcar o dată, fiind atît de cinstit de i se dusese vestea peste mări şi ţări. El păzea turmele regelui. Şi regele îl îndrăgea mai mult ca pe oricine dintre curteni, tocmai de aceea că avea încredere în cinstea lui. Din această cauză curtenii îl invidiau însă mult şi se frămîntau cum şi în ce fel să-l îndepărteze de la curte.

Păstorul venea în fiecare dimineaţă la palat şi dădea ştiri regelui despre turmele pe care le îngrijea. Şi regele era tot mai mulţumit de spusele ciobanului, şi în fiecare dimineaţă stătea de vorbă cu el şi-l ospăta ca pe orice curtean.

Într-o bună zi, unul dintre invidioşii de la curte plănui să-l facă pe păstor să-l mintă pe rege.

— Înălţimea ta, să nu mai ai atîta încredere în păstorul turmelor tale, căci o să te lămureşti ce uşor îi este şi lui să te mintă.

— Iubite cavaler, eu am încredere în cinstea păstorului, dar îţi îngădui să-l încerci; să ai grijă însă că, de voi avea eu dreptate, vei fi alungat de la curte, iar de vei avea tu dreptate, îţi făgăduiesc să-l alung pe păstor.

Şi curteanul cel viclean şi invidios se retrase, îşi schimbă straiele şi apoi, ţine-o drept spre dealul unde ştia că e ciobanul cu turmele. Se prefăcu el că din întîmplare se află pe acolo, şi dîndu-se drept un mare negustor de vite, începu să-i ofere preţ mare, îndoit, întreit, ba chiar înzecit, pe cîteva din vacile cele mai grase şi frumoase din turmă. La început, păstorul se ţinu ţeapăn în încăpăţînarea lui:

— Nu pot să-ţi vînd nici o vacă, oricît mi-oi da dumnea- ta, căci nu sînt ale mele, ci ale regelui, răspunse mîndru păstorul.

Dar atîta îl încîntă şi îi făgădui negustorul, încît îl vrăji pînă în cele din urmă. Şi dîndu-i o pungă grea cu galbeni,

negustorul luă vacile cele frumoase pe care şi le alesese şi se făcu nevăzut.

Abia atunci se dezmetici şi bietul păstor şi dîndu-şi sea- ma că pentru prima oară făcuse o faptă necinstită, începu să se tînguie amarnic la gîndul că a doua zi nu putea să mai apară cu faţa curată înaintea regelui, care avusese totdeauna încredere deplină în cinstea lui. Şi mintea lui ticlui acum tot felul de născociri: ba că vacile au alunecat în vale, ba că s-au lovit de vreo stîncă, ba că au luat-o razna că s-au speriat de nu ştiu ce gogoriţă, ba că le-a înghiţit lupul tocmai pe ele, şi aşa mai departe...

A doua zi curteanul cel viclean, care-l dusese pe cinstitul păstor în ispită, era primul în sala palatului ca să-i dovedească regelui necinstea păstorului. Cînd se înfăţişă păstorul înaintea regelui, el îl întrebă cu o prefăcută seninătate:

— Ei, care-i vestea? Ce se mai aude cu turmele, tot grase şi frumoase, vacile, oile? Ia spune, păstorule? Nici una nu-ţi lipseşte, tot ca întotdeauna, fără nici un necaz?

Şovăi păstorul, la care dintre minciuni să se oprească, în timp ce curteanul se şi vedea înaintat în rang şi zîmbea cu rău- tate. Dar deodată ciobanul aruncă la picioarele regelui punga cu galbeni şi se încumetă să-i spună întocmai cele petrecute:

— Măria-ta, pedepseşte-mă cum îţi va fi voia! Asta-i punga cu galbeni, plata necinstei mele. Satana cu chip de om m-a ispitit cu atîţia galbeni pe trei vaci ale măriei tale, cît ar face o sută de vaci! Am greşit o dată, dar a doua greşeală, min- ţindu-te, n-o voi mai săvîrşi. Hotărăşte-mi pedeapsa meritată!

Dar regele, care ştia bine cine a fost cel care i-a vrut răul, n-a întîrziat să-l alunge de la palat pe curteanul cel hain şi invidios şi, în loc să-l pedepsească pe păstor, l-a luat pe lîngă el drept omul cel mai de încredere, pentru cinstea lui fără seamăn, neclintită chiar şi în faţa primejdiei.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ARABĂ

O copilă bună şi o lume rea

SE POVESTEŞTE că odată, de mult, în vreme îndepăr- tată, îşi trăia ultimele clipe un om sărac, bătrîn-bătrîn. Şi înainte de a-şi da sufletul, îi vorbi fetei lui bune, care-l îngrijise toată viata, cum putuse mai bine, căci ea, de mică, rămăsese orfană de mamă.

— Fata moşului, nu am nici o avere să-ţi las, decît aceas- tă pîine. Am eu credinţă că, dacă tu vei fi şi de acum încolo tot atît de harnică şi cinstită, pîinea asta te va îndestula. Cu banii cîştigaţi apoi pe ţesăturile pe care le faci, o să poţi să te găteşti şi să te împodobeşti, că destul ai îndurat sărăcia numai ca să mă îngrijeşti pe mine.

Şi nu termină bine ultimul cuvînt, că o lăsă pe biata fată singură pe lume. Şi într-adevăr, după cîteva zile, cu banii cîş- tigaţi pentru ceea ce lucrase, fata reuşi să-şi cumpere o rochie. Şi pe urmă o haină groasă. Şi tot aşa îşi lua mereu cîte ceva nou. Dar vecinii, invidioşi de cîte şi mai cîte vedeau frumos la ea şi în casa ei, mereu îndestulată, începură să scornească tot felul de vorbe urîte pe socoteala fetei. Şi toate aceste scorneli ajunseră pînă la urechile Marelui Judecător. Neliniştit de ce auzise, o chemă la judecată:

— Cum de pînă acum, copila mea, începu el, nu ai avut nici după ce bea apă, şi alături de tatăl tău eraţi cei mai săr- mani oameni de aici, iar acum tu izbuteşti să te îmbraci atît de frumos şi nu-ţi mai lipseşte nimica în casă?

— Preamărite Judecător, îi răspunse orfana, în clipa în care a murit tata, mi-a lăsat un codru de

pîine şi mi-a spus ur- mătoarele: „Pîinea asta te va îndestula, cu banii cîştigaţi din ţesăturile pe care le faci o să te găteşti şi o să te împodobeşti şi tu, că destul ai îndurat sărăcia, numai ca să poţi să mă îngri- jeşti pe mine”. Aşa mi-a spus tata şi pîinea asta este tot ce mi-a lăsat.

Neîncrezător, judecătorul îi ceru codrul acela de pîine. Şi într-adevăr, deşi gustă o bună bucată, el văzu că din pîine nu părea că ar lipsi deloc, iar gustul ei era tare ciudat.

Convins că bunătatea fără seamăn a fetei fermeca pîinea aceea dăruită de tatăl ei în ceasul din urmă, o mîngîie pe nevi- novata copilă, trimiţînd-o la casa ei, iar pe cei ce-o ponegriseră, numai pentru că erau roşi de invidie, fără nici un fel de temei, în afara răutăţii lor, îi ameninţă cu temniţa, dacă vreunul ar mai cuteza să spună vreo necuviinţă pe seama copilei nevi- novate.

Şi cum fata aceea, pe lîngă că era cinstită şi harnică mai era şi frumoasă, judecătorul îi hotărî ca mire pe fiul lui. Şi lumea aceea rea plecă de acolo cu capul plecat; judecătorul, încîntat de judecata lui dreaptă, trăi mai departe liniştit, iar cei doi tineri căsătoriţi trăiră fericiţi pînă la adînci bătrîneţi.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ FINLANDEZĂ

De ce ursul e ursuz

CU ANI ŞI ANI ÎN URMĂ, într-o iarnă geroasă de nu-i mai putea ţine piept nici o vieţuitoare, nu aşteptau altceva cu toatele decît să vină vremea călduroasă. Dar, iarna aceea îngrozitor de friguroasă nici gînd să treacă... Şi animalele, în jurul focului, începură să ţină sfat ce e de făcut, ajungînd la concluzia că cineva o fi ascuns vara undeva departe, bucurîndu-se singur de ea, în timp ce celelalte animale aveau să îngheţe de frig. Şi toate animalele se hotărîră să plece în căutarea verii.

Într-un ţinut departe-departe, trăia un urs uriaş negru, şi din cîte aflară ele, ursul acela furase vara şi o ţinea acum nu- mai pentru el. Şi trecură peste mări şi ţări, şi iată-le pe bietele animale ajunse pe meleagurile ursului cel negru şi uriaş, care vîrîse vara într-un sac. Merseră drept la el, dar ursul nu era acasă, căci se dusese la vînătoare cu barca lui de-a lungul apei. Atunci veveriţa îi spuse şoricelului:

— Cît timp vînează ursul, tu aleargă la barcă şi roade-i vîslele; între, timp, noi scotocim peste tot pînă dăm de sacul unde a pitit vara; şi el n-o să ne mai găsească aici, fiindcă n-o să mai aibă vîsle să conducă barca şi să ajungă la timp acasă.

Şoricelul se duse într-un suflet să ronţăie vîslele, mîndru că el le putea da un ajutor atît de mare suratelor lui. Şi cît ai clipi, erau roase amîndouă vîslele, încît de la prima izbitură în apă, aveau să se facă patru, din două, cîte erau. Şi, între timp, animalele tot scotocind peste tot, prin tainiţele vizuinei ursului negru, dădură şi de sacul unde era ferecată vară.

Terminînd ursul cu vînatul, se întoarse la barcă; dar cînd să dea apa de-o parte şi de alta iată că i se frînseră amîndouă vîslele. Coborî din nou în pădurice, să-şi făurească altele. În acelaşi timp, animalele, bucuroase, alergau ca vîntul, să aducă vara cît mai iute înapoi la ele acasă. Cînd sosi şi ursul în vizu- ina lui, ele erau hăt-departe; şi pe unde treceau, vara încălzea

în calea ei toate vieţuitoarele rebegite, rămase acasă şi aproape degerate de frig, căci veveriţa, grijulie, desfăcuse gura sacului. Numai în culcuşul ursului cel negru nu mai era cald. De cum se înapoie, dihania îşi dădu seama că cineva îi furase vara, căci acum la el totul era rece ca gheaţa. Rămase zgribulit şi ursuz tot restul vieţii Şi de asemenea şi ursarii lui au rămas nişte ursuzi, care n-au prea legat mari prietenii cu alte animale, ba chiar şi oamenii l-au dat întotdeauna de exemplu ca singuratic, morocănos şi posac.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ENGLEZĂ

Vulpea şi lupul

ÎNTR-O BUNĂ ZI, un pescar, pe cînd se întorcea acasă cu un coş uriaş în spinare, plin de peşti, văzu la marginea dru- mului o vulpe întinsă pe jos, de-i păru moartă, dusă de pe lu- mea asta. Nu mai stătu mult pe gînduri, o luă iute de un picior şi o aruncă în coşul acela mare, peste peşti.

Adevărul era că vulpea adulmecase de la depărtare miro- sul de peşte şi de aceea se prefăcuse moartă, bănuind ceea ce va face pescarul cînd va da cu ochii de ea; dealtfel, ceea ce a şi făcut. Aşadar, cînd se văzu lîngă toţi peştii aceia proaspeţi, liberă în toate mişcările, luă cu labele unul cîte unul şi-l aruncă pe drum, se mai îndestulă cu alţii la faţa locului şi profitînd că pescarul, în culmea fericirii, se apucase să cînte, cu gîndul de- parte de ceea ce se petrecea în spatele lui, ţîşt! sări afară din coş şi pe aici ţi-e drumul... Adună toţi peştii pe care-i azvîrlise şi cu toată prada o porni tacticoasă spre vizuina ei.

Pe drum însă, se întîlni cu lupul; văzîndu-i toţi peştii aceia, o întrebă:

— Cumătră vulpe, cum de-ai agonisit atîţia peşti? Dă-mi şi mie din ei! şi-şi scrîşni dinţii lui de fiară de se cutremură cumătra vulpe.

Bîlbîindu-se, îi răspunse:

— Eu spun că ar fi mai bine să te învăţ şi pe tine, cumet- re, cum să faci. Dacă înveţi să-i pescuieşti, te vei ospăta cu peşti de acum încolo de cîte ori vei voi.

— Ai dreptate; e mai bine să mă înveţi cum să fac să am întotdeauna. Spune-mi, cum i-ai pescuit?

întrebă lupul cel fio- ros, încrezător în dibăcia neîntrecută a vulpii.

— Să faci după cum ţi-oi spune. Dar fii atent că-ţi trebuie multă isteţime. Şi începu, vicleană cum e ea: Mi-am legat de gît o cană mare, i-am pus un dop şi am astupat-o bine şi m-am coborît apoi în adîncul apei; acolo am scos dopul cănii şi prin puterea curentului, mulţi peşti au nimerit în ea. Cînd am simţit

că s-a îngreunat, am înţeles că-i plină, şi atunci am revenit la suprafaţă. Cana am lăsat-o acolo, pe mal, am mai mîncat din ei, şi pe cei ce mi-au rămas îi duc acum în vizuină.

— Ai fost foarte vitează, îi spuse lupul. Vreau să încerc şi eu născocirea ta. Ştii, nu-i este totdeauna uşor unui lup să-şi găsească hrana, şi cum am învăţat ceva nou de la tine, cumăt- ră, nu vreau să pierd prilejul. Ba, chiar acum mă duc să-mi încerc norocul şi dibăcia. Aşteaptă, şi ai să vezi că şi eu am să izbutesc. Îţi voi dovedi că nu sînt mai prejos de priceperea ta, încheie lupul, şi o porni cu aer triumfător spre apă.

Vulpea rămase cu gura căscată, să-l privească, şi cu peştii la picioarele ei.

Căută el cana lăsată, pasămite de vulpe, pe mal, dar cum nu era nici pomeneală de cană, nu-şi zădărnici planul, ci îşi găsi el altă cană şi mai mare decît cea descrisă de vulpe, o astupă bine şi-o legă de gît şi îşi dădu drumul în apă.

Greutatea trupului său şi greutatea cănii, pe care o destu- pase în adîncul apei şi care se umpluse pe loc cu apă, îl trase mereu mai adînc, pînă ce rămase acolo şi se înecă. Vulpea, care nu-şi mai luase ochii de la locul unde-l văzuse pe lup că se scufundă, privea uluită noua izbîndă a vicleniei ei renumite. Trecînd destul timp fără a-l mai vedea pe lup la suprafaţă, a plecat liniştită acasă; mai scăpase de un duşman.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ MAGHIARĂ

O fată fermecătoare şi un prinţ fermecat

ODATĂ, pe la asfinţit, pe cînd se mai aflau încă la vînă- toare, un rege împreună cu fiul lui, pe care fiu îl iubea ca pe lumina ochilor, pe neaşteptate, în pădurea aceea unde vînau ei, se lăsă o perdea de ceaţă din ce în ce mai deasă, încît prinţul se pierdu de taică-său. Degeaba se strigau unul pe altul, căci pînă în zorii zilei n-a mai fost chip să se găsească.

A doua zi, cînd ajunse la palat, regele mîhnit foarte dădu sfoară în ţară că cine avea să-i aducă feciorul înapoi, avea să se bucure de o răsplată regească: dacă era fată avea să i-l dea pe prinţ de soţ, iar dacă era bărbat, avea să-i dea atîţia saci cu galbeni cît ar fi vrut salvatorul feciorului său drag.

În ţinutul acela trăia şi o fată fermecătoare, dar tare săra- că, şi ea îl iubea în taină pe prinţ, de cînd îl zărise odată de mult, la una din ferestrele palatului. Cum află de răsplată, nu mai pregetă mult şi o porni în căutarea prinţului, în pădurea unde se rătăcise în ceaţă fiul craiului. Şi mergi, şi mergi, pînă ce văzu licărind în depărtare o lumină ciudată, într-adevăr, in- tră pe furiş în coliba aceea şi de cine dădu, întins pe un pat?... De prinţ. Încercă să-l trezească, dar degeaba, încercă să-l urnească, dar parcă era de plumb; nici nu-l putea clinti din pat. Ochii ei se pironiră pe speteaza patului pe care scria ceva ce nu se putea înţelege. Atunci îi trecu prin minte că prinţul era vră- jit. Auzind zgomot ca de paşi care se apropiau, îşi găsi un as- cunziş şi stătu acolo încremenită să vadă ce se petrecea. Intra- ră, după cum ghicise ea, două vrăjitoare: ce-i drept, una

mai tînără şi alta mai vîrstnică. Cea mai vîrstnică începu să strige:

— Prinţ frumos, te trezeşte şi ne înveseleşte! Şi prinţul se trezi.

Cea mai tînără îl întrebă:

— Vrei să mănînci? Şi el îi răspunse:

— Nu.

Şi ea:

— Vrei să mă iei de soţie?

— Nu.

Atunci, vrăjitoarea, înfuriată, începu să strige şi ea:

— Prinţ ursuz, s-adormi un somn adînc! Doar cînd oi vrea eu să te trezeşti!

Şi ca două furii trîntiră uşa şi se pierdură în bezna nopţii. Fata ieşi din ascunzişul ei, încercă să strige şi ea ca vrăjitoarea:

— Prinţ frumos, te trezeşte! Şi ne înveseleşte! Şi prinţul se trezi.

Rămase uluit de cîtă strălucire răspîndea frumuseţea ti- nerei îndrăgostită de prinţ, şi la întrebările ei, el îi spuse cum fusese vrăjit în seara în care se pierduse de taică-său şi cum îl ţineau de atunci prizonier al vrajei lor. Fata cea tînără şi frumoasă îl sfătui ca el să primească să ia de soţie pe tînăra vrăji - toare, dar cu învoiala ca ea să-i dezvăluie ce tîlc au semnele magice de pe speteaza patului său şi taina vrăjilor din timpul nopţii, cînd rătăcesc amîndouă prin bezna pădurii.

Zis şi făcut. Fata se fofilă din nou în ascunzişul ei. Şi prinţul se prefăcu că doarme. Vrăjitoarele intrară pe uşă cu aceleaşi cuvinte:

— Prinţ frumos, te trezeşte! Şi ne înveseleşte! Şi prinţul se trezi.

Cea mai tînără îl întrebă:

— Vrei să mănînci?

Spre uimirea ei, prinţul îi răspunse „da”.

— Vrei să mă iei de soţie?

— Dacă tu vrei să-mi spui ce scrie pe speteaza patului meu şi cu ce te îndeletniceşti noaptea, vei fi soţia mea.

De bucuria răspunsului neaşteptat, vrăjitoarea cea tînără îi vorbi pe nerăsuflate:

— Pe pat sînt semnele unei tălmăciri magice care în- seamnă: „Somn-adînc să nu mă fure, du-mă

iute în pădure!”

— Îţi mulţumesc, îi răspunse prinţul şi acum spune-mi şi ce faci noaptea în pădure?

— În inima pădurii stăm pe rînd de strajă, ca nu cumva cineva să spargă globul de cristal în care stă ferecată viaţa

noastră, a vrăjitoarelor din această pădure, îi răspunse vrăji- toarea cea tînără.

Şi apoi întinseră masă mare, de veselie că prinţul a pri- mit s-o ia de soţie şi să rămînă cu ea în pădure de bună voie. După ospăţ, prinţul îi spuse că ar vrea să se odihnească, aşa că se aşeză din nou în pat. Vrăjitoarele o porniră împreună în pă- dure. Dar nici nu închiseră bine uşa, după ele, şi iată că fata cea săracă, îndrăgostită în taină de prinţ, care stătuse pitită pî- nă atunci în ascunzişul ei, veni iute pe marginea patului ferme- cat şi împreună cu prinţul strigă emoţionată: „Somn-adînc să nu ne fure, du-ne iute în pădure”.

Şi într-o clipă ei ajunseră în preajma locului unde vrăji- toarele păzeau globul în care le stătea ferecată viaţa. Fata îl sfă- tui pe prinţ să se caţăre într-un pom, de unde să le vadă cînd s-or apropia de ei şi din vîrful pomului, mai ales, să poată ochi bine globul acela, păzit de ele cu atîta sfinţenie.

Într-adevăr, vrăjitoarele sosiră şi scoaseră grijulii globul din adîncul scorburii unui copac şi în timp ce rosteau tot felul de vorbe magice, prinţul, sfătuit de fata cea isteaţă, aruncă cu o piatră de sus din copac, de se făcu ţăndări globul şi odată cu ele se prefăcură în cenuşă şi cele două vrăjitoare.

Prinţul, scăpat astfel de sub puterea vrăjitoarelor, se lăsă de bună voie vrăjit de minunata fată care-l iubea cu adevărat şi care-şi pusese viaţa în primejdie pentru el. Şi cum regele şi-a păstrat cuvîntul dat, făcură nuntă mare şi trăiră mulţi ani fericiţi.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ALBANEZĂ

Răsplata leneşului

TRĂIA ODATĂ, într-o ţară, un om căruia i se dusese ves- tea de leneş. Toţi din jurul lui roboteau care cum se pricepea, numai el aştepta să-i pice norocul din cer.

Într-o bună zi, veni la el un prieten, care fusese plecat în lume, străbătînd multe mări şi călătorind prin multe ţări, şi tot povestindu-i cîte văzuse şi întîlnise în călătoriile sale, aduse vorba şi despre o anume ţară, unde întîlnise oameni care aveau numai un ochi. Leneşul nu-l mai lăsă să-şi depene amintirile din călătoriile făcute, ci îl rugă să-l îndrume spre acea ţară unde oamenii aveau un singur ochi. Acolo avea să se arate la iarmaroc, ca o ciudăţenie, cîştigînd bani în schimb, pentru că cine n-ar fi plătit să vadă un om cu doi ochi în frunte?

Dar socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg.

Ajuns în ţara de pomină, primul locuitor, de cum îl văzu pe leneşul cu doi ochi, îl străfulgeră un gînd. Chemă iute pe un alt prieten şi-i spuse:

— Prietene, ia te uită ce ciudăţenie! Să ştii că dacă-l le- găm şi-l ducem apoi duminică la circul din piaţă luăm bani buni pe el. Fiecare va da oricît, să vadă un om cu doi ochi!

Şi au făcut întocmai. L-au înhăţat, l-au legat fedeleş şi l-au arătat în piaţă tuturor curioşilor. Şi erau mulţi care dă- deau bani să vadă un asemenea fenomen. Aşa că cei pe care el trăsese nădejde să-i prostească se îmbogăţeau de pe urma lui, iar leneşul înghiţea în sec, luîndu-şi adevărata răsplată a lene- viei lui, căci socoteala lui de-acasă dăduse greş,

nepotrivindu- se cu cea din piaţa circului.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ POLONĂ

Gutuile de aur din grădina balaurului

A FOST ODATĂ un prinţ şi pe acest prinţ prinsese pică o babă vrăjitoare.

Odată se înfurie mai rău baba, şi nici una, nici două, îi strigă prinţului:

— Să nu-ţi mai afli liniştea, pînă n-oi găsi-o pe fata prefăcută în gutuie de aur!

Aruncă blestemul şi fugi iute să se ascundă în casă. Şi, ca prin farmec, din clipa aceea, prinţul căzu pe gînduri. Şi de unde el era veselia palatului, acum parcă zăcea bolnav de supărare şi întristare.

Şi într-o bună zi, fără să spună nimic părinţilor lui, o porni încotro văzu cu ochii... nici el nu ştia unde... dar ştia ce caută. Şi, în cele din urmă, tot mergînd, îi răsări în cale, ca din pămînt, altă babă:

— Încotro, fiule? întrebă ea.

Şi prinţul îi povesti păţania cu baba cealaltă şi-i spuse verde, fără ocol, că el trebuia să găsească pe fata prefăcută într-o gutuie de aur. Şi că va trebui să ghicească în care din cele trei gutui din grădina balaurului este cea căutată, căci între timp aflase că un balaur era stăpînul gutuilor aur şi că trei erau la număr.

— Ai noroc că m-ai întîlnit, îi spuse baba, dacă mă asculţi, ai să răzbeşti. Simt că eşti un suflet ales şi vreau să te ajut.

— Îţi mulţumesc, bunicuţă, şi prinţul scoase o pungă cu galbeni şi i-o dădu babei.

— Îi iau bucuroasă şi pentru ei îţi dau darurile astea, care-ţi vor folosi de minune.

Şi băbuţa îi dădu: o cutie de unsoare, doi saci, unul cu pîine şi altul cu zahăr, o funie groasă şi o

mătură cu coada lun- gă. Nu prea pricepu prinţul rostul acestor daruri, dar neavînd încotro, se încrezu în vorbele ei.

Şi după trei zile şi trei nopţi, se pomeni ajuns într-o pădure. Cînd se gîndea el să se mai odihnească puţin, iată că o droaie de dulăi, cu colţi ascuţiţi, se repeziră asupra lui, gata să- l sfîşie. Abia avu timp să scoată pîinea şi zahărul din saci şi să le arunce ca să-i potolească. Şi cîinii îi dădură pace. Alături de el, uitîndu-se mai bine, descoperi două femei cu cîte două cosi- ţe groase şi lungi, care cu greu trăgeau, dintr-o fîntînă, o gălea- tă cu apă, legată de coada lungă a uneia din ele. Tînărul înţe- lese acum de ce-i dăduse băbuţa aceea şi o funie. Le întinse funia femeilor, bucuroase că acum nu mai era nevoie să se lase trase de păr, pentru fiecare găleată cu apă. Ceva mai departe văzu un cuptor uriaş, pe care-l curăţa de funingine altă femeie, zgîriind cu unghiile şi curăţindu-l cu mîna. Se grăbi să-i dea mătura aceea, făcută anume parcă pentru a curăţa bine cupto- rul. Mergînd apoi şi mai departe, o grădină minunată apăru în faţa ochilor lui, şi ceea ce-l fermecă şi-l orbi aproape, erau trei gutui aurii ce străluceau într-un pom, la umbra căruia, străjuia un balaur fioros.

Între el şi grădină era un gard de fier cu o poartă înaltă. El scoase şi ultimul dar de la bunicuţă şi începu să ungă bine încheieturile porţii. Ca prin farmec, poarta se dădu la o parte şi tiptil-tiptil, prinţul întinse mîna să ia cele trei gutui de aur.

Cînd se trezi balaurul, şi nu mai văzu în pom cele trei fructe de aur, începu să urle cît îl ţinea gura; şi cum era greoi, nu se crezu în stare să fugă singur după prinţ, şi atunci se răsti la cîini, să-l sfîşie, dar ei, sătui şi recunoscători, îi spuseră, dînd din coadă:

— Nu-i vom face nici un rău, căci ne-a dat pîine

şi zahăr. Se răsti atunci la femeile de la fîntînă,

iar ele răspunseră:

— Nu-i vom face nici un rău, căci ne-a dat o funie cu care să scoatem apa din fîntînă!

Iar poarta de fier, fericită că o unsese şi pe ea

cineva, îi deschise larg drumul, să poată fugi de urgia balaurului.

Cînd balaurul ţipă spre femeia care curăţa cuptorul, nici ea nu voi să-i facă rău binefăcătorului ei. Şi de ciudă că pierduse gutuile de aur şi nimeni nu-l mai asculta, balaurul, biruit, îşi dădu duhul.

Prinţul nu mai avea răbdare să vadă în care dintre cele trei gutui era aleasa inimii lui. O deschise pe prima şi din ea zbură un porumbel alb, o deschise pe a doua şi se întîmplă la fel. O deschise şi pe a treia şi din ea apăru o fată atît de frumoasă, cu ochii ca seninul cerului şi cu cosiţele ca spicele grîului în lumina soarelui, încît prinţul căzu la picioarele ei, ca fermecat, şi o ceru de soţie. Fericită, fata, că scăpase de vraja în care încremenise atîta vreme, îi sări de gît şi se arătă bucuroasă să-i fie soţie. Şi împreună se întoarseră la palat, unde făcură o nuntă de trei zile şi trei nopţi, ca în basme.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ ISRAILEANĂ

Oul împrumutat

LA O NUNTĂ MARE, într-o bună zi, oaspeţilor li s-au dat de la început, pe lîngă alte bunătăţi, şi cîte două ouă fierte. Unul mai hapsîn n-a mai avut răbdare şi „hap”! le curăţă şi le mîncă pe nerăsuflate. Cînd se aşezară cu toţii în jurul mesei şi începură să ciocnească cîte un pahar de vin şi să mănînce şi ouăle, oaspetele cel hapsîn se simţi ruşinat că farfuria lui era goală, şi atunci îl rugă frumos pe vecinul lui să-i împrumute măcar un ou din farfuria lui. Acesta-i spuse că i-l împrumută şi să i-l dea înapoi cînd i-l va cere.

— Desigur, îmi împrumuţi un ou şi ţi-l voi da înapoi cînd vei voi tu, îi mulţumi omul şi de data aceea nu se făcu de rîs.

A doua zi, toţi erau cu chef, ca după nuntă, aşa că hapsî- nul nu s-a gîndit să-i dea oul, şi nici celălalt nu s-a grăbit să i-l ceară, şi nu ştiu cum se făcu tot aşa, că trecură vreo doi-trei ani.

Într-o bună zi, ba într-o zi urîtă, rea, iată-l că apare cel ce i-a împrumutat oul la nuntă:

— Vecine, am venit să-mi dai înapoi oul împrumutat acum vreo doi-trei ani, îi spuse.

Datornicul se grăbi să-i aducă un ou proaspăt şi frumos.

Iar cel căruia i-l datora, din nou grăi:

— Vecine, nu mă mulţumesc cu un ou. Nu degeaba am aşteptat eu atît. Din oul acela putea ieşi un pui şi puiul acela cu timpul ar fi devenit găină, şi găina putea face atîtea ouă, din care ar fi ieşit atîţia şi atîţia pui, care ar fi ajuns atîtea şi atîtea găini...

Şi omul nu-şi mai curma înşiruirea... Desigur că

dator- nicul nu era de părerea vecinului său, aşa că ajunseră direct în faţa judecătorului din sat, ca să le facă dreptate.

Judecătorul, grăbit în ziua aceea, ascultă iute cele istori- site de cei doi şi la urmă îi dădu dreptate celui ce pretindea

atîţia pui şi atîtea găini pentru oul împrumutat, cu doi-trei ani în urmă.

Necăjit, datornicul mergea cu capul în pămînt spre casă. Un bătrîn socotit drept cel mai înţelept din sat, îl întîlni şi-l întrebă:

— De ce eşti atît de mîhnit, fiule? Şi omul îi povesti totul din fir-a-păr. Iar moşneagul îl povăţui:

— Fă întocmai cum îţi spun şi vei vedea că judecătorul îşi va schimba chiar mîine hotărîrea. Du-te acasă şi pune la fiert, chiar acum, mai multe boabe de fasole. Mîine în zori de zi, cînd judecătorul va trece pe la oamenii care-i muncesc cîm- pul, să te afli pe acolo, pe lîngă pogoanele lui, şi în faţa judecă- torului să te apuci să semeni boabe din fiertura de fasole. Şi cînd te va vedea, fără doar şi poate te va întreba: „Ce, eşti ne- bun, să semeni fasole fiartă?” Iar dacă tu vei şti să-i dai un răspuns de om isteţ, vei fi izbăvit de pedeapsă.

Omul făcu întocmai. Cînd judecătorul trecu să iscodească munca oamenilor lui pe cîmp, dădu cu ochii de datornic şi văzîndu-l cum scoate boabe de fasole fiartă dintr-o oală şi le seamănă pe cîmp, nu se putu abţine să nu-l întrebe:

— Dar ce faci, omule? Ai înnebunit? Semeni fasole fiar- tă? Cine a mai văzut asemenea ispravă!

— De ce nu, judecătorule preacinstit, dacă domnia ta crezi că dintr-un ou fiert ar putea ieşi atîţia pui şi apoi atîtea găini, de ce n-ar ieşi o mie de răsaduri şi din fasole fiartă?

Judecătorul rămase ca stana de piatră, dar nu-i trebui mult să-şi vie în fire şi să-şi dea seama cine era omul şi că el greşise în hotărîrea pe care o luase.

— Ai dreptate, omule; n-am fost drept cu tine. Vecinului tău nu-i datorezi decît un ou fiert şi atît.

Repovestire de ADRIANA LĂZĂRESCU

POVESTE POPULARĂ JAPONEZĂ

Comoara cea mai de preţ

UN PRINŢ OARECARE avea obiceiul să strîngă tot felul de comori şi lucruri vechi şi ciudate, pe care le păstra cu sfin- ţenie în castelul său.

Dar ce nu avea el! Şi cornul leului bărbos, şi buricul peş- telui, evantaiul şi chiar şi cingătoarea zeului tunetului, Cami- narisam!

Prinţul se mîndrea foarte mult cu obiectele sale rare. Dar cel mai de preţ lucru la care ţinea cu deosebire era un cocoş de aur. Cu toate că era făcut în întregime din aur, semăna întru totul cu un cocoş adevărat. În fiecare zi, de cum începeau să mijească zorile, el cînta de trei ori: „Cu-cu-ri-gu!”

Cea mai mare plăcere pentru prinţ era atunci cînd, din vreme în vreme, îşi scotea din cuferele zăvorîte comorile sale şi le admira ceasuri întregi. Desfătarea nu-l obosea niciodată şi nici nu cunoştea margini atunci cînd el îşi privea comorile care îi erau cele mai dragi.

Prinţul avea opt slujitori. Fiecare dintre ei, aşa cum se cuvine slujitorilor de prinţi, aveau de asemenea obiectele lor de preţ, cu care se mîndreau.

Într-o zi, prinţul îşi chemă slujitorii şi le spuse:

— Iată despre ce este vorba: mîine seară ofer o privelişte a comorilor celor mai de preţ. Să veniţi cu toţii la castel, cu rarităţile pe care le aveţi şi voi. Cel a cărui comoară va fi mai frumoasă şi mai de preţ va primi din partea mea o răsplată bogată.

Slujitorii se bucurară.

„Parada comorilor”! Era un lucru foarte interesant şi fiecare spera:

— Răsplata o voi primi eu!

— Ba nu, eu!

Astfel, certîndu-se, curtenii se împrăştiară pe la casele,
lor.

Veni şi seara celei de a doua zi. Prinţul îşi scoase cocoşul de aur şi aştepta să se înfăţişeze şi slujitorii săi cu obiectele lor de preţ.

În curînd apăru primul slujitor. El îşi aduse „Ochiul balaurului”.

Al doilea slujitor sosi cu un craniu mic.

— Iată craniul unui viţel, spuse el satisfăcut.

Al treilea slujitor sosi cu felinarul unei vrăjitoare. Al pat- rulea cu stomacul unui bursuc. Al cincilea, cu cizme de vrabie. Al şaselea, cu aripile şi picioarele unui porumbel sfîrlează. Al şaptelea, cu o ureche făcută să audă surzii.

Unul după altul se adunară cu ciudăţeniile lor, şapte slujitori, şi aşteptară pe cel de al optulea, dar acesta nu se ştie de ce, întîrzia.

— Unde o fi? Ce s-a întîmplat cu el?

— Pesemne n-are ce arăta!

— Se vede că din pricina asta n-a venit! Păcat...

În timp ce cei şapte slujitori vorbeau astfel, apăru şi cel de-al optulea. Se aplecă cu mult respect în faţa prinţului.

— Am întîrziat, luminăţia voastră, nu am nici o scuză pentru acest lucru.

— Ai să te scuzi mai tîrziu. Acum arată mai repede ce comoară ai adus?

— Da, da... numai că eu n-am nici o comoară care s-ar putea numi într-adevăr de preţ. Nu am ştiut ce să aduc în astă seară şi atunci am luat cu mine o comoară dintre cele mai obişnuite.

— O! O comoară obişnuită? Asta ce o mai fi? Arat-o îndată!

— Am lăsat-o în faţa porţii castelului.

— Cum aşa, fugi repede după ea!

— Da, luminăţia voastră. Numaidecît!

Cel de-al optulea slujitor plecă şi îndată se întoarse cu comoara lui. Erau patru băieţi cuminţi şi patru fetiţe drăgălaşe. Copiii se aşezară perechi-perechi şi se înclinară respectuos în faţa celor

prezenţi.

Deodată marea sală se lumină de strălucirea obrajilor în- sufleţiţi ai copiilor. Iar cocoşul de aur al prinţului cît şi curiozi- tăţile slujitorilor săi păliră în faţa acestei comori.

— M-da... spuse prinţul oftînd, într-adevăr este o comoa- ră foarte frumoasă. Sînt nişte copii minunaţi! Dar de ce o co- moară obişnuită, cîtă vreme alături de ea, rarităţile şi obiectele noastre de preţ arată aproape ca nişte gunoaie? Te invidiez pentru că ai cea mai de preţ comoară din Japonia: copiii. Ai învins. Răsplata ţi se cuvine ţie. Te felicit! Te felicit.

Auzind ceilalţi slujitori cuvintele prinţului se ruşinară, plecîndu-şi capetele jos şi multă vreme le ţinură astfel într-o tăcere desăvîrşită.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ DIN AMERICA DE SUD

Legenda unui cerb alb

SE POVESTEŞTE că în vremurile de demult, se ivise printre locuitorii unui trib de indieni o boală nemiloasă. Multe vieţi secerase această molimă. Foarte puţini dintre cei cuprinşi de boală au scăpat cu viaţă. Zile în şir, în colibele oamenilor se auzeau vaiete şi plînsete îndurerate la căpătîiul celor morţi. Şi astfel, multe sute de indieni – bătrîni şi tineri – îşi găsiră liniştea în somnul cel din urmă.

Înspăimîntaţi de urgia bolii, locuitorii tribului se înfăţişară unui bătrîn înţelept şi-i cerută sfat ce să facă.

Înţeleptul se închise în coliba lui o zi şi o noapte, cugetă, iar a doua zi dădu răspuns norodului:

— Trebuie să părăsim îndată satul acesta şi să ne mutăm cu toţii pe vîrful Muntelui cel Mare. Acolo vom fi mai aproape de Marele Cerb şi el ne va auzi plînsetul şi rugăciunile noastre.

Şi oamenii îşi strînseră colibele şi purceseră să se caţere către vîrful Muntelui cel Mare. După zile şi nopţi grele de urcuş şi după ce mai lăsară alţi morţi în cale, tribul ajunse pe culmile muntelui. Dincolo, în zare, se întindea fără sfîrşit Apa cea Mare. Aici, pe platourile muntelui, ei îşi aşezară colibele. Însă molima morţii venea în urma lor. Şi se părea că ea va secera întregul trib.

În scurtă vreme, după popasul lor pe Muntele cel Mare, moartea cea nemiloasă o cuprinse şi pe Teola, fiica căpeteniei tribului. Tot poporul o iubea pe Teola. Era o fată înaltă şi zveltă ca o trestie. Şi frumoasă ca o salcie plîngătoare. Indienii o numeau mama cea mică a tribului. Toţi locuitorii plîngeau cînd

urgia morţii puse stăpînire pe trupşorul ei plăpînd.

Şi iată că într-o noapte întunecoasă toţi credeau că Teola va muri. Bărbaţii din seminţia căpeteniei şedeau în jurul focului din coliba ei, cu capetele plecate şi cu mîinile strînse în faţa pieptului. Femeile jeleau şi cîntau cîntecele morţii făcînd horă în jurul patului fetei muribunde.

Dar deodată se întîmplă un lucru neaşteptat. Un cerb alb ca zăpada ieşi din ceaţa pădurii. Trecu poiana fără frică şi se apropie de oamenii care stăteau în faţa colibei Teolei. Tăcînd, indienii se uitau uimiţi cum cerbul înconjoară coliba de trei ori. Şi de fiecare dată îşi arunca privirea spre fata de pe patul morţii.

La al treilea înconjur, cerbul intră în coliba Teolei, iar fata îi întinse drăgăstos şi moale, zîmbind, mîna-i galbenă ca de ceară. Cerbul, sfios, cu ochii negri şi umezi, îi atinse mîna tremurîndă şi rece, cu buzele sale calde. Apoi ieşi din colibă şi dispăru în ceaţă.

Şi numai ce plecă, Teola se sculă din pat şi se îndreptă către norodul său.

— Sînt sănătoasă! Sînt sănătoasă! strigă ea. Marele Cerb Alb mi-a luat boala prin sărutul cald al său.

Din acea vreme, indienii nu vînează niciodată cerbul alb.

El este protejat şi iubit.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ ENGLEZĂ

Ioana şi gîscarul cel şchiop

ÎNTR-UN CASTEL MĂREŢ de pe ţărmul mării, trăia odată un lord bătrîn. Îşi ducea zilele întru totul singuratic, iar castelul era întotdeauna pustiu. Sub bolţile sale nu se auzeau niciodată glasuri tinereşti sau rîsete de veselie. Ceasuri întregi se plimba bătrînul lord dintr-un capăt în celălalt al odăii, pe plăci de piatră, sau şedea la fereastră şi privea îndelung şi pierdut marea mohorîtă.

În castel, lordul avea o nepoţică, pe care însă nu o văzuse niciodată. El n-a iubit-o chiar din ziua naşterii ei, deoarece din această pricină murise mama fetei – fiica iubită a lordului. Ta- tăl fetiţei plecase departe, peste mări, să se lupte pentru craiul său şi ea creştea fără părinţi. I-ar fi fost foarte greu, bietei feti- ţe, să trăiască singură, dacă n-ar fi fost dădaca ei bătrînă. Ea o luă pe Ioana la sine şi-o hrănea cu ceea ce rămînea de la masa lordului – stăpînul său – şi-o îmbrăca cu ce putea.

Curtenii bătrînului lord se purtau urît cu fetiţa – stăpînul lor doar n-o iubea! Ei o jigneau, îi vorbeau aspru şi o porecli- seră „zdreanţă”.

Zile întregi, Ioana se juca în curtea din spatele castelului sau rătăcea de una singură pe ţărmul mării. Unicul ei prieten era băiatul cel şchiop, gîscarul. Se ducea adesea la el pe cîmp şi vorbeau împreună ceasuri îndelungi. Băieţandrul era ceva mai mare decît Ioana, locuia la ferma învecinată cu castelul.

În fiecare dimineaţă el mîna gîştele pe cîmp şi le ducea la rîu, unde ele înotau, se bălăceau şi prindeau peşti. În vremea asta, gîscarul cînta din

fluier, iar Ioana alerga să-l asculte. Îi plăceau tare mult cîntecele lui ciudate – cînd triste, cînd vese- le! Ele îi povesteau despre zînele frumoase ale pădurilor, des- pre ţări îndepărtate, despre rîuri şi munţi misterioşi. Ascultîn- du-le, ea uita de tristeţe şi de necazuri.

Uneori cîntecele erau atît de vesele, încît îi venea să dan- seze. Chiar şi gîscarul cel şchiop juca stîngaci, împreună cu ea.

Astfel se scurgeau zilele de primăvară şi vară. Iar iarna, în lungile şi întunecoasele seri, Ioana îşi aducea scăunelul mai aproape de gura sobei şi o ruga pe dădacă să-i spună poveşti cu neînfricaţi cavaleri şi preafrumoase fete, cu uriaşi şi căpcăuni, cu rusalce care dansează în apele mărilor şi cu zîne care zboară nevăzute în văzduh. Iar ea şedea şi asculta privind focul. Obra- jii i se rumeneau, ochii i se aprindeau. Începea să picotească de somn, iar dădaca, de asemenea, închidea ochii de oboseală, neputînd să-i mai povestească şi atunci, o trimitea pe copilă să se odihnească.

Dar oricît de mult îi plăcea să asculte poveştile, totuşi, cea mai fericită se simţea atunci cînd fugea la prietenul său, gîscarul. El îi zicea din fluier minunate cîntece, apoi amîndoi vorbeau şi zburdau. Cîteodată, Ioana se căznea să-şi aducă aminte de vreo poveste pentru prietenul său, sau dansa după muzica lui. Şi atunci toate necazurile deodată piereau – şi marele castel pustiu, şi încruntaţii slujitori, şi bunicul pe care nici nu-l văzuse vreodată.

Trecură ani şi Ioana, dintr-o fetiţă mică, se făcu o fată neasemuit de frumoasă. Dar ea, ca şi mai înainte, rămăsese prietena gîscarului şchiop, iar bătrînul lord, ca şi pînă acum, nu o iubea şi nici nu dorea s-o vadă.

Dar iată că într-o zi, se răspîndi vestea că în oraşul vecin soseşte regele. La toate castelele din împrejurimi fură trimişi curieri cu invitaţii pentru balul regesc. La acest bal, fiul regelui
– tînărul prinţ – va trebui să-şi aleagă logodnică. Iar invitaţia regelui – după cum se ştie – înseamnă poruncă! O asemenea invitaţie fu adusă şi bătrînului lord, la castelul de pe ţărmul mării.

Lordul dădu poruncă să i se înşeuieze calul cel alb, după aceea chemă frizerul să-i tundă barba cea lungă şi albă. Apoi se îmbrăcă în veşminte de paradă

şi coborî în curte, să încalece calul şi să pornească către oraş.

Ioana în acea vreme stătea de vorbă cu bătrîna ei dădacă în odaia de sus a castelului. Cînd auzi zgomotul copitelor de cai în curte, o întrebă pe dădacă ce se întîmplă acolo. Iar dădaca îi răspunse:

— În oraşul vecin, regele dă un bal. El a poruncit să vie şi bunicul tău. Uită-te pe fereastră şi ai să-l vezi.

— Ah, ce m-aş duce şi eu la balul regelui, oftă Ioana. Dădacă dragă, du-te la bunic şi roagă-l să mă ia şi pe mine cu el! Pînă nu-i tîrziu!

În acea vreme ieşise în curte bătrînul şi, cu ajutorul unui slujitor, încălecase.

— Acesta-i bunicul meu? întrebă Ioana. Ce frumos e, ce haine strălucitoare are! Ah, cît de mult aş vrea să mă duc cu el!

— Nu, nu, pentru nimic în lume n-am să îndrăznesc să vorbesc cu el, spuse dădaca. Şi e prea tîrziu acum. Pînă ce-oi coborî cu ciolanele mele, el o să plece.

Şi, într-adevăr, pe cînd spunea ea aceasta, slujitorul îi dădu lordului frîul şi calul alb îl duse pe bătrînul lord dincolo de poarta castelului. Ioana îl urmări pînă ce dispăru, apoi se dezlipi de fereastră şi începu să plîngă amar.

— Primul meu bal, hohoti ea. Putea să fi fost primul meu bal. De-acum înainte, niciodată nu voi mai avea prilejul să merg la bal. Niciodată, niciodată! Şi toate acestea numai pen- tru că n-ai vrut să te duci să-l rogi!

— Linişteşte-te, draga mea, se străduia s-o împace dăda- ca. Balurile şi serbările nu sînt pentru tine. Nu te supăra pe bătrîna ta dădacă. Eu nu pot să fac nimic. Chiar, dacă-i vor- beam, tot nu te-ar fi luat.

Ioana încetă să plîngă tot aşa de repede precum începu- se, şi-i ceru iertare dădacei.

— Nu fi supărată pe mine, dădacă, spuse ea. Tu eşti sin- gurul meu sprijin. N-am vrut să te jignesc. Tu n-ai nici o vină. La drept vorbind, nici nu vreau să mă duc la un asemenea bal. Să privesc cum îşi dau aere împopoţonaţii de lorzi şi doamnele. Să ştii că nici nu merită.

Şi totuşi, cînd părăsi curtea castelului şi ieşi în cîmp, se gîndea ce bine ar fi să nimerească la acest bal! Să zărească mă- car pe frumoasele şi împodobitele prinţese, pe rege şi regină! Dar mai mult decît orice, ar fi vrut să-l vadă pe tînărul prinţ. Şi atît de mult se îngîndură, încît nici nu-l observă pe prietenul său, gîscarul, care mînînd cîrdul de gîşte venea şchiopătînd, în întîmpinarea ei. El încetă să cînte din fluier şi-o întrebă:

— La ce te gîndeşti, Ioana? Vrei să-ţi cînt un cîntec vesel ca să joci? Sau unul trist, ca să plîngi?

— Vreau să dansez, răspunse Ioana, dar nu aici. Aş vrea să mă duc la oraş, la balul regelui! Dar pe mine nu m-au invitat.

— Dacă vrei neapărat să ajungi acolo – spuse gîscarul – nu-i nimic mai simplu! Merg şi eu cu tine, şi luăm şi gîştele mele. Nu-i aşa de greu de mers, pînă acolo, nici chiar pentru un şchiop ca mine.

Şi porniră la drum. Drumul nu i se păru Ioanei chiar atît de lung, deoarece gîscarul tot timpul cînta din fluier. Cînta atît de vesel, şi cu atîta foc, încît Ioana se înveselise de-a binelea, cînta şi ea, se rotea în jurul lui şi juca.

Cînd ajunseră aproape de oraş, deodată auziră în urma lor zgomotul copitelor de cai şi în curînd li se alătură un tînăr, înalt, frumos, pe un cal negru ca pana corbului.

— Mergeţi la oraş? îi întrebă el. Pot să vă însoţesc? împreună ne va fi mai vesel.

— Cum de nu, desigur sir! răspunse gîscarul. Noi mergem la oraş să vedem pe oaspeţii de seamă, care se adună la balul regelui. Dacă doriţi, veniţi cu noi.

Tînărul descălecă şi se alătură Ioanei, iar gîscarul cel şchiop mergea în urma lor, zicînd din fluier.

Deodată tînărul necunoscut se opri, o privi pe Ioana şi-o întrebă:

— Ştii cine sînt eu?

— Nu, răspunse Ioana. Cine?

— Sînt prinţul moştenitor! Merg la balul tatălui meu. Nu te grăbi chiar aşa, vreau să te privesc mai bine.

Într-adevăr, prinţul nu-şi lua ochii de la fată, iar gîscarul prinse a zice un cîntec nou, necunoscut, fermecător. E drept, Ioana nu-l asculta, ea privea în ochii prinţului; dar şi prinţul, abia de mai auzea cîntecul. Ochii lui o sorbeau cu nesaţ. Nu vedea nici

rochia ei ruptă şi nici că era desculţă, el îi admira obrazul, talia mlădioasă şi mersul ei uşor.

— Cum te cheamă? o întrebă el.

— Ioana.

— Ascultă-mă, Ioana, spuse prinţul, nici o fată încă nu mi-a tulburat inima atît de mult ca tine! Astăzi la bal eu trebuie să-mi aleg logodnica. Fii tu logodnica mea şi căsătoreşte-te cu mine!

Ioana tăcea. Îi aruncă numai o privire. În vremea asta, calul bătu din copite nerăbdător, iar fluierul gîscarului amuţi.

— Ei, răspunde-mi, vrei să-mi devii logodnică şi

prinţesă? Ioana zîmbi, clătinînd din cap şi

spuse:

— O, nu! Tu vrei să rîzi de mine. Seamăn eu oare a prin- ţesă? Mai bine încalecă repede şi fugi la bal, şi alege-ţi o logod- nică dintre frumoasele prinţese.

— Dar eu vorbesc din suflet, crede-mă, o rugă prinţul! Dacă nu vrei să-mi fii logodnică, atunci poate că vii cu mine la bal? Să ştii că te aştept la miezul nopţii împreună cu prietenul tău, gîscarul, cu fluierul său şi gîştele astea cenuşii. Ai să vii?

Ioana se uită la prinţ şi-i răspunse:

— Poate că da. Sau poate că nu. Nu ştiu!

Mai mult nu spuse nimic. Prinţul se aruncă pe calul său de culoarea corbului şi galopă către oraş.

Se făcu seară. Caretele, una după alta, soseau mereu şi se opreau la castelul unde în sala cea mare regele şi regina pri- meau pe nobilii oaspeţi. Veneau chiar din cele mai depărtate comitate şi domenii, deoarece nimeni nu voia să scape un asemenea mare eveniment: prinţul moştenitor, fiul cel mare al regelui, trebuia în seara aceea să-şi aleagă logodnica.

Multe dintre frumoasele lady îşi ascundeau nădejdile şi dorinţele lor tainice după uşoare flecăreli şi nepăsătoare zîmbete.

Balul începuse de mult, dansurile urmau unul după altul, dar prinţul încă nu alesese pe nimeni.

În sfîrşit, sosi miezul nopţii. La ultima bătaie a ceasului, în capătul sălii se făcu zarvă şi murmur de mirare. Dansatorii se dădură în lături şi în faţa regelui şi a reginei apăru un ciudat cortegiu: în

frunte păşea o fată desculţă, într-o rochie verde, zdrenţuită, după ea venea gîscarul cel şchiop, iar în urma lor se clătinau nouă gîşte cenuşii gîgîind.

Erau oaspeţii, veniţi la balul regelui.

De la început, toţi curtenii amuţiră de nedumerire, însă îndată începură să şuşotească şi să rîdă zgomotos. Dar deodată tăcură, cînd văzură pe prinţ ieşind înainte şi luînd pe fata cea desculţă de mînă. O conduse către părinţii săi, care şedeau pe tron.

— Iată, cuvîntă prinţul, asta-i Ioana! Dacă ea mă vrea, eu o aleg de soţie. Ce ai de spus la aceasta?

Regele o privi cu atenţie pe Ioana, apoi răspunse:

— Fiul meu, alegerea ta nu-i proastă. Dacă fata este tot atît de bună şi cuminte, pe cît este de frumoasă, ea va fi o prin - ţesă destoinică!

— Tînăra e foarte drăguţă, e adevărat, spuse regina, dar ce fel de rochie este asta?

— Şi de ce nu spune nimic? întrebă regele. La ce se gîn- deşte ea?

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, spuse încet Ioana, eu primesc cu dragă inimă să fiu soţia prinţului!

Deodată, în plină tăcere, răsunară sunetele duioase de fluier ale gîscarului. Nimeni nu auzise în viaţa lui o asemenea muzică melodioasă şi fermecătoare. Şi deodată rochia cea zdrenţuită a Ioanei se prefăcu, în ochii tuturor, într-o rochie scumpă, albă, împodobită cu briliante strălucitoare, iar cele nouă gîşte, în mici paji, îmbrăcaţi numai în albastru. Ei ridica- ră trena Ioanei şi astfel o urmară pînă ce prinţul o conduse pe logodnica sa, în celălalt capăt al sălii, ca să înceapă dansul. Iar sunetele fluierului se pierdură în vesela muzică, care se revărsa din sala de bal.

Iată, aceasta este povestea Ioanei Zdrenţăroasa, care a devenit prinţesă, iar mamele, chiar şi cele mai invidioase, fură de părere că atît prinţul cît şi Ioana sînt o pereche minunată.

Un singur om a rămas trist în mijlocul acestui entuziasm, acela era bătrînul lord. El nu putea să uite durerea lui şi numai după ce a încetat zvonul

clopotelor, el porni în galop la castelul său de pe ţărmul mării.

După primul dans cu prinţul, Ioana îşi căută pe credin- ciosul său prieten, gîscarul, dar acesta dispăruse. Ea trimise atunci pe slujitorii săi să-l caute în toate colţurile ţării, dar nimeni nu l-a mai văzut nicăieri. E adevărat că locuitorii sate-

lor povestesc că atunci cînd ei se întorc acasă tîrziu de tot, aud cîteodată pe cîmp şi în păduri, un cîntec duios şi trist de fluier.

Pe bătrîna ei dădacă, chiar a doua zi după cununie, Ioana e luat-o la sine. Astfel, bătrînica a trăit pînă la sfîrşitul zilelor sale, în castelul regesc.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ BIRMANĂ

Logodnicii micuţei şoricioaice

SE POVESTEŞTE că odată, într-o familie de şoareci, s-a născut o mică şoricioaică. Odrasla era atît de frumoasă, încît părinţii îşi puseră în gînd s-o mărite, însă nu cu orişicine, ci cu cel mai puternic din lume. Pentru aceasta, o porniră la drum în căutarea logodnicului.

Mai întîi se duseră la soare.

— O, soare! spuseră tatăl şi mama micuţei şoricioaice, ia-o de nevastă pe frumoasa noastră fiică.

Cînd soarele le spuse că primeşte să fie logodnicul tine- rei, în sufletul lor se strecură o îndoială şi de aceea îl întrebară:

— Oare tu eşti cel mai puternic din lume?

— Nu, desigur că nu, răspunse soarele. Ploaia e cu mult mai puternică decît mine. E de ajuns numai să se ivească şi eu sînt silit îndată să intru în nori.

— Atunci, te rugăm să ne ierţi!... spuse familia Roade- mult, ploconindu-se pînă la pămînt. Noi vrem să măritām pe fata noastră numai după cineva care este cel mai puternic din lume.

Merseră la ploaie. Ploaia le răspunse că mai puternic decît ea este vîntul, deoarece, cum se stîrneşte îi împrăştie toţi norii.

Îşi îndreptară paşii apoi spre vînt. Cum vîntul nu voia să se însoare cu frumoasa şoricioaică, a preferat să recunoască că el nu este cel mai puternic din lume.

— Oricît m-am căznit să dobor muntele, spuse el, n-am izbutit niciodată.

Atunci familia Roade-mult luă drumul către munte.

Acesta le răspunse foarte mîhnit:

— Sînt un nimic, în faţa puternicului bivol care vine în fiecare seară să-şi ascute coarnele de mine şi încetul cu încetul mă dărîmă.

Plecară mai departe, în căutarea bivolului. Acesta le spu- se că, din păcate, nu este el cel mai puternic din lume, pentru că el trebuie să se lase legat cu un curmei de către văcarul satului.

Părinţii preafrumoasei şoricioaice merseră apoi la cur- mei. Acesta se bucură tare mult că poate deveni logodnicul micuţei şi drăgălaşei şoricioaice, dar fu nevoit să recunoască că există o fiinţă mai puternică decît el. Un şoricel, care trăieşte în grajdul vacilor. Vine în fiecare seară şi roade curmeiul fără nici o greutate.

În cele din urmă şoricelul din grajdul vacilor a fost ales logodnic pentru micuţa şoricioaică. Familia Roade-mult a găsit că el este cel mai puternic din lume, cel mai frumos şi cel mai vrednic să devină bărbatul preafrumoasei lor odrasle.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ BIRMANĂ

Cleştele fermecat din Pagan

SE POVESTEŞTE din bătrîni că la una din pagodele ora- şului Pagan, în vremurile de demult, era aşezat, drept podoabă, un cleşte uriaş. Judecătorii craiului acelei împărăţii aduceau întotdeauna pe împricinaţi la această pagodă şi puneau pe fie- care dintre părţi să-şi spună păsul ţinînd mîinile în deschiză- tura cleştelui.

De fiecare dată, cînd cineva spunea un neadevăr, cleştele îndată se închidea şi-i strîngea cu putere mîinile. Datorită acestui fapt, dispărură din împărăţie hoţii şi netrebnicii, iar ju- decătorii rămaseră fără slujbe, neavînd pe cine să mai judece.

Dar iată că într-o bună zi un bogat negustor plecă într-o îndepărtată călătorie şi lăsă în păstrare unui călugăr, care era şi economul mînăstirii, o pungă de aur.

Monahul, luînd punga în păstrare, îşi puse în gînd să nu se mai despartă de ea şi multă vreme îşi frămîntă mintea cum să înşele pe negustor, dar mai ales pe cleştele pagodei.

În cele din urmă, îi veni în cap o straşnică idee. Topi aurul şi-l turnă într-un baston de bambus care, după cum ştiţi, este gol pe dinăuntru.

După o vreme, cînd negustorul se întoarse din lunga-i că- lătorie şi ceru monahului să-i restituie aurul, acesta îi răspun- se, fără a clipi din ochi, că i l-a dat îndărăt. Păgubaşul se mînie foarte şi-l chemă în faţa judecăţii. Atunci judecătorul îi pofti pe împricinaţi la cleştele pagodei. Punînd mîinile în gura cleştelui, negustorul declară:

— Mărturisesc că am încredinţat acestui monah

o pungă de aur; de asemenea, mărturisesc că el nu mi-a înapoiat-o aşa cum ne-a fost învoiala.

Mulţimea de oameni care se afla de faţă privea curioasă şi nerăbdătoare spre cleşte. Dar acesta stătea nemişcat. Atunci monahul, care se sprijinea pe bastonul său, se apropie de cleşte şi spuse către bogătaş:

— Rogu-te, ţine-mi, pentru cîteva clipe, bastonul meu, pînă ce eu voi pune mîinile mele în deschizătura cleştelui.

Negustorul, fără să bănuiască şiretlicul, luă bastonul în mînă, iar monahul rosti:

— Mărturisesc că într-adevăr am luat aur în păstrare de la acest negustor, dar totodată declar că i l-am dat înapoi aşa cum ne-a fost înţelegerea şi că în acest moment aurul se află în mîinile proprietarului.

Toţi se uitară nerăbdători către cleştele fermecat, dar acesta, ca şi mai înainte, nici gînd să se mişte. Judecătorul rămase încurcat, iar norodul adunat începu să murmure şi să strige:

— Cleştele fermecat nu este bun la nimic!... Unul dintre ei, de bună seamă, este hoţ!... De ce atunci el nu arată adevă- rul?

Şi oamenii începură să ia în derîdere cleştele.

Povestea spune că pînă la urmă judecătorul a dibuit şi- retlicul monahului. Negustorul a primit aurul îndărăt, iar mo- nahul a fost aspru pedepsit. Dar după această întîmplare, povestea mai spune că renumitul cleşte fermecat din Pagan s-a supărat pe oameni şi a încetat să mai ajute pe judecători în aflarea adevărului. De atunci niciodată n-a mai strîns mîinile împricinaţilor, chiar dacă aceştia minţeau de îngheţau apele.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ IZRAILEANĂ

Băiatul cel înţelept

IATĂ CE POVESTE S-A ÎNTÎMPLAT , odată, între doi băcani.

Prăvăliile lor erau aşezate alături; se despărţeau numai printr-un gard de lemn. Într-una se vindea unt, în cealaltă, mirodenii.

Odată, într-o seară, la închiderea pieţii, băcanul care vin- dea mirodenii văzu prin crăpătura gardului cum vecinul său, care vindea unt, număra dinari de aur şi-i punea într-o basma roşie. Începu să-i numere şi el. În basma se aflau 165 de mone- de de aur. Îl cuprinse lăcomia; tare ar fi vrut să pună mîna pe ei. Chibzuind apoi, ieşi repede în stradă şi începu a striga cît îl ţinea gura, prefăcîndu-se că a fost prădat:

— Ajutor! M-au prădat! Mi-au furat

banii! Îndată sosiră străjerii.

— Pe cine bănuieşti de furt? îl întrebară ei.

— Nu ştiu... După ce am strîns banii în basmaua roşie, n-a intrat nimeni aicea, afară de vecinul meu care vinde unt, minţi el. În basma erau 165 de dinari!

Străjerii cercetară prăvălia vecinului şi, într-adevăr, găsi- ră într-un loc ascuns 165 de dinari de aur, înfăşuraţi într-o basma roşie.

Băcanul care vindea unt se jură că banii sînt ai lui, dar în zadar, străjerii nu-i dădură nici o crezare, îl înşfăcară şi-l aruncară în temniţă.

Judecătorul începu să cerceteze acest caz, dar nu putu să afle cine are dreptate şi cine e vinovat.

De judecată se interesă însuşi cîrmuitorul oraşului, dar nici el nu putu să-i dea de capăt. La urma urmei, cui trebuie să dai crezare, băcanului cu

unt sau vecinului? Cine dintre ei spu- ne adevărul şi cine minte? În oraş, toată lumea vorbea numai despre această judecată, dar, ca să dezlege taina, nimeni nu era în stare.

Într-o zi cîrmuitorul, plimbîndu-se la marginea oraşului, întîlni un grup de copii care se pregăteau de joacă. Auzi cum unul dintre ei spuse:

— Hai să ne jucăm de-a judecătorul. Tu vei fi băcanul care vinde unt, tu, vecinul lui, iar eu voi fi judecătorul.

Cîrmuitorul oraşului se ascunse după un copac şi urmări jocul. Copiii rostogoliră un mare bolovan de piatră şi aşezară pe el copilul care trebuia să fie judecătorul. Spre el s-apropiară alţi doi copii, aceştia erau băcanii.

— Sînt banii mei, cei 165 de dinari, eu i-am cîştigat din vînzarea untului, spuse unul.

— Nu-i adevărat, sînt banii mei, răspunse celălalt. Eu i-am numărat, i-am înfăşurat într-o basma roşie şi i-am ascuns într-un sertar, iar tu ai venit şi i-ai furat.

Ascultîndu-i pe amîndoi, „judecătorul” porunci:

— Aduceţi-mi o farfurie cu apă caldă.

— Pentru ce? întrebară copiii miraţi.

— O să pun în ea dinarii de aur. Dacă deasupra apei vor apărea picături de grăsime, înseamnă că banii sînt ai băcanului care vinde unt, el toată ziua pune mîinile pe marfa lui şi are mîinile pline de grăsime, deci şi monedele trebuie să fie pline de grăsime. Iar dacă nu va apărea nimic, înseamnă că banii sînt ai vecinului său, care vinde mirodenii.

Auzind acestea, cîrmuitorul oraşului ieşi din ascunzătoa- rea lui, luă pe copilul „judecător” în braţe, îl sărută, îl întrebă care-i e numele şi se interesă unde locuieşte.

Întorcîndu-se acasă, dădu de ştire, că mult aşteptata ju- decată se va face mîine. Vestea aceasta se răspîndi în tot ora- şul. În clădirea judecătoriei se adunară mii de oameni.

Cînd amîndoi băcanii şi-au spus din nou păsurile, cîrmu- itorul porunci să i se aducă o farfurie cu apă caldă şi basmaua cu dinarii de aur. Puse monedele în

apă şi la suprafaţă apărură pete de grăsime.

— Arătaţi farfuria mulţimii, porunci cîrmuitorul, să spună cei de faţă ai cui sînt banii.

— Ai băcanului cu untul! Ai băcanului cu untul! strigară oamenii într-un glas.

Banii au fost predaţi îndată stăpînului lor, iar pe vecinul lui l-au condamnat la închisoare pe viaţă.

Toţi începură să laude înţelepciunea cîrmuitorului, el însă, ridicînd în braţe pe băiat, le spuse:

— Nu eu, ci acest băiat a descoperit pe mîrşavul înşelă- tor. El m-a învăţat cum să duc la capăt această atît de încîlcită treabă.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ IZRAILEANĂ

Leviatan şi vulpea

ODATĂ, Leviatan, stăpînul împărăţiei peştilor, auzind că vulpea este cel mai înţelept animal pe pămînt, a vrut şi el să devină tot atît de înţelept ca dînsa. Pentru aceasta, trimise la ea vreo cîţiva peşti, dintre cei mai mari şi mai puternici, porun- cindu-le să-i răpească mintea şi să o aducă la el.

Înotînd spre mal, peştii zăriră încă de departe vulpea şi începură să bată apa cu cozile. Vulpea observă apa ondulîndu- se şi întrebă pe peşti:

— Ce faceţi aici, aşa aproape de mal?

— Te aşteptam.

— Pe mine? se miră vulpea. Dar ce nevoie aveţi de mine?

— Cum, n-ai aflat că stăpînul nostru Leviatan este grav bolnav, mîine, poimîine moare şi că tu vei rămîne singurul lui moştenitor? Vestea despre mintea ta ascuţită a ajuns pînă la adîncurile mării şi împăratul nostru doreşte ca tu să fii împă- răteasă peste întreaga împărăţie a adîncurilor apelor.

— Dar cum voi ajunge eu pînă la Leviatan? întrebă vulpea.

— Urcă-te călare pe mine, îi răspunse cel mai în vîrstă dintre peşti, şi eu într-o clipă te voi duce pîn' la el. La noi ai să trăieşti fericită; ai să ai bogăţii şi lux; ai să mănînci şi ai să bei din belşug, şi ai să dormi cît o să vrei, nici un animal nu va îndrăzni să te ameninţe.

Vorbele peştilor îi ameţiră capul şi vulpea se hotărî să pornească la drum lung.

Cînd peştii se depărtară la o distanţă mare de mal, unde se ridicau valuri înalte, vulpea se sperie şi

spuse:

— Dragii mei peşti, acum eu mă aflu în mîinile voastre, spuneţi-mi adevărul, ce vreţi să faceţi cu mine? Unde trebuie să mă duceţi?

— Acum putem să-i spunem totul, se hotărîră peştii. Împăratul nostru Leviatan a auzit că tu eşti cea mai înţeleaptă

dintre toate animalele pe pămînt. El a hotărît ca să-ţi mănînce inima, ca să devină tot atît de înţelept ca şi tine.

Vulpea se cutremură.

— De ce nu mi-aţi spus asta de la început? Dacă ştiam despre ce e vorba, atunci neapărat luam cu mine şi inima. Ce nesocotiţi sînteţi!

— Dar acum, oare inima nu e cu tine? se mirară peştii.

— Se înţelege că nu-i cu mine, răspunse vulpea. Noi vulpile avem obiceiurile noastre. Nu ducem peste tot inimile cu noi, ci le luăm numai la nevoie. Acum, dacă aveţi trebuinţă de ea, trebuie să ne întoarcem la mal. Eu am să alerg pînă la vizuina mea, am să iau inima, care stă ascunsă într-un loc retras, şi apoi voi dărui-o împăratului vostru. El mă va răsplăti generos, de asemenea şi pe voi pentru zelul cu care m-aţi adus cu inimă cu tot.

Ai dreptate, spuseră peştii şi se întoarseră spre ţărm. Vulpea sări pe nisipul de pe mal şi începu să ţopăie de bucurie.

— De ce pierzi vremea degeaba? îi spuseră peştii. Gră- beşte-te, aleargă după inima ta, ca să pornim din nou la drum.

— Sînteţi nişte proşti, le răspunse vulpea rîzînd! Dacă nu aveam inima la mine, cum puteam eu să scap de voi şi de împăratul vostru?

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ COREEANĂ

Băiatul cu ghiveciul fără flori

SE POVESTEŞTE că demult, tare demult, trăia într-o ţară îndepărtată un împărat. Şi era înţelept şi fericit împăratul. Un singur lucru însă îi umbrea bătrîneţea lui liniştită: nu avea copii. Într-o zi, ce se gîndi împăratul? „Am să aleg din împărăţia mea pe cel mai cinstit băiat, am să-l iau la palat şi am să-l înfiez”. Apoi dădu poruncă curtenilor să împartă tuturor copiilor din împărăţie seminţe de flori, spunînd:

— Cel care va creşte din aceste seminţe cele mai frumoa- se flori, acela va fi fiul sau fiica mea.

Toţi copiii au semănat seminţele şi au început să le ude şi să le poarte de grijă în fiecare dimineaţă şi seară.

Şi băiatul Son Ir, cu răbdare şi stăruinţă, a semănat se- minţele, le-a udat şi le-a îngrijit cu multă dragoste. Dar trecură zece zile, două săptămîni, o lună şi seminţele din ghiveciul lui încă nu încolţiră.

„Ciudat! De ce oare nu încolţesc seminţele mele?” se fră- mînta Son Ir. În cele din urmă se duse la maică-sa şi-o întrebă:

— Mamă, spune-mi, te rog, de ce nu vor să încolţească seminţele mele?

Mama, tot aşa de îngrijorată, îi răspunse:

— Răsădeşte-le în alt pămînt, poate că acolo vor încolţi.

Son Ir puse seminţele în alt pămînt, dar nici acolo nu răsăriră.

Veni şi ziua cînd împăratul trebui să vadă florile. Mulţi- me de copii în haine de sărbătoare, însoţiţi de părinţii lor, au ieşit în stradă ţinînd în

faţă ghivece cu flori. Fiecare voia să devină prinţul moştenitor. Dar ce s-a întîmplat? De ce oare împăratul, privind florile, trecea prin faţa fiecărui copil şi chipul său nu arăta nici o umbră de bucurie?

Deodată, în faţa unei case, el văzu pe Son Ir plîngînd şi ţinînd în mîini ghiveciul fără flori. Împăratul porunci să fie adus băiatul în faţa lui.

— De ce stai cu ghiveciul gol? întrebă împăratul.

Son Ir, plîngînd, îi povesti cum a semănat seminţele, cum le-a udat şi le-a îngrijit, dar ele nu încolţiseră, probabil drept pedeapsă pentru aceea că el, odată, în taină, a rupt un măr dintr-o grădină străină.

Ascultînd acest răspuns, împăratul îl luă în braţe pe Son Ir şi spuse:

— Iată, dînsul este fiul meu cel cinstit! El va fi prinţul moştenitor.

Oamenii din mulţime se întrebară nedumeriţi:

— De ce împăratul a înfiat tocmai pe băiatul cu ghiveciul fără flori?

Împăratul, auzind glasurile nedumerite ale oamenilor, răspunse:

— Aflaţi, oameni buni, că seminţele pe care le-am împăr- ţit copiilor au fost fierte.

Zicînd acestea, împăratul se întoarse la palat împreună cu Son Ir şi suita sa.

Toţi dădură din capete că au înţeles. Iar copiilor care stăteau cu flori frumoase în mîini li se înroşiră obrazurile de ruşine: pentru că ei au semănat alte seminţe în locul celor fierte, primite de la împărat.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ COREEANĂ

Ţol Se şi ursul

ÎNTR-O FAMILIE SĂRACĂ dintr-un sat, trăia odată un băiat. Îl chema Ţol Se. El trebuia să meargă adesea în munţi să taie lemne şi să culeagă vreascuri pentru foc.

Într-o zi, cînd Ţol Se tăia lemne departe în munţi, deo- dată auzi un zgomot. De spaimă, scăpă toporul, cînd văzu că drept în faţa lui venea un urs.

— Ei, netrebnicule! Cine ţi-a dat voie să tai lemne aici? urlă ursul.

— Dar cine mă opreşte? Eu tai lemne de care nimeni n-are nevoie, răspunse Ţol Se.

— Îndrăzneşti să mai răspunzi, mă înfrunţi? Cum ţi-ai îngăduit să faci ce vrei aici, cînd pădurea are un stăpîn?! răcni ursul din tot gîtlejul lui.

Ţol Se înţelese că nu e bine să înfurii pe urs, se hotărî să cadă la învoială cu el, cu blîndeţe.

— E adevărat, am greşit. Altă dată, cînd voi avea nevoie să tai lemne, am să-ţi cer învoire.

Ursul se linişti şi mormăi:

— Aşa să faci! Aici, în munţi, nimeni n-are voie, fără voia mea, să rupă nici un fir de iarbă.

Apoi arătă cu laba spre traista cu merinde a lui Ţol Se, atîrnată pe o cracă, şi spuse:

— Ce-i acolo? E ceva de mîncare? Scoate-o!

Ţol Se a trebuit să dea mîncarea lui ursului. Acesta mîncă totul, chiar şi ultimele firimituri de orez.

— De acum înainte, de cîte ori ai să vii după lemne să-mi aduci şi demîncare, mormăi ursul şi, răsturnîndu-se pe partea cealaltă, dispăru în adîncul pădurii.

Ţol Se, flămînd, îşi puse traista în spate şi se

îndreptă spre casă. Ursul de atunci încolo lua masa cu el.

Ţol Se continua să vină la pădure de fiecare dată cînd se terminau lemnele acasă. Odată, pe cînd urca un munte abrupt,

văzu o căprioară. Ea, şchiopătînd, alergă spre el, se aşeză pe pămînt şi-l rugă:

— Băiatule, fii bun, lecuieşte-mi piciorul. L-am întîlnit pe urs, şi iată cum m-a schilodit.

Lui Ţol Se i se făcu milă de căprioară, îşi rupse o fîşie din cămaşă şi-i legă piciorul.

— Acum îmi e mai bine, nu mă mai doare! Îţi mulţumesc din suflet... sînt necăjită. Ursul ăsta nu mă lasă să trăiesc.

Şi căprioara îi povesti băiatului despre necazurile ei.

— Ian ascultă, de ce la urma urmelor noi trebuie să îndu- răm toate astea?! spuse Ţol Se.

— Am o idee, îl încurajă căprioara. Ce crezi dacă... îi şop- ti lui Ţol Se la ureche.

— Foarte bine! Foarte bine! Desigur! aprobă din cap băiatul.

Despărţindu-se de căprioară, Ţol Se se înfundă în codru şi începu să taie lemne. „Poc! Poc!” se răspîndea ecoul lovitu- rilor de topor prin pădure. În scurt timp, se auzi un mers greoi.

— Ei! iar tai lemne fără învoirea mea? urlă ursul.

— Nu te supăra, ţi-am adus orez, spuse Ţol Se.

Şi repede luă traista de pe cracă şi-i dădu ursului o ceaş- că de orez. Ursul se prăvăli la pămînt şi începu lacom să înfu- lece orezul. Dar din adîncul pădurii se auzi un zgomot. Ursul mirat întrebă:

— Ce-i asta?

— Nu de mult au trecut pe aici vînătorii. Probabil că acum se întorc, răspunse Ţol Se.

Ursul tresări.

— Cum? Vînătorii? Au şi arme?

— Desigur. Şi fiecare vînător are cîte cinci copoi răi. Ursul se agită.

— E adevărat?

— Da, vin drept încoace, răspunse Ţol Se, uitîndu-se într-o parte.

— Scapă-mă. N-o să-ţi mai fac nici un rău şi

am să-ţi mulţumesc! începu să se roage ursul.

— Bine, asta nu-i greu. Dar unde să te ascund?

— Acoperă-mă cu haina ta, spuse ursul tremurînd de frică.

Ţol Se aruncă haina peste el. Ursul se zgribuli şi vîrî nasul în pămînt.

În vremea asta, dintre copaci se auzi un strigăt:

— Ei, tăietorule de lemne, n-ai văzut cumva un urs?

— Nu, n-am văzut, răspunse calm Ţol Se.

— Dar acolo sub haină ce ai? se auzi din nou glasul.

— Spune că sînt lemne. Repede! îi şopti ursul,

— Sînt lemne, pe care le-am tăiat.

— Dacă sînt lemne, de ce le-ai acoperit cu haina?

— Pune haina sub mine. Repede! se rugă ursul. Ţol Se, cu mare greutate, puse haina sub urs.

— Dacă sînt lemne, de ce nu le-ai legat?

— Repede, leagă-mă! începu să tremure ursul speriat.

Ţol Se îl legă strîns cu sfoară. Dar glasul dintre tufişuri continuă:

— Ei, băiete! Aici e ceva în neregulă. Dacă sînt lemne pentru foc de ce nu le-ai despicat?

Ursul, de frică, nemaiştiind ce să spună, răcni:

— Despică-le cu toporul! Repede!

Ţol Se îşi făcu vînt cu toporul şi după cîteva lovituri, ursul rămase nemişcat.

În acel moment, de după copaci ieşi căprioara.

— Uf! Parcă mi-ai luat o piatră de pe inimă.

— Ce bine am aranjat toate, căprioaro! spuse încîntat Ţol Se.

— Ne-a mers strună, pentru că ursul a fost prost, cuvîntă căprioara.

— Acum am să merg liniştit după lemne.

— Iar eu am să dorm fără nici o grijă, spuse căprioara şi dispăru în desişul pădurii.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ POLONĂ

Castelul prăbuşit

SE POVESTEŞTE din bătrîni că demult, pe malul unui lac, în care se revărsa un rîu, se înălţa cîndva un măreţ castel. Stăpînul castelului era un cavaler care trebuia să stea de strajă împotriva duşmanilor ce ar fi îndrăznit să atace norodul şi castelul. Dar el era atît de lacom de prădăciuni, încît singur punea la cale incursiuni războinice. Şi, cu acest prilej, jefuia nu numai pe străini, ci şi pe supuşii săi; era în stare să le ia şi pielea numai să se pricopsească.

Ţăranii erau istoviţi de muncă şi împovăraţi de mulţimea birurilor, iar slujitorii castelului veneau mereu să le ia cîte ceva din casele lor.

Cavalerul se îmbogăţea din ce în ce mai mult; în pivniţele castelului strîngea giuvaeruri, de-ale mîncării şi arme. Cînd nu se afla în expediţii trîndăvea şi petrecea. Se adunau la castel oaspeţi şi începeau zaiafeturile. Zarva petrecerilor se auzea pînă în sat; oamenii dădeau numai din cap şi ziceau unul către altul:

— Iar se veselesc. Se vede treaba că în curînd se vor apuca să strîngă alte biruri.

Într-adevăr, adeseori se întîmpla că la porunca cavaleru- lui slujitorii se năpusteau în sat, înşfăcau o vacă sau un viţel ca să ospăteze pe musafiri cu carne proaspătă. Fără să întrebe dacă ţăranul a plătit sau nu birul, ci pur şi simplu apucau tot ce le venea la îndemînă.

Într-o zi, trei argaţi se năpustiră în ograda unei văduve sărace şi-i luară vaca, singura ei avere din care trăia. Femeia, văzîndu-se fără văcuţa ei, prinse

a se văita în gura mare. Au- zind acestea, oamenii se adunară în grabă, încleştîndu-şi pum- nii de furie, însă nimeni nu îndrăznea să ridice glasul. Slujitorii nu se sinchisiră de lacrimile văduvei. O dădură la o parte, îi luară vaca şi o duseră drept la castel. Femeia fugea în urma lor şi striga:

— Oameni fără inimă ce sînteţi! Jefuitorilor! O văcuţă am avut şi pe aceea mi-aţi luat-o. Am să mă duc la boier şi am să mă plîng. Poate că se va milostivi şi-mi va da înapoi pe băla- na mea.

Gîfîind, intră în sala unde cavalerul petrecea cu musa- firii. Înmărmuri cînd văzu masa lungă încărcată cu fel de fel de bunătăţi, iar în jurul ei o mulţime de oameni. Întoarseră cape- tele spre ea, se uitau la bătrînă şi rîdeau. Femeia nu se simţi în apele ei, dar îşi aduse aminte de nenorocirea ei, prinse curaj, se apropie de stăpîn, îşi împreună mîinile pentru rugăciune şi începu să-l roage:

— Boierule, slugile dumitale mi-au luat vaca. Fie-ţi milă de o văduvă săracă. Cu ce o să mai trăiesc? Dă-mi vaca îndărăt!

Oaspeţii o priveau curioşi şi nu puteau pricepe deloc, de ce venise zdrenţăroasa aceea, cum de a îndrăznit să intre acolo. Înţelegînd mai apoi despre ce este vorba, izbucniră în rîsete zgomotoase. Stăpînul castelului dădu din mînă şi zise nepă- sător:

— Vaca... fierbe de mult în cazan. Doar vezi cîţi sîntem aici, în jurul mesei.

Şi mai zgomotos rîseră invitaţii, iar unul dintre ei, imi- tînd pe văduvă, glăsui ca o babă:

— Boierule, dă-mi vaca înapoi...

O imitase atît de bine, încît musafirii cît pe ce erau să cadă sub masă, de rîs.

Cu multă greutate se abţinu, săraca, să nu plîngă. Îşi dădu seama că rugîndu-se nu va scoate nimic de la boier... Atunci femeia îşi îndreptă spinarea, i se aprinseră ochii, îşi aţinti privirile asupra oaspeţilor şi strigă:

— Fiţi blestemaţi cu toţii, care vă aflaţi aici! Să vă înghită pămîntul!

Dar şi aceste vorbe fură primite cu hohote de rîs. Unora, e adevărat, nu le-a fost pe plac îngrozitorul blestem. Şi deoda- tă, de-abia ieşind

femeia afară, şi castelul se cutremură, apoi cu un zgomot asurzitor se prăbuşi sub pămînt şi odată cu el toţi cei care se aflau acolo.

Văzînd asemenea minune, bătrîna se sperie de moarte şi o luă la fugă cît o ţineau picioarele.

Dar povestea noastră nu se sfîrşi cu aceasta. Din castelul îngropat sub pămînt, din vreme în vreme, ieşea o fată de vreo cincisprezece ani, fiica cavalerului. Aceasta se întîmpla dumi- nică dimineaţa. Nu o dată o văzură oamenii, îmbrăcată într-o rochie albă, palidă şi tristă, se plimba pe ţărmul lacului, pri- vind în jur, ca şi cînd ar fi căutat ceva, apoi, aplecîndu-se deasupra rîului, răsuflecîndu-şi mînecile, spăla rufele.

Se spunea, printre oameni, că fata fusese în castel în mo- mentul cînd acesta se prăbuşise şi dispăruse sub pămînt. Fata nu luase parte la fărădelegile tatălui său, de aceea nu murise, şi trăieşte în castelul îngropat şi iese din cînd în cînd la lumina zilei.

Într-un rînd, un fecior înalt şi frumos păştea vitele pe locul unde fusese cîndva castelul. Şedea întins pe pămînt şi admira răsăritul soarelui. Deodată vede o fată neasemuit de frumoasă, culegînd căpşuni. Se minună grozav văzînd-o şi se întrebă: „De unde o fi apărut această frumuseţe?” Curios, se apropie de ea şi-i spuse:

— Bună ziua!

Fata se întoarse către el prietenoasă şi pe chipul ei palid străluci ca o rază de soare bucuria. Prinseră a vorbi şi ea îi povesti tînărului că este fata din castelul prăbuşit sub pămînt. Pe urmă adăugă:

— Tu poţi să mă salvezi pe mine şi castelul şi să iei de acolo toate bogăţiile, dacă vei îndeplini o condiţie.

— Care anume? întrebă curios tînărul. Ce trebuie să fac?

— Să mă treci peste rîu, dar să nu cumva să priveşti îndărăt.

Flăcăul cu dragă inimă primi să-i îndeplinească rugămin- tea, fata îi plăcuse foarte mult, de aceea nici dorinţa ei nu i se păru greu de îndeplinit. Luă fata în braţe şi se îndreptă curajos către rîu.

Dar de-abia o porni din loc, că începură să apară, ca din senin, fel de fel de monştri, animale fioroase şi păsări nemai- văzute. Fiecare dintre ele încerca să-l înşface de pantaloni, să-l muşte de picioare; dihăniile se ridicau în picioare în faţa lui, închizîndu-i drumul. Băiatul însă nu se sperie, nu le dădu nici o atenţie, ci păşea tot înainte şi înainte. Deodată vede că din

pămînt se ridică castelul şi creşte mereu în sus. Clopotul din turn începu să bată. Ca din pămînt apăru o namilă şi-i smulse pălăria, care era nouă-nouţă, pe care taică-său i-o cumpărase, nu de mult, de la iarmaroc. Îi păru tare rău după pălărie, de aceea se întoarse să vadă cine i-a luat-o, dar în aceeaşi clipă fata căzu în apă, scoţînd numai un oftat jalnic:

— Vai mie, vai... încă o sută de ani va trebui să trăiesc sub pămînt.

Şi fata dispăru, iar castelul din nou se prăbuşi sub pămînt.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ POLONĂ

Rusalcele

DEMULT, tare demult, pe ţărmurile Mării Baltice, după cum povestesc bătrînii, se puteau întîlni rusalce. Pînă la brîu ele arătau ca femeile. Aveau chipurile neobişnuit de frumoase, părul lung, pieptul zvelt şi mîini gingaşe. Iar mai jos de brîu, corpul lor era acoperit cu solzi, sfîrşindu-se printr-o coadă ca la peşti. De aici şi denumirea lor de zîne ale apelor sau rusalce.

Zînele apelor se ivesc cîte una sau în grup. Cel mai adesea le poţi vedea cînd soarele străluceşte şi încălzeşte apa mării. Atunci ele ies din mare, se aşază pe nisip şi-şi despletesc părul. Se întîmplă ca să înoate şi să se apropie de cîte o luntre sau de o corabie şi să privească curioase la lucrurile ce se află înăuntru. Dar cel mai mult le interesează oamenii. Cîteodată se urcă chiar pe puntea corăbiei şi, privind în jur, sar apoi îndărăt în mare. Unii pescari istorisesc că rusalcele răstoarnă chiar luntrile, aflîndu-se în largul mării, iar pe pescari îi duc în vîrtejul morţii.

Odată, un tînăr pescar ieşise de unul singur pe mare şi plutise departe, departe de ţărmul mării. El ştia că acolo sînt bogate bancuri de peşti. Vîslea liniştit, cînd, deodată, spre ui- mirea lui, în partea dreaptă a bordului, zări o femeie cu un păr bogat, unduios, despletit şi cu ochi verzi strălucitori. La ince- put, tînărul crezu că e o vedenie, de aceea îşi frecă ochii şi se mai uită o dată. Femeia însă nu dispăruse. Acum nu se mai îndoia că alături de luntrea lui înoată zîna apelor. Uimit de înfăţişarea ei şi curios să afle cît mai multe, tînărul pescar se

gîndi în sinea lui: „Se vede treaba că e adevărat ce a spus bunicul: zînele mării există aievea pe lume şi înoată în mare”.

De emoţie, inima prinse a-i bate mai tare, iar răsuflarea i se întretăie. Nu putea să-şi dezlipească ochii de la faţa ei frumoasă şi de la părul ei mătăsos. Cu mare greutate, îşi linişti simţămintele clocotitoare, prinse curaj şi o întrebă pe zîna mării ce plutea alături de el:

— Cine eşti?

Zîna mării nu răspunse. Înota mai departe, spintecînd valurile, iar cu ochii săi verzi continuă să-l străpungă pe tînărul pescar. Astfel, tăcînd, pluteau împreună. După o bucată de vreme, pescarul o întrebă din nou:

— Încotro înoţi?

De data aceasta, auzi un glas gingaş ca o suflare de vînt:

— În mare.

— Dar unde locuieşti?

— În mare.

Astfel făcură cunoştinţă. Pescarul, în sfîrşit, se convinse că are în faţă-i o adevărată zînă a mării, deoarece nici un om nu poate trăi în apele mării.

Cu cît o privea mai mult, cu atît mai vîrtos se aprindea dorinţa s-o ia în luntre şi s-o ducă acasă. Dorea să fie numai a lui, pentru totdeauna. Prinse a visa, a se mîngîia cu nădejdea că va putea începe o viaţă nouă şi fericită cu această fiinţă fermecată. Zîna apelor, pesemne, îşi dădea seama ce se petrece în sufletul tînărului pescar, de aceea în mod voit îi aprindea dorul. Se apropie de luntre şi se prinse cu mîinile de margine.

— Ai obosit? o întrebă pescarul. Rusalca îi răspunse dînd din cap.

— Urcă-te în luntre. Odihneşte-te puţin.

O ajută să iasă din apă, lucru care nu i se păru atît de uşor: ea avea doar coadă în loc de picioare. Luntrea se aplecă mult, dar în cele din urmă zîna apelor se urcă în ea, se aşeză şi începu din nou, curioasă, să-l privească pe pescar.

El o privea, cu mai mare curiozitate. Ochii îi alunecară pe părul ei răsfirat, argintiu ca lumina lunii, pieptul fremătînd, şi se opriră la coada sidefie de peşte.

Tînărul pescar şi rusalca petrecură multă vreme

vorbind, îndrăgindu-se, bucurîndu-se unul de altul, şi amîndoi trăiră clipe fermecate.

Deodată, se auziră cuvintele ca un suspin:

— Te iubesc.

Le pronunţase marea? Sau răsunară în închipuirea pes- carului? Nu, au fost pronunţate de gura tînărului, sub impresia simţămintelor necunoscute de el pînă acum.

Se aşeză alături de zîna apelor şi uită de pescuit, încetă să vîslească, punînd vîslele pe fundul luntrei, lăsînd-o să pluteas- că în voia valurilor. Astfel, pe amîndoi îi apucă seara, îi întîm- pină luna şi-i cuprinse în undele sale tainice, aşternînd o cără- ruie luminoasă între luntrea lor şi orizontul îndepărtat.

Cînd îşi mărturisiră dragostea unul altuia, gîndurile lor începură să se oprească asupra unui vis: cum să prelungească, pentru toată viaţa, clipele petrecute în luntre... Cu glasul şoptit şi emoţionat, pescarul o întrebă:

— Vrei să vii în casa mea şi să locuim împreună?

— Asta nu este posibil, răspunse rusalca. Eu nu pot să umblu, pot numai să înot. Nu pot trăi fără mare, fără ea eu sînt moartă.

— Ce să facem atunci? o întrebă mîhnit tînărul pescar. Rusalca îi şopti:

— Dacă eu nu pot veni la tine, vino tu la mine. Şi atunci vom fi împreună toată viaţa.

Şi înainte ca pescarul să aibă răgaz să spună ceva, zîna apelor, din îmbrăţişarea lui, se înclină peste luntre şi-l trase în adîncul mării. Îndată în jurul lor se iviră chipurile altor rusal- ce, alintîndu-se, şi care îndată prinseră a cînta imnul dragostei. Pustie, gonită de valuri, luntrea tînărului pescar, legănîn- du-se, se întorsese la ţărm. Oamenii rămaseră uimiţi: vîslele la locul lor, dar pescarul nicăieri. Speriaţi, se întrebară unul pe altul:

— Unde-o fi? Ce i s-a întîmplat? Unde să-l căutăm? Nimeni nu putea răspunde. Marea îşi păstra tainele sale. Oamenii puteau numai să bănuiască... Un singur pescar, împodobit cu plete albe, de-abia mişcîndu-se de povara anilor, spuse cu glas fără tăgadă:

— Zînele apelor l-au dus în adîncul mării. El este una din jertfele pe care, din vreme în vreme, le cere marea de la noi.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ TURCĂ

Sahim şi Mingo

POVESTEA ASTA s-a întîmplat demult, tare demult. Sus în munţi, unde zboară vulturii, trăia odată un băieţandru cu numele de Sahim. Era orfan de tată despre care se spune că fusese un iscusit vînător. Chiar în ziua în care s-a născut Sahim, tatăl său plecase la vînătoare şi nu s-a mai întors acasă: murise undeva departe în munţi. Mama şi băiatul rămaseră singuri pe lume, nu aveau nici un fel de rude şi nici avere nu aveau. Numai în vechea căsuţă, deasupra patului de lemn, stătea atîrnată o armă de vînătoare ruginită, care rămăsese încă de la bunicul lui Sahim. După moartea tatălui, în casa lor se instalaseră foametea şi nevoia ca oaspeţi nelipsiţi.

Trecură cîţiva ani. Sahim creştea şi prindea puteri, iar maică-sa îmbătrînea şi se usca. Trăiau din ce în ce mai rău. Într-o zi băiatul îşi îmbrăţişă mama şi-i spuse:

— Mamă! Eu m-am făcut mare, iar dumneata ai îmbăt- rînit. A venit vremea să-mi cîştig singur pîinea, iar dumneata trebuie să te odihneşti. Dă-mi, te rog, arma tatălui meu, voi pleca la vînătoare ca el odinioară.

Mama simţi o durere în inimă cînd îşi aduse aminte de soarta nenorocită a soţului ei, dar tăcu. Luă încet arma şi i-o dădu fiului.

După vechiul obicei turcesc, Sahim sărută arma, o curăţi şi din acel moment nu se mai despărţi de ea. Se ducea în fie- care zi în munţi şi acolo învăţa să tragă la ţintă. După o vreme, el deveni un bun ţintaş, încît nici un iepure, nici o gazelă şi nici o pasăre din înaltul cerului nu puteau să scape de arma lui.

Odată, întorcîndu-se de la vînătoare, auzi în pădure urle- tul lupilor şi se îndreptă în acea parte. Dar ce-i văzură ochii? În desişul pădurii se ascundea un mînz sur, iar în jurul lui stăteau lupii flămînzi şi fioroşi, gata să-l sfîşie cu colţii lor. Totuşi nu îndrăzneau să se apropie de mînz, gîndindu-se ca nu cumva mînzul să fie mai tare decît ei. Lui Sahim i se făcu milă de căluţ

şi, fără să stea pe gînduri, puse arma la ochi şi doborî lupul cel mai mare din haită. În clipa următoare ceilalţi o luară la fugă.

Atunci vînătorul intră în desiş şi scoase mînzul de acolo.

Iar acesta îndată îi spuse în grai omenesc:

— M-ai salvat de la moarte. Pentru aceasta îţi voi fi de folos şi te voi sluji cu dragă inimă. Însă cu o condiţie: să nu spui nimănui şi nicăieri că eu pot vorbi. Dacă vei spune, n-o să te creadă nimeni. Vor rîde de tine şi te vor numi mincinos, iar mie o să-mi facă numai rău. Oamenii mă vor închide într-o cuşcă şi mă vor duce peste tot, arătîndu-mă drept o minune.

Sahim se învoi şi duse repede mînzul acasă. Se gîndi multă vreme ce nume să-i dea calului său şi în cele din urmă îi găsi un nume frumos: Mingo. Îi făcu un grajd nou, îl îngriji şi-l hrăni cu tragere de inimă, încît în scurtă vreme părul armă- sarului deveni lucios ca aurul.

Pe neobservate, Mingo crescu, se făcu mare şi Sahim începu să-l călărească şi să meargă cu el la vînătoare în pădure. Vorbeau împreună numai în pădure, unde nu putea să-i audă nimeni. Mingo nu avea nevoie de nici un fel de căpăstru, deoarece el înţelegea foarte bine tot ce-i spunea Sahim. Era de ajuns ca Sahim să-i spuie: „Mingo, la galop!” şi Mingo o zbu- ghea din loc şi zbura, nu altceva.

Într-o zi, ca de obicei, plecară la vînătoare. Deodată Sahim zări o pietricică ciudată. Nu semăna deloc cu alte pietre. La întuneric pietricica strălucea ca cea mai frumoasă stea. Sahim o luă cu grijă şi o aduse acasă.

În curînd, o noapte întunecoasă învălui tot pămîntul. Era beznă, de nu vedeai nici la un pas. În odaia lui Sahim însă, de la lumina pietricelei, se vedea ca ziua.

Plecînd multă vreme la vînătoare, Sahim nici nu

ştia că în acea zi murise padişahul, conducătorul ţării, şi că din această pricină era doliu peste tot: timp de trei zile şi trei nopţi se poruncise tuturor locuitorilor ţării să nu aprindă lămpi sau lumînări. Pe toate uliţele circulau străjerii padişahului şi pe cine îl prindeau că a călcat porunca dată, aprinzînd lumina, acela era pedepsit cu moartea.

În acea noapte, slujitorii padişahului cercetară şi uliţa pe care locuia Sahim şi deodată zăriră în odaia lui strălucind ceva.

Îl înşfăcară de îndată şi-l duseră la vizir.

Acesta era un om gras, rotofei, cu fesul roşu şi cu o barbă neagră. Era rău la suflet. Cum îl văzu, îl întrebă supărat:

— Cum ai îndrăznit să aprinzi lumina? Nu ştii că pentru asta te aşteaptă moartea?

Sahim însă nu se sperie de ameninţarea vizirului.

— Eu sînt un vînător sărac, răspunse el, atît de sărac, încît în casa mea nu există nici o lampă, nici lumînare. Cum se întunecă, eu mă culc şi dorm pînă mijeşte de ziuă. Nu aprind în odaie nici un fel de lumină.

Vizirul nu dădu crezare spuselor lui Sahim şi porunci să i se cerceteze casa. Oamenii vizirului scotociră toate ungherele casei săracului, dar nu găsiră nici lampă, nici lumînare, ci doar o mică piatră care strălucea. Luară piatra şi o duseră vizirului. Lacomul vizir căscă gura de uimire la vederea unei asemenea minuni şi deodată îşi dădu seama că de aici poate să tragă foloase. „O să iau piatra – se gîndi el – şi o s-o dăruiesc noului padişah, pentru asta o să fiu bine răsplătit”. Bucuros de aşa socoteală, porunci slujitorilor să-l elibereze pe Sahim din arest şi să-l alunge de la palat.

Peste cîteva zile, nesăţiosul vizir se înfăţişă la padişah şi-i arătă piatra minune, care strălucea ca un bob de rouă la soare.

Padişahul o privi îndelung, radiind de bucurie, apoi spuse:

— De azi înainte te numesc mai mare peste toţi vizirii mei, însă această singură piatră e puţin pentru mine. Trebuie să-mi aduci multe pietre, atîtea încît să-mi ajungă să-mi împodobesc tot palatul. Dacă le vei aduce, te vei învrednici de mare răsplată, iar de nu, va fi rău de tine. Îţi dau răgaz trei zile. Stătu mult pe gînduri vizirul, dar în cele din urmă se hotărî, deoarece dorea tare mult să obţină răsplată. Vizirul ştia cum va trebui să ducă la

îndeplinire porunca padişahului. Nu degeaba a ieşit zicala: „Cu mîini străine nu-i greu de ţinut nici şarpele”. Porunci îndată să fie adus Sahim. Cum apăru tînărul, vizirul îi repetă porunca padişahului şi adăugă de la dînsul:

— Dacă vei îndrăzni să fugi, o să-ţi ard casa pe care ai moştenit-o de la bunici, iar pe tine şi pe bătrîna ta mamă o să vă spînzur.

Sahim se întoarse acasă mîhnit foarte. Încălecă pe Mingo şi, îngîndurat, porni spre pădure să caute pietre strălucitoare, rătăci multă vreme prin pădure căutîndu-le, dar în zadar, nu erau nicăieri.

Trecu o zi, trecură două, iar a treia zi a trebuit să se întoarcă acasă cu mîinile goale.

Niciodată, înainte vreme, Sahim nu plînsese, dar acum n-a mai putut răbda şi-l podidiră lacrimile. O lacrimă fierbinte se rostogoli şi căzu pe gîtul calului. Simţind-o, Mingo se opri, întoarse capul şi-l întrebă:

— De ce plîngi, prietene?

Sahim îi povesti atunci tot necazul lui. Calul îi ascultă cuvintele amare, apoi îi spuse vesel:

— Oare ăsta-i necazul atît de mare? Prinde-mă de gît şi îndată te voi duce în alte împărăţii, unde vei găsi atîtea pietre strălucitoare cîte vei dori.

Spunînd acestea, credinciosul său cal porni în zbor. Se opriră într-o vale, deasupra căreia îi zîmbeau mii de curcubee. Mingo îi spuse lui Sahim:

— Aici vom găsi pietrele preţioase pe care le căutăm. Însă ele sînt păzite cu străşnicie de un asin cu un singur ochi, pe care-l cheamă Kucealaş. Nimeni dintre oameni nu-l poate omorî. Toată puterea-i stă în ochiul lui. Iar ochiul se poate scoate numai cu o copită de cal. Tu urcă-te în acest copac şi să n-ai grijă de mine. Eu voi termina repede cu asinul.

Nu izbuti Sahim să se caţere bine în copac, cînd din vale apăru un asin uriaş negru-roşcat. Din gură îi ieşea un fum gros, iar din unicul său ochi îi săreau scîntei. Mingo începu să se apropie încet de asin. Şi iată două animale furioase se opriră unul în faţa celuilalt şi se auzea pînă departe scrîşnitul dinţilor şi tropotul copitelor. Mingo, într-o clipită, îl lovi cu copita şi-l muşcă tare de burtă. Kucealaş zbieră de se răspîndi un ecou prelung în toată valea şi se ridică pe picioarele din spate. Min- go însă, mic de

statură, nu putea să ajungă pînă la ochiul său. Atunci se gîndi la un şiretlic. Începu să-l năpădească cînd din- tr-o parte, cînd dintr-alta. Asinul se căzni să stea mereu pe picioarele din spate. De nouăzeci şi nouă de ori îl făcu Mingo pe duşmanul său să se ridice pe picioarele dindărăt, şi cînd

încercă pentru a suta oară, puterile îl părăsiră şi asinul căzu în genunchi. Atîta a aşteptat Mingo. În acea clipă, cu copita din faţă îi scoase ochiul. În sfîrşit, acum se puteau lua în voie pietrele. Sahim, de bucurie, îşi îmbrăţişă prietenul drag.

A doua zi, vizirul încărcă cinci sute de căruţe de pietre preţioase şi zidi din ele, pentru tînărul padişah, un palat minune. Noul palat strălucea atît de puternic, încît în oraş nu mai era nevoie de lămpi şi lumînări. Padişahul îl răsplăti cu dărnicie pe vizir, iar lui Sahim nu-i dădu nimeni nimic.

Din acea vreme mai marele peste viziri începu să trăiască putred de bogat, iar Sahim a rămas tot sărac, aşa cum a fost mai înainte.

De atunci trecu, dinspre munte spre vale, multă sau puţi- nă apă – nimeni nu ştie. Într-o zi, Sahim merse din nou în pă- dure la vînătoare. De data aceasta reuşi să vîneze un rîs. Jupui prada, iar pielea, după un vechi obicei, o întinse deasupra uşii casei sale. Trecătorii se opreau, privind pielea şi-şi spuneau pentru sine: „Fără îndoială, aici locuieşte un iscusit vînător”. Despre cei mai buni vînători vestea se răspîndea în toată împărăţia.

Din nefericire trecu pe acolo şi lacomul vizir. Văzînd pie- lea, porunci slujitorilor s-o ia, iar lui Sahim îi zvîrlî un galben. Tînărul nostru însă n-a fost dintre aceia care să-şi plece spina- rea în faţa bogatului vizir şi să ia din mîna lui prăpăditul de galben.

Între timp, vizirul duse padişahului pielea, ca să se mai căpătuiască cu vreo răsplată.

După cîteva ceasuri se întoarse la Sahim cu o nouă poruncă.

— Sahim, spuse el, prealuminatul nostru padişah, stăpî- nul împărăţiei vulturilor, vrea să aibă în noul său palat un co- vor făcut numai din piei de rîs. De aceea tu trebuie să vînezi o sută de rîşi, ca cel pe care l-ai vînat săptămîna trecută. Dacă nu, te

voi spînzura de primul copac întîlnit în cale.

Din nou se întristă Sahim, pentru că nicicînd şi nicăieri nu întîlnise atît de mulţi rîşi. Iar sorocul era prea scurt – trei zile.

Cu mare mîhnire povesti tînărul vînător prietenului său credincios, Mingo, marea nenorocire ce se abătuse peste el. Se

gîndi mult calul cum să-şi ajute prietenul mai bine şi, în sfîrşit, spuse:

— Cunosc un loc tainic, unde se adună rîşii să bea apă. Însă ei sînt foarte prevăzători şi au un auz foarte fin. De aceea e tare greu să-i vînezi. Dar să nu fii trist, o să-ţi spun eu ce tre- buie făcut. Departe, dincolo de împărăţia vulturilor, dincolo de codrul des, se află nişte munţi fermecaţi. Acolo trăieşte un pitic cu numele de Dik. O să mergem la dînsul şi el o să ne ajute.

Mai repede decît berzele care vin din ţările îndepărtate, zbură Mingo spre munţii fermecaţi. La poalele munţilor se opriră puţin, să aştepte, pentru că la amiază munţii se deschid şi din ei apare piticul Dik, ca să-şi încălzească oasele sale bătrî- ne la soare. Iată de ce aceşti munţi fermecaţi se numesc vii.

Numai ce soarele trecu de amiază, se auzi un trăsnet puternic. Se deschideau munţii fermecaţi. Cînd totul se linişti, Sahim şi Mingo văzură în vîrful muntelui pe bătrînul pitic. Ca statură, de-abia ajungea pînă la genunchii lui Sahim, iar barba îi era de trei ori mai lungă decît el.

Bătrînul pitic îl ascultă pe Sahim cu atenţie, se gîndi o clipă, apoi îi răspunse:

— Dacă vei turna în valea aceea unde se adună rîşii do- uăzeci de burdufuri cu vin vechi de trei ani, toţi se vor îmbăta şi se vor culca la pămînt. Atunci te vei apropia şi-i vei lua cu mîinile goale.

Numai ce piticul spuse ultimul cuvînt, se auzi din nou o bubuitură şi munţii se închiseră şi-l ascunseră în văgăuna lor pe pitic.

Îndată, Mingo îl duse pe Sahim mai iute ca vîntul, pînă la locul tainic unde se adunau rîşii.

Sahim făcu totul cum îl sfătui piticul.

Cu grijă, ca să nu sperie rîşii, se întoarse la vizir, îi ceru douăzeci de boi, pe care îi încarcă cu douăzeci de burdufuri cu vin, iar a doua zi îi aduse, cu aceiaşi boi, o sută de rîşi.

Din piei, meşterii făcuseră padişahului un covor minune. Padişahul îl răsplăti din nou cu daruri bogate pe vizir, iar de Sahim nu pomeni nimeni, ca şi de data trecută.

Dar adevărul nu se poate ascunde. Oamenii ştiau cine a adus pietrele scumpe padişahului şi cine a vînat pentru el o

sută de rîşi. În toată împărăţia vulturilor nu se vorbea de altce- va decît de Sahim şi de prietenul său, credinciosul Mingo.

Cînd faima lui Sahim şi a prietenului său ajunse pînă la urechile vizirului, acesta tare se mînie şi-şi puse în gînd să-l piardă pe tînărul vînător, iar calul să şi-l ia pentru sine. Pentru aceasta, născoci o treabă pe care Sahim să nu o poată duce pînă la capăt.

Astfel, într-o zi îl chemă pe Sahim la palat şi se adresă padişahului în aşa fel încît să audă şi băiatul:

— O, mărite padişah, eşti puternic şi vestit, înţelepciu- nea ta a umbrit pe toţi craii pămîntului. Bunătatea şi slava ta sînt fără de margini, palatul tău e cel mai măreţ şi cel mai fru- mos din toată lumea, iar covoarele tale sînt şi mai strălucitoare decît palatul. Însă despre toate acestea nu are ştire părintele tău, fostul nostru stăpîn. Porunceşte să i se scrie o scrisoare. Şi acela care va duce această scrisoare răposatului padişah să-ţi aducă neapărat răspuns.

Spusele mai marelui vizir îi plăcură mult tînărului padi- şah, care în realitate nu prea strălucea în ale minţii.

— E o idee minunată, spuse padişahul. Dar cine va duce scrisoarea pe lumea cealaltă şi-mi va aduce răspunsul de la iubitul meu tată?

La aceasta se gîndise, mai înainte, vulpoiul şi nesăţiosul vizir.

— Aceasta o poate face numai vînătorul Sahim, zise el, aplecîndu-se pînă la pămînt.

Padişahul se învoi şi porunci lui Sahim să ducă scrisoa- rea pe „lumea cealaltă”.

— Dacă nu vei duce la îndeplinire această poruncă, spuse vizirul, am să te îngrop în pămînt pînă-n gît şi am să te las aco- lo. Păsările îţi vor scoate

ochii, iar animalele răpitoare te vor sfîşia în bucăţi. Oricum tot pe lumea cealaltă va trebui să pleci. Îţi dau răgaz trei zile. Şi acum dispari din ochii mei. Eu mă duc să scriu scrisoarea răposatului stăpîn.

Ce putea să facă sărmanul Sahim? Încălecă pe credincio- sul Mingo şi purcese din nou la bătrînul Dik, piticul din munte. Milosul pitic închise ochii cîteva clipe, se gîndi o ţîră, apoi grăi:

— La această treabă poate să te ajute numai o fată pe ca- re oamenii o numesc „Frumoasa lumii”. Numai că ea acum se află în stăpînirea unui spirit fioros, care locuieşte în băltoacele şerpilor care n-o lasă să iasă de acolo. Şi ca fata să nu fugă, a prefăcut-o într-un nufăr alb. Dacă vei birui pe acest spirit, floa- rea se va preface din nou în fată fără seamăn şi ea te va salva din nevoie.

Drumul pînă la băltoacele şerpilor se dovedise a fi lung şi greu, însă Mingo era năzdrăvan.

El birui cu uşurinţă toate obstacolele şi în curînd ajunse cu Sahim la băltoacele şerpilor, care se găseau în desişul unei păduri uriaşe. Tocmai la acel ceas, spiritul cel mîncător de oa- meni se întorcea de la vînătoare. Era mai înalt decît toţi copa- cii. Scrîşnind din dinţi, se năpusti asupra lui Sahim. Tînărul însă nu-şi pierdu firea, scoase repede din cizmă cuţitul şi cu o lovitură puternică îi tăie mîna dreaptă. De durere, acesta urlă şi se puse pe fugă. Dar oare putea scăpa de arma iscusitului vînător? O împuşcătură de a lui Sahim doborî namila la pă- mînt. Numai ce se prăvăli, că din adîncul băltoacei se ivi un nufăr alb, care pe dată se prefăcu într-o fată de o rară frumuseţe. Tare mult se bucură ea că poate din nou să vadă cerul albastru şi soarele strălucitor şi cald, iar noaptea să privească stelele îndepărtate. Dar mai mult decît toate îi plăcea libertatea – şi această libertate i-a adus-o Sahim.

Încălecară amîndoi şi, ca vîntul, Mingo îi duse în împără- ţia vulturilor, la casa lui Sahim.

Dar Sahim, putea el oare să se liniştească? Ziua a treia era pe sfîrşite. Ce va spune mîine lacomul vizir?

Acum el era vrăjit de fermecătoarea fată, care aflînd de necazul lui îi spuse liniştit:

— Nu te întrista, salvatorul meu. Mergi la vizir, ia scri- soarea padişahului şi adu-o acasă. Numai fii cu băgare de sea- mă să nu te întîlnească nimeni în

cale.

Sahim făcu întocmai precum îl sfătuise fata. Luă scrisoa- rea de la vizir, merse în pădure, aşteptînd pînă la miezul nopţii, apoi, pe o cărare pustie, se întoarse acasă. Credinciosul Mingo mergea prin pădure fără să-l simtă cineva, sub copitele sale nu foşnea nici o frunză.

Frumoasa fată luă de la Sahim scrisoarea padişahului şi fără s-o citească o aruncă în foc, apoi începu să scrie scrisoa- rea-răspuns de la padişahul de pe „lumea cealaltă”. A doua zi, cum mijiră zorile, Sahim şi Mingo se îndreptară spre pădure şi pe cărări tainice ajunseră la palatul padişahului.

Padişahul luă plicul, rupse pecetea şi începu să citească scrisoarea de pe „cealaltă lume”. Citind, din cînd în cînd, zîm- bea. Terminînd de citit, padişahul se posomorî adînc.

Vizirul, îngrijorat, îl întrebă:

— Ce anume a făcut pe prealuminatul meu stăpîn să zîmbească, apoi să se întristeze?

Padişahul îi răspunse:

— Am zîmbit pentru că părintele meu a rămas foarte bu- curos de slava şi măreţia noastră. M-am întristat pentru că el mi-a poruncit să te trimit neapărat la dînsul. Nu poate să se descurce deloc fără tine. N-aş vrea să mă despart de un vizir atît de înţelept ca tine. Dar ce pot să fac? Porunca răposatului meu părinte este lege pentru mine. De aceea încă astăzi va trebui să pleci pe acea lume, deoarece părintele meu are mare nevoie de sfaturile tale înţelepte.

Înfricoşat, vizirul începu să se văicărească:

— Nu vreau, nu vreau...

Trebuie să spunem însă că vizirul nici nu ştia bine ce-i aceea „lumea cealaltă” şi pe ce cale se poate ajunge acolo.

— Eu nu cunosc drumul pînă acolo, se văită jalnic vizirul.

Padişahul îl linişti:

— Răposatul meu părinte s-a gîndit şi la acest lucru. A poruncit să-ţi tăiem capul şi după aceea tu ai să-ţi găseşti, sin- gur drumul!

În aceeaşi zi, vizirului i s-a tăiat capul.

Iar Sahim s-a întors acasă. Se spune că n-a trecut nici un an şi tînărul vînător s-a căsătorit cu

frumoasa şi înţeleapta fată şi au început să ducă un trai fericit şi îmbelşugat. Unii spun că ar trăi şi astăzi!

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ TURCĂ

Povestea chelului

DEMULT, tare demult, pe cînd sitele se făceau din paie, trăia odată un bătrîn, care avea un fecior. Din nenorocire, flăcăul era chel. De aceea toţi îl porecliseră băiatul cel chel. Nimeni nu ştia numele cel adevărat, nici noi nu ştim şi nici nu ne e de folos.

Într-o zi, bătrînul căzu grav bolnav la pat, încît nu mai credea să scape cu zile. Îi păru tare rău să lase pe feciorul său fără povaţă părintească. De aceea îl chemă lîngă sine şi-i spuse cu glas stins:

— Dragul meu băiat, sînt foarte bolnav. S-ar putea să nu mă mai înzdrăvenesc. Ascultă ce-ţi voi spune: să te fereşti în viaţă de oamenii spîni şi să nu te tocmeşti la ei.

Şi bătrînul, zicîndu-i acestea, îşi dădu suflarea.

Băiatul rămase orfan. Numai acum îşi dădu seama că tre- buie să aibă grijă de sine. Dar cum? Stătu el în casă o zi, două, iar a treia zi, de cum miji soarele de după munte şi încălzi pămîntul, se sculă şi purcese în lume să-şi caute de lucru.

Bătu multă cale prin lume, dar nimeni nu-l năimi la muncă:

„Un chel poate fi el bun la ceva?” spuneau oamenii.
Şi băiatul merse mai departe, de-abia tîrîndu-şi picioarele după el.

Într-o dimineaţă minunată de vară, întîlni un bătrîn fără un fir de păr în barbă. Îl privi multă vreme şi în cele din urmă îşi dădu seama că este un om spîn, de care taică-său îl sfătuise să se ferească. Dar spînul îl întrebă:

— Ei, chelule, încotro?

— Caut de lucru, spuse mîhnit băiatul.

— Şi, ai găsit?

— Nimic. Şi foamea m-a răzbit.

— La mine-i berechet de lucru. Pot să te tocmesc slugă.

Vrei să vii?

Bietul băieţandru nu ştia ce să mai răspundă. Stătu mult în cumpănă, dar foamea îi dădu ghes. Se năimi. Dar îşi zise în sinea lui: „N-am să mă las înşelat de spînul acesta”.

Omul spîn îşi lovi genunchii cu palmele de mulţumire şi-i spuse:

— Să ştii, chelule, că eu am o vorbă.

— Ce fel de vorbă? întrebă flăcăul.

— Noi nu trebuie să ne supărăm niciodată unul pe celălalt. Acel care se va supăra va trebui să-i dea celuilalt un sac de aur.

Băiatul rămase pe gînduri; de unde va lua el un sac de aur, dacă se va supăra, într-o zi, pe omul cel spîn? Dar îşi spu- se: „Eu n-am să mă supăr, însă îl voi face pe spîn să-şi iasă din sărite. Şi am să cîştig un sac de aur. Să mai spună atunci cineva că un om chel moare de foame”. Şi băiatul căzu la învoială cu noul său stăpîn.

Se îndreptară apoi amîndoi către casa spînului. A doua zi, dis-de dimineaţă, stăpînul îşi chemă noua sa slugă şi-i porunci:

— Chelule, să scoţi gîştele la păscut.

După ce gîştele păscură toată ziua, seara, flăcăul nostru le mînă spre casă. Încercă să le ducă în curte, dar ele nu voiau să intre cu nici un chip. Ce n-a făcut sărmanul băiat, a alergat mereu de ici-colo, dar în zadar. În cele din urmă se mînie, puse mîna pe un cuţit, tăie toate gîştele şi le puse grămadă în curte. Singur, mîncă ceva şi se duse la culcare.

Tocmai atunci se întoarse acasă şi spînul. Se uită în curte şi nu-i venea a crede ochilor. Se înfurie, însă pe dată îşi înăbuşi supărarea şi-l întrebă pe băiat cu glas mieros şi liniştit:

— Chelule, ce s-a întîmplat cu gîştele

mele? Flăcăul răspunse:

— Nimic deosebit. Numai că le-am tăiat, deoarece nu voiau să intre cu nici un preţ în curte. Te-ai supărat cumva pentru asta?

Spînul scrîşni din dinţi, dar se stăpîni:
— Nu, nu m-am supărat.
A doua zi stăpînul îl chemă din nou şi-i porunci:

— Dragă fiule, scoate oile şi du-le la imaş, iar seara să le aduci îndărăt.

Chelul făcu întocmai. Pe înserate, aduse oile acasă şi începu să le mîne în ogradă. Dar ele nu se dădeau duse deloc. Păstorul se înfurie pe animalele îndărătnice, scoase cuţitul, le tăie şi le puse în mijlocul ogrăzii.

Tot atunci ajunse acasă şi spînul. Văzînd că şi astăzi n-a scăpat de necaz, se mînie şi mai tare. Se frămîntă toată noap- tea, gîndindu-se cum să scape de asemenea slugă. „Dacă am să-l alung – chibzui el – o să-mi spună că m-am supărat pe el.” Îşi puse în gînd să-l înşele. Încetişor, să nu-l audă nimeni, începu a destăinui neveste-sei planul său:

— Vezi ce năpastă a dat peste noi? Nu pot în ruptul capului să scap de el. Pune-mi ceva în traistă pentru drum. Am să mă duc într-un alt sat, iar chelului să-i spui că am plecat în pădure şi m-am rătăcit. Să vină să mă caute. Are să intre în desişul codrului, o să se rătăcească şi n-are să mai vină acasă. Iar eu am să mă întorc îndărăt şi astfel o să scăpăm de nevoie şi nici aur n-o să-i dăm.

Ziua întreagă nevasta spînului făcu pregătiri de drum: îi coapse turte, îi făcu plăcinte, le puse în traistă şi numai după aceea se duse să se odihnească puţin.

Băiatul în ziua aceea nu avea nimic de lucru. El înţelese îndată despre ce este vorba. De aceea, noaptea tîrziu, cînd toţi dormeau, scoase din sac merindele şi se băgă el înăuntru. Şi începu să aştepte.

De cum mijiră zorile, spînul luă sacul în spinare, îl scoase din casă, îl puse în căruţă şi purcese, în linişte, la drum.

Cînd soarele era sus pe cer, el se opri din mers şi spuse către sine:

— Bine am mai ticluit-o. S-a mîntuit. Chelul nu mă mai poate găsi. N-are decît să mă caute!

Dar chelul scoase capul din sac şi spuse:

— Sînt aici, stăpîne! Ce porunceşti să fac?

Văzînd lîngă el capul chel al slugii, spînul era cît pe ce să cadă din căruţă, de spaimă. De furie i se opri răsuflarea în gît. Şi porni înainte, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Dar continuă să-şi frămînte capul ce ar mai putea să născocească.

În sfîrşit, ajunseră la o răscruce de drumuri. Spînul îi spuse băiatului:

— Chelule, tu să mergi pe drumul ăsta, iar eu pe ăstălalt, şi-i arătă cu mîna drumurile care se despărţeau. O să vedem cine dintre noi va ajunge mai repede în sat.

Băieţandrul se învoi şi se despărţiră. Spînul făcu cale întoarsă în sat, iar chelul porni pe drumul opus. În sat, intră într-o cafenea şi prinse a se văita:

— Pace vouă, oameni buni! Ajutaţi-mă. Chelul o să-mi mănînce zilele, dacă nu-l voi înşela. Săpaţi-mi îndată o groapă, ca şi cînd m-aţi înmormînta, numai să-mi lăsaţi o răsuflătoare. Cînd o să vină chelul să-i spuneţi că stăpînul său a murit şi să plece unde l-or duce ochii.

Oamenii care se găseau atunci în cafenea, făcură întoc- mai precum îi rugase consăteanul lor. A doua zi sosi în sat şi chelul. Cînd oamenii îi spuseră că stăpînul său murise, el plîn- se amar, apoi se întoarse către cei de faţă şi le spuse:

— Dragii mei vecini! Port multă recunoştinţă stăpînului meu. O să mă duc la cimitir să-mi plec genunchii lîngă proas- pătul său mormînt.

Şi plecă. Privind îndelung pămîntul jilav, zări o mică ră- suflătoare şi pricepu îndată că stăpînul său a recurs la un nou şiretlic. Fără să stea mult pe gînduri, merse în sat, luă un clo- pot şi se întoarse cu el la mormînt. Aici, îşi legă clopotul de gît şi începu a scormoni pămîntul, răgînd din cînd în cînd ca buhaiul.

Spînul crezu că într-adevăr un buhai se apucase să-i năruie „mormîntul”, se sperie şi începu să strige:

— Huo, buhaiule, cară-te de aici!

În vremea asta chelul dădu pămîntul la o parte şi scoase de acolo pe stăpînul său mort de spaimă.

— Te-ai supărat cumva pe mine, stăpîne? îl întrebă liniş- tit chelul, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

— Cum să nu mă supăr, netrebnicule! spuse

spînul înfu- riat peste măsură.

Chelul tocmai asta aştepta. Se bucură mult, apoi îi spuse:

— Ei, să terminăm cu gluma! Să mergem acasă şi să-mi dai sacul cu aur.

Spînul n-a avut încotro, a trebuit să se ţină de cuvînt. El însuşi a căzut în groapa pe care o săpase altuia.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ DIN IUGOSLAVIA

Trei leneşi

A FOST ODATĂ, demult, o împărăţie mare. Craiul ei a fost un om crud, mai ales cu cei leneşi. Auzise el, într-un rînd, că undeva într-un colţ al împărăţiei sale trăiau trei oameni leneşi, care mureau de foame, deoarece nu se îndurau să muncească cu nici un chip.

— Tocmai în împărăţia mea să existe asemenea oameni leneşi, strigă furios craiul către dregătorii săi!

— Luminăţia ta, spuseră dregătorii, aceşti oameni sînt cei mai leneşi din lume şi n-avem ce să le facem! Ei mor de foame, nu numai pentru că nu vor să muncească, dar ce nu s-a pomenit pe lumea asta, nu vor nici să mănînce de lene!

— Cum aşa? Într-adevăr trăiesc astfel de oameni în împărăţia mea?! se miră craiul peste măsură.

— Da, Luminăţia ta, răspunseră dregătorii şi-şi plecară capetele pînă la pămînt, retrăgîndu-se din faţa craiului.

Craiul rămase singur pe gînduri şi-şi făuri un plan.

— Îndată să fie aduşi la curte cei trei leneşi, porunci el.

A doua zi, oamenii leneşi fură aduşi la curte. Li se dădu o casă mare, în care să locuiască, şi slujitori care să aibă grijă de ei, să le aducă demîncare.

Cît era ziua de mare, cei trei leneşi stăteau tolăniţi pe divanuri şi nici nu se mişcau de lene. Cînd li se aducea mîncarea, ei nu întorceau nici capetele să vadă bucatele alese, ci numai mirosul fripturilor îi făcea să le curgă lacrimile de poftă, dar ei nu se îndurau să se scoale să mănînce. Îşi

blestemau soarta că omului i-a fost dat să mănînce – şi asta îşi ziceau numai în gînd, nu în gura mare.

Craiul venea adeseori să-i vadă şi, convingîndu-se că într-adevăr oamenii aceştia sînt nişte leneşi cum nu se află alţii în lume, porunci slujitorilor să-i hrănească ca pe nişte bolnavi neputincioşi, ca nu cumva să moară de foame.

După cîteva zile, craiul chemă din nou pe dregătorii săi şi le spuse:

— Mîine dimineaţă cei trei leneşi se vor scula singuri de pe divanuri, vor ieşi din casă şi vor începe să muncească şi să mănînce.

Dregătorii rămaseră uimiţi, neştiind ce gînduri are cra- iul, şi se priviră cu neîncredere unii pe alţii. A doua zi, craiul dădu poruncă să se deschidă uşile casei unde zăceau întinşi pe divanuri cei trei leneşi şi să i se dea foc locuinţei.

Cînd focul cuprinse întreaga casă şi flăcările ajunseră pînă în camera lor, unul dintre ei de-abia îngăimă:

— Hm, arde... casa. Hai să fugim...

— E prea obositor... spuse al doilea.

— Doamne, cum de nu vi-i lene să vorbiţi, spuse al treilea leneş.

Şi astfel, după acest schimb de vorbe care fu prea greu pentru ei, cei trei leneşi se mistuiră în flăcări împreună cu casa.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ DIN IUGOSLAVIA

Vrăjitorul apelor

ERA ODATĂ un băiat căruia îi plăcea tare mult să se scalde. Şi chiar atunci cînd erau inundaţii, cînd rîul se umfla şi se revărsa, el nu stătea acasă, nu asculta nici pe tata nici pe mama şi fugea să se scalde. Astfel, într-o zi se dezbrăcă pe mal şi sări în apă. Furiosul şuvoi îl înşfăcă şi-l duse departe. Băiatul se luptă din toate puterile cu torentul apei, dar, după o vreme, puterile îl părăsiră. Prinse a striga şi a chema în ajutor. Din în- tîmplare, îl auzi vrăjitorul apelor. Şi bine că l-a auzit, deoarece micul înotător înghiţise apă şi-şi pierduse cunoştinţa. Valurile îl duceau tot mai departe şi mai departe. La drept vorbind, vrăjitorul apelor nu putea suferi oameni vii în împărăţia lui din adîncul apelor. Însă iscusitul înotător îi plăcuse. Îi păru rău să- l înece, de aceea hotărî să-l salveze. Mai ales că se plictisise să stea veşnic de unul singur. Se bucură nespus de mult la vede- rea frumosului băiat, care putea să-i ţină acum tovărăşie.

Îl luă în braţe şi-l duse în strălucitul său oraş din fundul apelor. Niciodată încă în împărăţia sa nu nimerise un om viu. Îl aşeză în pat. Apoi tiptil se depărtă şi se ascunse aşteptînd ca micul său oaspete să se trezească.

Băiatul, deschizînd ochii, aruncă o privire în jur şi văzu că se află pe un pat de sticlă, în mijlocul unei odăi toată numai din sticlă. Lîngă pat era o masă plină de jucării toate din cris- tal. Jucăriile sclipeau atît de ademenitor şi erau atît de frumoa- se, încît el se apropie şi vru să se joace cu ele. Dar în acea clipă îşi aduse aminte de casa părintească şi începu a plînge amar.

Vrăjitorul alergă spre el şi-l întrebă:

— De ce plîngi, micuţule?

— Vreau acasă, răspunse băieţandrul printre lacrimi.

— Într-adevăr e mai bine la tine acasă decît în palatul meu? se miră vrăjitorul apelor.

— Mai bine! răspunse el şi se porni a plînge şi mai tare.

Vrăjitorul înţelese că încercarea lui de a-l linişti este zadarnică, de aceea ieşi din odaie. Băiatul a plîns cît a plîns, apoi a adormit. Atunci stăpînul apelor se furişă spre el în vîrful picioarelor, îl luă şi-l duse în altă încăpere. Trezindu-se, se uită în jur şi constată că se află pe un pat de argint în mijlocul odăii cu pereţii, podeaua şi tavanul toate de argint; lîngă pat, o masă cu jucării de asemenea de argint. Ce bogăţii! Ce vrăjit se uita la toate. Apoi luă jucăriile şi începu a se juca cu ele. Dar peste cîteva clipe se plictisi. Îşi aduse aminte cît de vesel se plimba acasă cu frăţiorul şi cu surioara sa şi izbucni în plîns.

Vrăjitorul apelor veni din nou şi-l întrebă nedumerit:

— De ce plîngi, băiatul meu?

— Vreau să mă duc la frăţiorul meu şi la surioara mea, răspunse el şi se puse din nou pe plîns.

Vrăjitorul, nereuşind în nici un chip să-l liniştească, pă- răsi odaia. Cînd băiatul adormi, vrăjitorul îl duse în a treia în- căpere. Trezindu-se, copilul se văzu că se află într-o odaie mare de aur, pe un pat numai din aur. Totul acolo era de aur: masa, scaunele şi jucăriile. Auzise el multe poveşti despre comorile fermecate. Însă o asemenea strălucire nici în vis nu văzuse. În- cîntat peste măsură, băieţandrul începu să se joace cu jucăriile din aur curat. Dar ele nu-l înveseliră mult timp. Îşi aduse aminte de mama şi de tatăl său şi din nou prinse a plînge.

Vrăjitorul apelor se întoarse şi-l întrebă:

— De ce plîngi, copilul meu?

— Vreau la tata şi la mama, spuse acesta plîngînd din ce în ce mai tare.

Vrăjitorul se miră. Nu ştia ce înseamnă tată, mamă, frate, soră!

— Într-adevăr, tatăl şi mama pentru tine sînt mai scumpi decît aurul curat?

— Mai scumpi, suspină băieţandrul.

Vrăjitorul apelor se îndreptă şi adună toate mărgăritarele care stăteau ascunse în adîncurile împărăţiei sale de sub apă. Le aduse şi le deşertă în faţa oaspetelui său. Cînd grămada de mărgăritare crescu pînă-n tavan, îl întrebă:

— Este posibil ca tatăl şi mama să fie mai de preţ decît grămada asta de mărgăritare?

Băiatul închise ochii de teamă ca nu cumva strălucirea comorii să-l orbească. Peste tot pîlpîiau fîşii de lumini. În odaie se părea că se aprinsese un mare foc.

— Degeaba te osteneşti! răspunse cu îndrăzneală băiatul. Tot n-ai să afli preţul tatălui şi al mamei mele. Ei îmi sînt mai scumpi decît aurul şi toate mărgăritarele tale, mai scumpi decît orice pe lume!

Stăpînul apelor înţelese că nu are cu ce să-l liniştească. Aşteptă pînă ce băiatul adormi, apoi încetişor, în somn, îl scoa- se din apă şi-l duse pe mal. Aici îl aşteptau hainele lui sărace, pe care le lăsase atunci cînd sărise în apa învolburată. Îi umplu buzunarele cu aur şi cu mărgăritare, apoi dispăru.

Micul înotător se trezi şi se văzu pe malul apei. Se sculă şi se îmbrăcă. Deodată îşi aminti de vrăjitorul apelor şi de împărăţia sa de sub apă. La început crezuse că toate acestea le- a visat, dar cînd îşi puse mîinile în buzunare şi scoase de acolo aur şi mărgăritare, înţelese că nu era un vis, ci purul adevăr. Alergă cît putu mai repede acasă. Toţi îl credeau înecat. De aceea şi bucuria lor a fost fără sfîrşit!...

Din ziua aceea familia neastîmpăratului înotător îşi luă rămas-bun de la sărăcie şi trăi în îndestulare.

Băiatul se ducea ca şi mai înainte să se scalde în rîu, însă acum nu mai înota în apa învolburată, ci numai acolo unde nu era prea adînc, unde vrăjitorul apelor nu putea să ajungă.

Stăpînul apelor se întoarse abătut în împărăţia sa de sub apă. El îşi închipuise că a strîns comorile cele mai scumpe din lume. Dar întîmplarea aceasta l-a făcut să constate că oamenii au comori mult mai de preţ decît aurul şi mărgăritarele. Oamenii au tată, mamă, fraţi, surori. El nu avea pe nimeni! Îl cuprinse amărăciunea şi plînse trei zile în şir.

Malurile se cutremurară, valurile se revărsară cu zgomot, ca şi cînd ar fi fost o inundaţie. Apoi purcese

să cerceteze fie- care colţ al împărăţiei sale, dacă nu cumva, pe undeva, se află vreo comoară ascunsă, cu mult mai preţioasă, pe care pînă acum încă n-o văzuseră ochii săi.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ TIBETANĂ

Ţeambo şi Guba

TRĂIAU ODATĂ într-un sat tibetan doi oameni: Ţeambo şi Guba. Ţeambo era tare şiret şi lacom. Guba, dimpotrivă, era un om simplu, bun şi cinstit.

S-a întîmplat ca într-o zi Ţeambo şi Guba să plece în ora- şul Gheanţe după cumpărături. Mergînd ei pe drum, deodată văzură în faţa lor un vas de aur. Ridicară vasul şi începură să se întrebe care dintre ei va fi fericitul proprietar. Pînă seara tîrziu Ţeambo şi Guba se tot certară. În cele din urmă, căzură de acord să vîndă vasul, iar banii să-i împartă pe din două, în părţi egale. Dar cine se va ocupa cu vînzarea vasului noaptea?

— Hai să-l ascundem în scorbura copacului de colo, spu- se şiretul Ţeambo, iar noi să ne întoarcem acasă. Nu se va întîmpla nimic cu el pînă mîine-dimineaţă.

Zis şi făcut.

Guba veni acasă, dădu vitelor de mîncare, unse cizmele cu untură şi se culcă. Iar şiretul Ţeambo aşteptă pînă ce lumina din geamul lui Guba se stinse, apoi se întoarse spre locul unde era copacul, se căţără pîn' la scorbură, scoase vasul şi-l aduse acasă.

Dimineaţa, după cum s-au înţeles, Ţeambo bătu la uşa lui Guba.

— Să mergem, vecine, la vas. Soarele de mult a ieşit după crestele munţilor. O să întîrziem şi la tîrg!

Ţeambo şi Guba în scurt timp se apropiară de copac şi se urcară pînă la scorbură, şi deodată amîndoi strigară:

— L-au furat!

Ţeambo se prefăcu de supărare că e cît pe aci să

cadă din copac. Apoi spuse:

— Numai noi amîndoi ştiam de vas. Eu nu l-am luat.

Înseamnă că tu, Guba, l-ai furat.

— E adevărat ce spui, Ţeambo, răspunse Guba, numai noi amîndoi ştiam de el. Dar eu nu l-am luat, înseamnă că tu l- ai furat, Ţeambo!

Mult timp se certară Ţeambo şi Guba. Apoi hotărîră să meargă la bătrînul oracol. Bătrînul îi ascultă, apoi răspunse:

— Afară de voi doi, a mai fost acolo încă un martor, care ştie totul şi o să ne spuie tot adevărul.

— Cine-i acela? Cine?! strigară într-un glas Ţeambo şi Guba.

— Copacul, răspunse liniştit oracolul. Mîine dimineaţă o să mergem la copac şi o să aflăm de la el cine dintre voi a furat vasul.

Guba se plecă în faţa bătrînului şi se întoarse acasă. Iar şiretul Ţeambo se gîndi repede ce trebuia să facă. Val-vîrtej alergă la tatăl său şi-i spuse gîfîind:

— Tată, tată, scapă-mă de nevoie. O să ne îmbogăţim amîndoi. Numai fă-mi un bine. La doi kilometri de satul nos- tru, se află un copac. Aleargă pîna la el, ascunde-te în scorbura lui şi stai liniştit acolo pînă mîine dimineaţă. În zori o să venim cu bătrînul oracol la copac. Şi cînd oracolul va întreba „Cine a furat vasul, de aur!” dumneata să-i răspunzi: „Guba a furat!” Asta-i tot.

Tatăl fu de acord. Îşi îmbrăcă halatul şi, uitîndu-se îm- prejur, ca nu cumva să-l vadă cineva, se îndreptă către margi- nea satului. Merse doi sau trei kilometri, găsi copacul şi se băgă în scorbura lui.

Dimineaţa, veniră la copac fiul lui, vecinul Guba şi bătrî- nul oracol. Apropiindu-se de copac, oracolul puse mîna pe el şi-l întrebă:

— Copacule, răspunde-ne cine a furat vasul de aur din scorbura ta?

Deodată copacul răspunse cu glas omenesc:

— Guba a furat vasul de aur!

— Ai auzit, Guba? Va trebui să te biciuim şi să

înapoiezi lui Ţeambo banii pentru vas.

Guba se mînie foc auzind asemenea nedreptate. Scoase repede scăpărătoarea, cremenea şi iasca, scăpără scîntei şi aprinse copacul.

— Ce faci, Guba? strigă Ţeambo. Cum îndrăzneşti să dai foc copacului sfînt! O să te pedepsească Buda...

Dar vîntul a fost mai tare decît cuvintele lui Ţeambo. Suflă şi primele scîntei aprinseră coaja copacului şi focul se urcă pînă la scorbură. Tatăl lui Ţeambo, neputînd să îndure căldura şi fumul, strigă cît îl ţinu gura:

— Vai, vai, scăpaţi-mă, oameni buni! Pedepsiţi-l pe fiul meu! El a furat, el a furat vasul de aur şi m-a împins pe mine la păcat! Să-l pedepsească însuşi Buda!

Bătrînul se smuci, ieşi din scorbură, se aruncă asupra fiului său şi începu să-l lovească cu pumnii. Iar bunul Guba stînd de o parte îi privi şi exclamă:

— După faptă şi răsplată.

De atunci, în acel sat, unde s-au întîmplat cele ce v-am povestit, oamenii îl stimează pe Guba, îl urăsc pe Ţeambo şi nu mai cred în oracol.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ TIBETANĂ

Cel mai puternic din lume

A FOST ODATĂ ca niciodată un tigru bătrîn, tare bătrîn. Trăia într-un codru des. Despre înţelepciunea lui se dusese vestea prin toate împrejurimile. Dar într-o zi îi veni ceasul morţii. A poruncit îndată să fie chemat unicul său fiu, pe care îl întrebă:

— Ştii tu, fiule, cine are colţii cei mai tari din lume?

— Desigur, tigrul! răspunse fiul.

— E adevărat. Dar ştii tu cine are ghearele cele mai ascuţite?

— Desigur, tigrul! răspunse din nou fiul.

— E adevărat şi asta. Iar acum spune-mi cine aleargă cel mai repede?

— Desigur, tigrul! exclamă fiul, fără să stea pe gînduri.

— Şi acum am să-ţi pun ultima întrebare: cine-i cel mai puternic din lume?

— Tigrul! tigrul! tigrul! strigă de trei ori puiul.

— Te înşeli, dragul meu. Să ţii minte de la mine: cel mai puternic pe pămînt este omul! Să te fereşti de el. Să nu te pui la luptă cu el, ocoleşte-l.

Spunînd aceste, vorbe, bătrînul tigru îşi dădu sufletul.

Tînărul tigru rămase multă vreme pe gînduri la cele ce-i spusese părintele său în ultimele clipe ale vieţii sale. „Dar unde aş putea găsi eu pe acest om? Aş vrea să-i văd, barem cu un ochi, colţii şi ghearele sale”.

Şi puiul de tigru purcese în căutarea omului.

Merse el ce merse şi întîlni deodată un asin

pǎscînd pe o pajişte. „Poate că acesta este omul?” se gîndi tigrul şi strigă cît îl ţinură puterile:

— Ei, animalule, nu cumva tu eşti omul?

— Nu, răspunse asinul, sînt un prieten patruped al omului.

— Atunci, rogu-te, povesteşte-mi cum sînt ghearele şi colţii omului. E adevărat că sînt mai mari şi mai ascuţite decît ale mele?

— Ce tot spui, tigrule, se miră asinul. Omul n-are nici un fel de colţi sau gheare. El e puternic, datorită minţii sale.

— Eşti un prost, asinule, nu ştii nimic. Tatăl meu mi-a vorbit cu totul altfel despre om, spuse supărat tigrul şi plecă mai departe.

La celălalt capăt al poienii, tigrul întîlni o cămilă.

Începu s-o întrebe şi pe ea ce ştie despre om. Dar cînd aceasta îi spuse că omul este mic de statură şi că ea trebuie să se plece în genunchi ca omul s-o încalece, tigrul n-a vrut s-o creadă nici pe cămilă.

— Răposatul meu tată mi-a spus că omul este cel mai puternic pe pămînt şi asta înseamnă că este şi cel mai mare! spuse tigrul amărît şi porni iar prin lume.

Multe zile şi nopţi rătăci el prin munţi şi văi în căutarea omului. Începuse să-şi piardă nădejdea de a-l mai întîlni vreo- dată. Cînd, deodată, auzi nişte pocnete în pădure. Se ascunse într-un tufiş, se ghemui şi începu să urmărească. Lîngă un copac se afla o fiinţă fără colţi, fără gheare şi chiar fără blană, lovind cu ceva într-un brad.

Din două sărituri, tigrul ajunse în faţa omului. Îşi înălţă capul şi-l întrebă:

— Ascultă, locuitor al pădurii, multe animale cunosc din codru, dar o arătare ca tine, o văd pentru prima oară. Aş putea să te mănînc. Nici măcar blană nu ai?

— Dar eu nu sînt animal, răspunse tăietorul de lemne.
Eu sînt om.

Se miră mult tigrul, şi se gîndi: „Pesemne că bătrînul îşi pierduse minţile cînd mă speriase cu puterea omului”. Apoi spuse cu glas tare:

— Acum am să te mănînc.

Omul îl privi, apoi îi
răspunse:

— Ascultă-mă, tigrule, mă învoiesc cu ceea ce spui tu. Însă înainte de a muri de colţii şi de ghearele tale, aş vrea să-ţi arăt şi eu ce putere am.

— Ei, atunci arată-mi, dar mai repede. Am umblat mult prin munţi şi văi şi mi s-a făcut o foame grovază.

Omul îl conduse pe tigru lîngă coliba sa, făcută din lemn de esenţă tare, şi-i spuse:

— Coliba asta am făcut-o pentru mine. Este o locuinţă foarte bună. Nu pătrunde nici ploaia, nu te arde nici soarele şi nici zăpada nu poate intra. N-ai vrea să vezi cum arată pe dinăuntru?

— Nu, mai întîi să-mi arăţi cum se deschide şi cum se închide locuinţa ta.

Tăietorul de lemne se învoi, intră în colibă şi închise uşa după el.

— Acum încearcă, tigrule, să mă scoţi de aici!

Tigrul se aruncă furios spre uşă, înfipse ghearele în ea, o zgîlţîi cu colţii, dar în zadar. Uşa se dovedi a fi mai puternică decît colţii şi ghearele tigrului.

— Ai priceput, tigrule, ce fel de locuinţă am? spuse tăie- torul de lemne, deschizînd uşa. Nu mi-e frică de nimeni în ea.

Tigrul se gîndi: „N-am întîlnit un animal mai prost decît acesta. El putea doar să scape de mine, rămînînd în peştera sa”. Iar cu glas tare, adăugă:

— Ei, acum dă-mi voie să văd ce ai acolo înăuntru.

— Poftim, cu multă plăcere, spuse tăietorul de lemne, lăsîndu-l pe tigru să intre în locuinţa sa.

Numai ce tigrul păşi pragul, omul închise repede uşa, şi o propti cu un lemn gros.

Tigrul îşi dădu seama, în sfîrşit, că a căzut în capcană şi prinse a urla şi a se arunca în uşă, strigînd:

— Dă-mi drumul, eu trebuie să te mănînc!

— Acum e prea tîrziu, îi spuse tăietorul de lemne. Părin- tele tău ţi-a spus că omul este cel mai puternic din lume. Tu n- ai vrut să-l crezi. Acum te-ai convins singur.

Din acea vreme, în coliba tăietorului de lemne stă întinsă pe duşumea o blană moale şi frumoasă.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ TAILANDEZĂ

Puful de banane

ÎN VREMEA domniei regelui Naraja, trăia odată un băr- bat şi nevastă-sa. Pe bărbat îl chema Nai Ha Tong, iar pe feme- ie Nang Song Sai. Erau oameni cu stare, însă nu bogaţi. Femeia era cuminte, muncitoare şi bună gospodină. Dacă bărbatul ei s-ar fi străduit să muncească aşa cum fac mai toţi oamenii pe pămînt, ar fi putut, cu vremea, să ajungă un om respectat şi cu stare mai bună.

Însă Nai Ha Tong nu-şi bătea capul să trăiască ca toţi oa- menii. De cînd îşi luase de nevastă pe Nang Song Sai, tot tim- pul se preocupa cu studiul alchimiei, vrînd să scoată aur din te miri ce. De cîţiva ani încerca, fără să reuşească, să prefacă ara- ma roşie în aur curat. Fără să-i pese că munca îi era zadarnică, el nu-şi pierdea răbdarea, în schimb, banii din punga lui se iroseau în vînt.

Nevastă-sa era foarte îngrijorată. Nu o dată îl certa pen- tru faptul că risipeşte banii familiei. Dar totul era în zadar. Omul nu voia să-şi asculte nevasta. Ajunsă la disperare, femeia se duse la tatăl său şi-i povesti totul despre purtarea nesăbuită a soţului său. Tatăl o ascultă tăcînd, apoi îl invită pe ginerele său la dînsul. Acesta veni numaidecît.

— Am auzit că te interesează foarte mult alchimia, spuse socrul său. De ce nu te-ai gîndit să te sfătuieşti cu mine? Îţi închipui că eu nu mă pricep deloc? Atunci află că eu de multă vreme mă ocup de asta şi am pătruns adînc în secretele ei. Cu- nosc chiar o reţetă a unui aliaj. Însă eu sînt bătrîn, iar pregă- tirea aliajului cere răbdare, vreme de mulţi ani şi muncă grea!

Nai Ha Tong îl privi fericit pe socrul său: se şi vedea realizîndu-şi visul. Apoi spuse, împreunîndu-şi mîinile respectuos:

— Dragă socrule, te rog, povesteşte-mi despre acest aliaj. Eu îl voi realiza chiar dacă va trebui să muncesc pentru aceasta toată viaţa mea.

Cînd şiretul bătrîn văzu că ginerele său îl crede, continuă:

— Toate elementele de trebuinţă pentru pregătirea aces- tui aliaj, cu excepţia unuia, le-am găsit şi se află la mine. Ele- mentul lipsă va trebui să-l cauţi tu; aflarea lui nu-i chiar atît de anevoioasă. Totul depinde de răbdarea ta. Elementul despre care-ţi vorbesc e puful alb, uşor, care acoperă frunzele de ba- nan. Am nevoie de trei kilograme de astfel de puf. Însă el tre- buie să fie cules numai de pe bananii tăi. Afară de asta, deasu- pra fiecărei gropi şi deasupra fiecărui copac sădit va trebui să pronunţi o vrajă. Dacă vreţi să culegeţi mai repede puful, atunci trebuie să plantaţi cîţi mai mulţi banani. Dacă nu vă ajung banii, am să fac totul să vă ajut eu.

Nai Ha Tong era cît pe ce să-şi iasă din minţi de bucurie: averea lui doar se împuţinase cu totul, fără să reuşească să facă aur. Se întoarse acasă şi povesti nevesti-si despre sfatul ce i-l dăduse tatăl ei şi despre promisiunea de a-i ajuta.

Toţi banii primiţi fură cheltuiţi pentru sădirea bananilor. Şi iată copacii crescură mari, iar Nai Ha Tong căuta me- reu frunze acoperite cu puf. Nevastă-sa, grijulie, în vremea as- ta, supraveghea muncile pe plantaţii, vindea roadele proaspete. Astfel trecură trei ani. Toţi, în scurtă vreme, începură să vorbească despre ei ca despre proprietari ai unei grădini de banani, mari şi bogate. Casa lor, aflîndu-se în apropierea unui rîu, deveni un loc cu multă agitaţie. Ziua şi noaptea, pe rîu, se puteau vedea multe luntri de-ale cumpărătorilor de banane. Alchimistul nici nu băga de seamă această forfotă de oameni. Dis-de-dimineaţă el mergea în grădină să vadă dacă lucrătorii se străduiesc îndeajuns: avea nevoie de puf, de cît mai mult puf. În fiecare seară îl aduna, venea acasă şi-l cîntărea

cu grijă.

Trecură pe neobservate încă doi ani, apoi încă trei şi, în sfîrşit, strînse trei kilograme de puf.

Bucuros peste măsură, omul apucă nepreţuita comoară şi alergă la socrul său. Cu mîinile tremurînde îi întinse cele trei kilograme de puf şi-i strigă:

— În sfîrşit, am dobîndit elementul lipsă şi îndată o să putem începe experienţele noastre!

Socrul zîmbi şi grăi:

— Da, în curînd vei deveni un om bogat.

Nai Ha Tong, cît pe ce să moară de bucurie; se îmbujoră la faţă. Bătrînul trimise slujitorul după fiică-sa.

— Aţi cîştigat mulţi bani, vînzînd banane? întrebă el cînd veni fata sa.

— Da, tată, mulţi, răspunse ea.

— Adu-mi toţi banii încoace şi arată-mi-i.

Nai Ha Tong rămase tare uimit şi tulburat. Se aşeză. Nu înţelegea ce legătură să fie între banii agonisiţi din vînzarea bananelor şi transformarea metalelor. „Pesemne, banii trebu- iesc pentru experienţe”, gîndi el.

După cîtăva vreme, nevastă-sa se întoarse şi numără în faţa bărbatului mirat toţi banii cîştigaţi în cei cinci ani. Strîn- seseră peste douăzeci de mii de tikali.

— Priveşte aceşti bani, ei au fost agonisiţi după reţeta mea! Acum, dacă vrei, poţi să-i transformi în aur. Sau poate preferi briliante şi safire, sau elefanţi, cai, vaci, bivoli? Sau poate odăjdii de mătase? Ei, poţi să-ţi alegi ce-ţi place mai mult! După părerea mea, reţeta dată de mine nu este mai rea decît cea pe care ai căutat-o atîţia ani în şir.

Bătrînul îşi încheie spusele. Nai Ha Tong tăcea. Nu putea să scoată nici un cuvînt. De-abia acum înţelesese că nevastă-sa luase banii din vînzarea bananelor. Nu ştia ce să facă. Desigur, e foarte bine că au agonisit atîţia bani, însă pe el îl durea mult înşelăciunea socrului său. Bucuria şi mîhnirea se luptară în inima lui. Dar pînă la urmă, bucuria învinse şi un zîmbet îi înflori pe faţă.

Bătrînul spuse:

— Ocupă-te de banani, copilul meu, şi uită de alchimie!

Nai Ha Tong ascultă sfatul bătrînului şi-i păru foarte rău că pierduse atîta vreme şi atîţia bani degeaba, pentru transformarea metalelor în aur. Apoi luă puful strîns, îl amestecă cu apă de orez şi

făcu, din materialul obţinut, bustul socrului său. Iar cînd acesta muri, îl dărui familiei lui ca amintire pentru sfatul ce i-l dăduse.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ UCRAINEANĂ

Ivan şi grăsimea de iepure

ODATĂ Ivan s-a tocmit ca vizitiu la un boier. Într-o zi au pornit ei, cu trăsură, la un drum lung. Mergeau şi tăceau amîn- doi. Dar tăcerea-i plictisitoare. Boierul simţea nevoia să mai stea de vorbă cu cineva. În acel moment, de lîngă ei, zbughi un iepure. Boierul, văzîndu-l, începu să vorbească despre iepuri.

— Să vezi, Ivane, iepuri la mine, în crescătoria mea din pădure, mari de tot, nu ca prizăritul ăsta. I-am adus din stră- inătate. Odată m-am dus la vînătoare, am luat şi vreo zece oameni. Ei au gonit iepurii spre mine, iar eu numai poc! poc! Am ucis atunci vreo treizeci de bucăţi. Unul dintre ei era mare cît un berbec. Cînd l-am jupuit de piele, avea vreo douăzeci de kilograme de grăsime. Aşa iepuri am eu.

Ivan îl ascultă ce-l ascultă, apoi spuse:

— Hii! căluţilor, mai avem puţin ş-o să trecem peste po- dul care se rupe cînd trec mincinoşii peste el.

Boierul, auzindu-l, îi grăi:

— Ai auzit, Ivane? asemenea soi de iepuri am eu. E ade- vărat că nu au chiar douăzeci de kilograme de grăsime, dar vreo zece tot au.

— Iepurele-i tot iepure, răspunse Ivan.

Mai merseră ei o bucată de drum, şi boierul îl întrebă pe Ivan:

— Mai este mult pînă la podul acela despre care vorbeai?

— Îndată, boierule, răspunse Ivan.

— Să ştii, Ivane, continuă boierul, că iepurele

ac ela nu

avea nici zece kilograme de grăsime, poate să fi avut vreo trei- patru, nu mai mult.

— Pentru mine e totuna, poate să fie şi aşa, zise Ivan. După ce mai străbătură încă o bucată de drum, boierul, care se zvîrcolea şi nu-şi putea găsi astîmpăr, întrebă din nou pe Ivan:

— Mai e mult, Ivane, pînă la pod?

— Acum, acum, coborîm în vale şi gata.

— Hm, făcu boierul, ştii, Ivane, că iepurele acela despre care îţi povesteam n-avea deloc grăsime, doar tu ştii că nici un iepure n-are grăsime.

— E adevărat, iepurele-i tot iepure, răspunse Ivan.

Cînd trăsura ajunse în vale, boierul îl întrebă iar pe Ivan:

— Dar unde-i podul cu pricina?

— S-a topit, boierule, răspunse Ivan. Întocmai cum s-a topit şi grăsimea iepurelui despre care mi-aţi povestit.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ UCRAINEANĂ

Ivan Năzdrăvan şi zmeul

CÎNDVA, în vremurile de demult, un zmeu furios se nă- pustea mereu asupra unui sat, şi, în cîteva săptămîni, mîncă pe toţi oamenii, afară de un bătrîn.

După cîteva zile, zmeul veni din nou în sat şi spuse bătrînului:

— Ei, moşule, ţi-a venit sorocul, mîine te mănînc şi pe tine.

Dar se întîmplase ca tocmai atunci să treacă prin sat un băiat sărac, care îi ceru bătrînului să-l primească să înnopteze la el.

— Se vede treaba că te-ai săturat de viaţă, dragul moşului, îi spuse bătrînul.

— Cum aşa? întrebă flăcăul curios.

Bătrînul îi povesti de-a fir a păr cum zmeul a mîncat pe toţi oamenii din sat şi că mîine îl va mînca şi pe el.

— Da' de unde, spuse băiatul, de data aceasta o să se înece. A doua zi dimineaţa, sosi zmeul.

Văzîndu-l pe băiat, spuse:

— Minunat, a fost unul, şi acum sînt doi.

— Vezi, să nu te îneci, răspunse băiatul. Zmeul se uită mirat la el.

— Cum? spuse el, nu cumva eşti mai puternic decît mine?

— Întocmai!

— Cît de puternic eşti? Uită-te aici... la mine...

Zmeul luă o piatră, o strînse cu atîta putere încît se prefăcu în făină.

— Asta nu-i nimic, spuse băiatul, strînge-o în aşa fel, încît să iasă zeamă.

Apoi luă o bucată de brînză, o strînse şi-ndată,

printre degete, picură apa.

— Uite, aşa strînge-o, spuse băiatul.

— Ei, hai să mergem, spuse zmeul, de azi înainte ai să- mi fii tovarăş.

— Nu, voi fi mai mare decît tine, îi răspunse băiatul.

Şi au plecat. Zmeul îl întrebă:

— Cum te cheamă?

— Ivan Năzdrăvan, răspunse băiatul.

Zmeului i se făcu frică: „Nu cumva năzdrăvanul acesta are de gînd să mă omoare?” se gîndi el. Se făcu timpul prînzului, zmeul spuse:

— Du-te, băiatule, şi adă un bou, să facem demîncare.

Băiatul plecă. Ajuns la cireada zmeului, începu să lege toţi boii, unul de altul, de cozi. Zmeul a aşteptat pînă i s-a urît, apoi a alergat singur să aducă boul.

— Ce faci, băiatule, aici?

— Doar n-o să-ţi aduc cîte un bou, vreau să iau o dată toată cireada.

— Cine a mai văzut una ca asta?

Zmeul smulse repede pielea de pe un bou şi i-o dădu băiatului:

— Du-te şi ad-o plină cu apă.

Apoi zmeul înşfăcă boul în spinare şi-l duse la locul unde aveau să gătească masa.

Băiatul luă pielea şi de-abia, de-abia, o tîrî pînă la fîntînă. Îi dădu drumu în apă, dar de scos, nici vorbă. Apoi îşi făcu un hîrleţ din lemn şi începu să sape fîntîna în jur. Veni zmeul.

— Ce faci aici?

— Doar n-o să-ţi scot apă numai într-o piele! Vreau să-ţi aduc toată fîntîna.

Zmeul se înfurie, dar se înfricoşă de puterea băiatului.

Umplu pielea cu apă şi plecă.

— Du-te după lemne, îi spuse zmeul, scoate din pămînt un stejar uscat, o să ne fie de ajuns.

— Aşa puţin? Dacă ar fi măcar douăzeci de stejari, atunci m-aş duce.

Se prefăcu a fi supărat şi nu plecă. Atunci zmeul se apucă şi pregăti singur demîncare, apoi se aşeză la

masă şi începu să înfulece. Băiatul, fiind supărat, nu mîncă. Dacă s-ar fi aşezat la masă, zmeul imediat şi-ar fi dat seama că el nu este puternic, deoarece nu ar fi putut mînca cît el. Cînd mai rămăsese puţină mîncare, băiatul se aşeză, o îmbucă repede şi spuse:

— Foarte puţin.

— Ei, dacă-i puţin, spuse zmeul, atunci hai să mergem la maică-mea, să ne facă nişte colţunaşi.

— Dacă-i vorba de mers, să mergem, răspunse băiatul, dar în sinea lui îşi zicea: „Acum sînt pierdut”.

Au început să mănînce. Erau douăzeci de putini pline de colţunaşi, zmeul mînca mereu, apoi se sătură, iar băiatul tot ascundea colţunaşii în sîn, în buzunare. După ce zmeul termi- nă de mîncat, spuse:

— Hai să mergem să ne ciocnim cu piatra cea mare...

— Dacă-i vorba de mers, să mergem, spuse

băiatul. Zmeul se învîrti într-un iureş de săriră scîntei din piatră

— Asta nu-i nimic, spuse flăcăul, răsuceşte-te în aşa fel, încît din piatră să iasă zeamă.

Apoi Ivan strînse colţunaşii, pe care-i avea în haine, şi zeama sări în toate părţile, cînd atinse piatra.

— Fă aşa, ca mine, spuse băiatul.

Zmeul rămase încremenit şi se înfricoşă de Ivan Năzdră- van. Dar spuse:

— Hai să vedem cam cine fluieră mai tare.

— Hai să vedem.

Cînd fluieră zmeul, toţi copacii se aplecară la pămînt.

„Ce mă fac eu acum?” se gîndi Ivan Năzdrăvan! Dar în acel moment zări o bucată de fier pe pămînt, se uită la fier, se uită la zmeu.

— Închide ochii, spuse băiatul, eu cînd voi fluiera s-ar putea să-ţi sară ochii.

Zmeul îi închise, iar Ivan Năzdrăvan îi trînti, cu toată puterea, fierul între ochi, de se împletici zmeul.

— E adevărat, spuse zmeul, era cît pe aici să-mi sară ochii.

Ca să scape de Ivan, zmeul îi făcu o casă, în care acesta trăia liniştit. Dar, în acelaşi timp, zmeul se sfătui cu maică-sa cum să-l piardă.

— Hai să-l ardem, spuseră ei.

Ivan Năzdrăvan îi auzi şi în aceeaşi noapte se ascunse. După ce arsese casa, Ivan veni lîngă cenuşă şi se prefăcu că-şi scutură hainele, ca şi cînd atunci ar fi ieşit din cenuşă.

Veni zmeul.

— Eşti încă viu?

— Da' numai că noaptea asta parcă m-au pişcat nişte purici.

Zmeul stătu o clipă în cumpănă, apoi îşi spuse:

„Trebuie să-mi iau tălpăşiţa din faţa unui astfel de năz- drăvan”. Şi a dispărut în zare. De atunci nimeni nu l-a mai văzut prin acele meleaguri.

Repovestire de IACOB BABIN

POVESTE POPULARĂ UZBECĂ

Iskander are coarne

DEMULT, tare demult, domnea un padişah cu numele de Iskander. Toţi frizerii aveau mare frică de el, deoarece el po- runcea ca fiecare frizer, după ce-l tundea, să fie omorît.

A trecut multă vreme, dar nimeni nu ştia de ce Iskander îi omoară pe frizeri.

Într-una din zile, Iskander sosi în oraşul Samarkand. Aici, de asemenea, condamnă la moarte mulţi frizeri. Pînă la urmă nu rămăsese nici unul. După multă căutare, slujitorii padişahului găsiră un om tare bătrîn, care în tinereţe fusese frizer. Îl aduseră la palat şi vizirul îi porunci:

— Du-te şi tunde-l pe padişah.

— Cu multă plăcere! răspunse bătrînul.

El nu ştia că padişahul nu lăsa pe nimeni în viaţă după ce era tuns.

Bătrînul începu să-l tundă şi deodată văzu că pe capul lui Iskander cresc coarne.

Frizerul tăcu, termină treaba şi vru să plece, dar Iskander strigă:

— Să vină călăul.

— Îndurare, milostive padişah! Am mulţi nepoţi, la ce vă foloseşte picătura mea de sînge?

Iskander îl iertă pe bătrîn, dar îi ceru să jure că nu va spune nimănui că el are coarne în cap.

Trecu multă vreme. Bătrînul nu uita jurămîntul şi păstra taina. Dar taina nu-l lăsa să doarmă, îl chinuia mereu. Se îm- bolnăvi din asta şi începu să se umfle, la început cît un pepene, apoi cît un samovar şi la urmă cît o tobă mare.

Mai mult bătrînul nu putu să mai păstreze taina.

Fugi din oraş şi se îndreptă către munţi.

Aici, într-un loc pustiu, găsi o fîntînă părăsită. Se uită în jur, dacă nu-l vede cineva, apoi aplecă capul peste colacul fîn- tînii şi strigă de trei ori:

— Iskander are coarne! Iskander are coarne! Iskander are coarne!

Numai ce spuse bătrînul aceste cuvinte şi se desumflă, se trase ca mai înainte şi taina încetă să-l mai chinuie.

Vesel şi vioi, bătrînul se întoarse acasă.

În scurt timp însă, din fîntînă crescu o trestie lungă şi tare frumoasă.

Un tînăr cioban, păscînd berbecii în munţi, trecu pe lîngă fîntînă şi văzu trestia. Se bucură foarte mult, tăie trestia şi-şi făcu din ea un fluier.

Dar cum începu să cînte din fluier cîntecul său drag, cio- bănaşul strigă:

— Ce-i asta? Nemaipomenit!

La toate încercările sale fluierul repetă unul şi

acelaşi lucru:

„Iskander are coarne!”

În scurt timp cîntecul ajunse pînă la urechile celui care şedea pe tronul regilor, padişahul Iskander. El porunci ca îndată să fie prins şi adus în faţa sa bătrînul frizer.

Tremurînd de spaimă, bătrînul a fost tîrît la palat. În ace- laşi moment, din direcţia munţilor, răsună şi trilul:

„Iskander are coarne!”

Iskander se gîndi:

„În ţară a intrat o oştire străină, o să audă şi o să defăi- meze numele meu”. Apoi trimise pe ostaşii săi în munţi.

Ostaşii prinseră pe tînărul cioban şi-l aduseră pe sus la

pala

t. Ştiindu-se fără vină, flăcăul se gîndi: „Mi se pare că padi-

şahul vrea să asculte muzica mea”. Şi liniştit se înfăţişă înain- tea stăpînului povestindu-i totul.

— Spune, se adresă Iskander bătrînului, cum ai îndrăznit să calci jurămîntul?

— Dacă n-o să faci vărsare de sînge, atunci o să-ţi spun, zise bătrînul.

— N-o să fac, se hotărî padişahul.

Bătrînul îi povesti aşa cum s-a întîmplat, de la început pînă la sfîrşit. Apoi îi veni rîndul ciobanului să povestească.

Ciobanul îi povesti cum găsise fîntîna în munţi, cum văzuse trestia, cum făcuse din ea fluierul şi cum fluierul cînta numai cîntecul pe care el nu-l auzise niciodată.

Înfuriat, Iskander rupse fluierul şi porunci ca bătrînul şi ciobanul să fie alungaţi din palat.

Dar din gură în gură, din generaţie în genenerаţie, s-a transmis în popor tradiţia că Iskander are coarne. Astfel am aflat-o şi eu şi v-o spusei şi vouă.

Repovestire de IACOB BABIN

CUPRINS

N. FILIMON – Omul de flori cu barba de mătasă sau povestea lui Făt-Frumos..3
P. ISPIRESCU – Zîna munţilor................................13
Poveste populară italiană – Surioara curajoasă.........18
Poveste populară irlandeză – Vulpea şi cei doi ursuleţi22
Poveste populară sîrbă – Ciocănitoarea şi vulpea......24
Poveste populară finlandeză – Ariciul şi porumbeii...26
Poveste populară indiană – Sticletele şi broaştele ţestoase..28
Poveste populară liberiană–Întrecerea între un crap şi o vulpe 30
Poveste populară maghiară – Boul, măgarul şi cocoşul..32
Poveste populară cehă – O familie înţeleaptă...........35
Poveste populară bulgară – Două daruri...................37
Poveste populară albaneză – Păstorul şi hoţul..........39
Poveste populară spaniolă – Prîslea şi invidioşii........41
Poveste populară greacă – Poznaşul, peştişorul auriu şi broas- ca ţestoasă...43
Poveste populară germană – Orbul şi şchiopul.........45
Poveste populară franceză – Lupul şi vulpea............46
Poveste populară polonă – Cei doi măgăruşi............48
Poveste populară sîrbă – Cele două vulpi.................50
Poveste populară scoţiană – Vulpea şi corbul...........51

Poveste populară indiană – Supărarea maimuţei…….54

Poveste populară greacă – Cocoşul, soarele şi luna...55
Poveste populară siberiană – Ursul şi ţînţarul..........56
Poveste populară slovacă – Cocoşul şi vulpea...........57
Poveste populară daneză – Liliacul înfumurat...........58
Poveste populară filipineză – Broasca şi maimuţa.....60
Poveste populară bulgară – Bufniţa şi corbul............62
Poveste populară ucraineană – Cîinele credincios şi lupul is- cusit...64
Poveste populară mexicană – Cei doi puişori.............66
Poveste populară suedeză – Şoarecele şi pisica.........67
Poveste populară slovacă – Lupul şi purceluşul.........69
Poveste populară italiană – Ţăranul, ursul şi vulpea..71
Poveste populară norvegiană – Ursul nerecunoscător73
Poveste populară macedoneană – Cotoiul cel isteţ....75
Poveste populară africană – Struţul ingenios............77
Poveste populară tatgikistană – Măgarul care a cucerit o ce tate..78
Poveste populară papuaşă – Cocoşul n-a fost totdeauna pasăre domestică..................................79
Poveste populară estonă – Iepurii şi oile...................81
Poveste populară sîrbă – Lupul, vulpea şi barza........82
Poveste populară maghiară – De ce l-a îndrăgit cîinele pe om. 83 Poveste populară indiană – Broasca ţestoasă şi raţele sălba- tice..................................85
Poveste populară arabă – Olarul şi zugravul.............87
Poveste populară franceză – Săracul şi cei trei galbeni

....89

Poveste populară japoneză – Hainul..........................91
Poveste populară engleză – Pentru copiii care nu sînt cuminţi şi nu vor să se ducă la culcare......................93
Poveste populară daneză – Alunel cel năzdrăvan.......94
Poveste populară rusă – Unde-s mulţi puterea creşte96
Poveste populară engleză – Faptă şi răsplată............97
Poveste populară maghiară – Zgîrcitul şi sluga isteaţă 99
Poveste populară chineză – Cele douăsprezece luni 101
Poveste populară persană – Fiul regelui a vrut luna de pe cer 103
Poveste populară bulgară – Hoţul şi merele de aur..105
Poveste populară franceză – Păstorul cel cinstit......107
Poveste populară arabă – O copilă bună şi o lume rea 109
Poveste populară finlandeză – De ce ursul e ursuz. .111
Poveste populară engleză – Vulpea şi lupul.............113
Poveste populară maghiară – O fată fermecătoare şi un prinţ fermecat..115
Poveste populară albaneză – Răsplata leneşului......118
Poveste populară polonă – Gutuile de aur din grădina balau- rului..119
Poveste populară israileană – Oul împrumutat........122
Poveste populară japoneză – Comoara cea mai de preţ 124
Poveste populară din America de Sud – Legenda unui cerb alb...127

Poveste populară engleză – Ioana şi gîscarul cel şchiop 129
Poveste populară birmană – Logodnicii micuţei şoricioaice. 136
Poveste populară birmană – Cleştele fermecat din Pagan..138

Poveste populară israileană – Băiatul cel înţelept. . .140
Poveste populară israileană – Leviatan şi vulpea.....143
Poveste populară coreeană – Băiatul cu ghiveciul fără flori..145 Poveste populară coreeană – Ţol Se şi ursul 147
Poveste populară polonă – Castelul prăbuşit...........150
Poveste populară polonă – Rusalcele........................154
Poveste populară turcă – Sahim şi Mingo................157
Poveste populară turcă – Povestea chelului.............166
Poveste populară din iugoslavia – Trei leneşi..........171
Poveste populară din iugoslavia – Vrăjitorul apelor.173
Poveste populară tibetană – Ţeambo şi Guba..........176
Poveste populară tibetană – Cel mai puternic din lume 179
Poveste populară tailandeză – Puful de banane.......182
Poveste populară ucraineană – Ivan şi grăsimea de iepure. .185 Poveste populară ucraineană – Ivan Năzdrăvan şi zmeul..187
Poveste populară uzbecă – Iskander are coarne......191

EDITURA ION CREANGĂ